

HAFTA

No. 236

2 Nisan 1954

Krş. 50

Yıldızınıza Bakıyoruz

2 Nisan'dan
8 Nisan'a kadar

KOÇ BURCU

(21 Martla 20 Nisan arasında doğanlar): Üzülüp durmayınız, sıhhatiniz yerindedir. Hiç olmazsa bu günlerde eski halini alacak. Manen ve maddeten mükemmel bir duruma gireceksiniz. His hayatında sevgiliniz size bir sürpriz hazırlıyor. Yersiz kıskançlıklardan yakanızı kurtarmaya bakın. Yeni dostluklar tehlikeli görülüyor. Meslek hayatında işi tesadüflere bırakmayınız. Zira biraz uğraşmak size muazzam şeyler kazandırabilir.

BOĞA BURCU

(21 Nisanla 21 Mayıs arasında doğanlar): Muhtemel bir can sıkıntısıyla karşı karşıyasınız. Bilhassa gönül meselesine dikkat etmelisiniz. Olacak hadiseleri tabii karşılama öğrendiğiniz ve omuz silkelediğiniz takdirde mesut olmanın da yolunu bulmuş olacaksınız. İş vaziyetiniz oldukça yolunda. Böyle gitmesi için elinizden gelen gayreti de esirmeyiniz. Hayatınız bir intizam yolundadır. Dikkatli olunuz.

İKİZLER BURCU

(22 Mayısla 21 Haziran arasında doğanlar): Bir müddet için harici tesirlerden uzak kalmaya ve şahsiyetinizden hiç fedakârlık etmemeye çalışın... Kazancınızın artması veya mesleğinizde size daha mühim

Doğum tarihine göre, her hafta bu sütunlarda talihinizi bildiriyoruz. Yalnız bundan faydalanmak için, mutlaka dünyaya geldiğiniz günü bilmeniz lazımdır. Sizlere güzel günler diliyerek yıldızınızı okumağa başlayalım.

işler tevdi edilmesi muhtemeldir... Sevdiğiniz kimsenin size karşı son zamanlarda takınmış olduğu tuhaf tavrı garipsemeyin. Bunu, onun geçici bir kaprisi olarak kabul ediniz.

YENGEÇ BURCU

(22 Haziranla 23 Temmuz arasında doğanlar): İyi geçecek bir hafta. Sıhhi bakımdan bir değişiklik olmayacak. Vazifelerinizi muntazam yapmanız meslek veya mektep hayatınızın yolunda gitmesini sağlıyor. Kendisinden hoşlandığınız kimsenin canı sıkılıyor diyebilirsiniz. Çünkü yakında uzun sürecek bir yolculuğa çıkması muhtemel. Maamafih siz onu teselli edebilirsiniz. Herde iyi günler gelecek.

ASLAN BURCU

(24 Temmuzla 23 Ağustos arasında doğanlar): Müteakip haftanın günleri esnasında asabınız ve hissiyatı barometreniz mühim imtihandan geçecek. Mantığınızı işe karıştırmadığınız takdirde güzel günler geçirmiş olursunuz... Ehemmiyetsiz bir hâdise, ona karşı hazırlıksız olduğunuz için canınızı sıkacak... Sevdiğiniz kimse, diğer bazı kimselere karşı sizi hararetle müdafaa etmek suretiyle iyice kalbinizi kazanacak.

BAŞAK BURCU

(24 Ağustosla 23 Eylül arasında doğanlar):

Her geçen gün manevi-yatınızı biraz daha kuvvetlendiriyor. Kendinize olan güveniniz daha da artacak. Bu bakımdan his hayatınız bir hayli normale giriyor diyebiliriz. Birisine bir şey söylemek istiyorsanız hiç vakit kaybetmemizi tavsiye ederiz. Meslek hayatında son günlerde gösterdiğiniz muvaffakiyet kimsenin nazarı dikkatini çekmez. Fakat ileride epeyce işinize yarayacağını şimdiden söyleyebiliriz.

TERAZİ BURCU

(24 Eylülle 23 Ekim arasında doğanlar): Sıhhi vaziyetiniz yine eski gibidir. Buna karşılık hissi bakımdan bir hayli karışıklık içindeyiz. Kalbinizin sesini dinlemekten başka yapacak bir şey yok. Sevmek fena şey değildir, ancak kendini sevdirmesini de bilmek lâzım geliyor. Mesleki bakımdan düşündükleriniz yalnızdır. Müsterih olunuz.

AKREP BURCU

(24 Ekimle 22 Kasım arasında doğanlar): Sıhhatiniz her zamankinden daha iyi. Manevi hayatınızda, bir tesadüf sizi çok sevindirecek. Belki bundan mesut bir netice de elde edilebilir. Bu sizin düşünüş tarzına bağlı kalacaktır. Meslek hayatınızda muvaffak olmak için daha fazla çalışmalısınız. Bilhassa diğer arkadaşlarınızdan daha verimli çalışabilmeyi deneyiniz.

Sayı: 236 Cilt: 10
2 Nisan 1954

Memleket ve dünya hâdiselerini takip eder, haftanın en seçme yazı ve resimlerini verir, siyasi mecmua

Sahibi ve umumî negriyatı fiilen idare eden:

TAHSİN DEMİRAY

Hazırlayanlar:

Cemil Cahit CEM, Sezai SOLELLİ ve Oğuz ÖZDEŞ

Sayı 50 kuruş. Yıllık aboneli (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış memleketler için yıllık aboneden ayrıca 5 lira Posta ücreti alınır.

Yayınlayan:

TÜRKİYE YAYINEVİ

Ankara Caddesi 36, İstanbul

Telefon: 23714

Basıldığı yer:

TÜRKİYE BASIMEVİ

Kapak resmimiz:

KATHLEEN HUGHES

(Foto: Universal - Int.)

YAY BURCU

(23 Kasımla 22 Aralık arasında doğanlar): Bu hafta sonuna doğru her türlü münakaşa ve münazara-dan kaçınınız. Kaybettiğinizden başka, sizin de hoşunuza gitmiyecek neticeler verebilir. Maddi bakımdan normalsiniz denilebilir. Herde istediğiniz mevkie geçeceğinizi müjdeleriz. Manevi bakımdan müteredditlik iyi değildir. Bir an önce karar verebilirseniz lehiniz olacaktır. Cesaretili ve metin olun.

(Devamı 43. Sayfada)

OSMAN AĞBEY Nezaket öğreniyor

(Hazırlayan: Paradi Fotoğraf Stüdyosu)

— Rica ederim siz buyrun.
— Buyrun rica ederim
— Vallahi olmaz,

— Yalvarırım, siz geçin. Bendeniz...
— Allah aşkına geçin.
— Zâtâliniz...

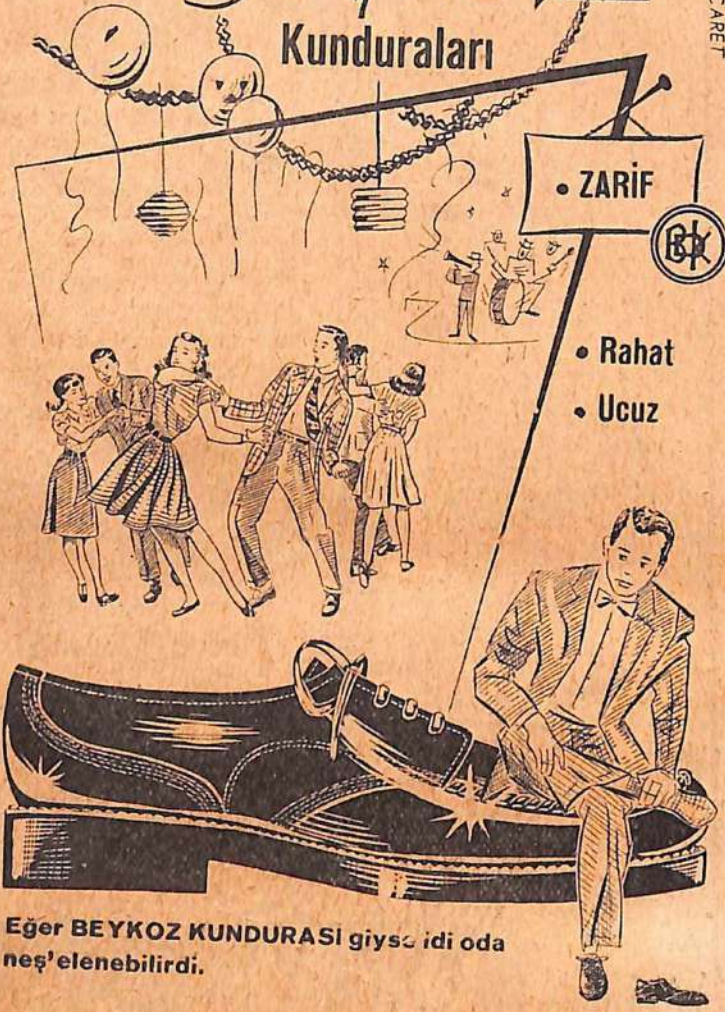
— Kulunuz olayım. Siz geçin.
— Dur birader! Mademki de-mokrasi var...

...hak geçmesin, ikimiz beraber geçelim.

Bevkoz

Kunduraları

T. REKLAM TİCARET

Eğer BEYKOZ KUNDURASI giyse idi oda neş'elenebilirdi.

Bir ay evveline kadar evde kalmış bir kızdım. Bütün arkadaşlarım çoktan evlenmişti, fakat beni beğenen tek bir erkek yoktu.

T. REKLAM TİCARET

Şimdi çok mes'udum bana tapan bir eşim ve sevimli bir yuvam var. Hayalimi bugün hakikat yapan ALTINBAŞ KREMi yarın sizinde bir kurtarcınız olacaktır.

CREME TÊTE D'OR

DÜNYADAKİ KREMLERİN EN İYİSİ

Krem ALTINBAŞ

TÜRK TİCARET BANKASI

3000 ALTUN

7 APART. DAİRESİ

OTOMOBİL

TRAKTÖR

1954 de

5000000 LİRA

& ÇEŞİTLİ PARA İKRAMİYELERİ

HER 150 LIRAYA BİR KUR'A NUMARASI

Paris'li kadınlar gibi

Gece Hayatına intibak ediniz.

Gecenin sihir dolu hayatına katılırken kendiniz de sihirli bir kokuya bürünmeyi asla ihmal etmeyiniz. (SOIR de PARIS) bu hususta en münasip parfümdür.

Gece tuvaletinizi tamamlamak için kibar ve lâtif kokulu (SOIR de PARIS) parfümünü PARIS'li kadınlar gibi sizde benimseyiniz.

Soir de Paris

BOURJOIS

GÖZEN
Losyonları

Emsallerinden üstündür.

Saadetin Anahtarı

Bu ismin arkasındadır.
Genç ve güzel bir yüz,
zarif ve cazip bir cilt...
HAVİLLAND

Bütün Holivud Yıldızlarının
şöhretlerini borçlu oldukları
formüle hazırlanan

Havilland
VANISHING CREAM

Gece için: Cold Cream Gündüz için: Vanishing Cream

Her nevi dikişlere elverişli yüksek kaliteli iplikler

Şimdi bu ipliklerden istediğiniz miktarı kolayca
Türkiyede temin edebilirsiniz
Daima hakiki TÜFEKLİ ve ZİNCİRLİ
makaraları isteyiniz.

Parlayan Gözler...

Gözlerinize nasıl yeni ve cazip bir ifade verilebilir?

Kirpiklerinize biraz RICIL'S sürünüz. Bu takdirde onların her birini tek tek kıvrılmış ve daha uzun göreceksiniz...

Hayret... Gözleriniz şimdi daha büyümüş görünmekte, gözbebeklerinizden değişik ziyalar aksetmektedir. Kirpiklerinizin tek bir hareketi ile gözleriniz, dukaklarınızdan daha fazla mana kazanmaktadır.

Ricil's

DUNYAYA
NAM VEREN
TÜRK
TİCARETHANESİ

BAKÇI
BEYOĞLU
KARAKÖY
KADIKÖY
MİSİR-EL-KAHİRE

**Dr. NURİ
SANDIKÇIOĞLU**

Sinir hastalıkları mütehassısı
Osmanbey, Şişli Pastahanesi
karşı No. 44

HAFTA

Dr. ADENAUER MEMLEKETİMİZDEN AYRILDI

Evvelki hafta memleketimize gelerek, hükümet adamlarımızla görüşmelerde bulunan Batı Almanya Başvekili Dr. Adenauer, resmi ziyaretini bitirerek 26 Mart Cuma günü, beraberlerinde kızı ve maiyeti erkânı olduğu halde hususî bir uçakla şehrimizden ayrılarak Roma'ya gitmişti.

Dr. Adenauer, dokuz günlük ziyareti esnasında, Türk devlet adam-

larıyla yaptığı müzakereler neticesinde, bir çok müsbet kararlara varıldığını söylemiş, kendisine ve milletine karşı gösterilen dostluk ve sempati tezahürlerinden dolayı çok mütehasis olduğunu bildirmiştir. Resmimiz, Dr. Adenauer, şehrimizdeki tarihi eserleri gezdiği zaman alınmıştır.

(Foto: Rüçhan Ünver)

(22 - 28 Mart 1954)

Rusya, Yunanistan'a bir nota verdi

EVVELKI hafta, Pakistanla yaptığımız askeri anlaşma dolayısıyla memleketimize bir nota veren Sovyet Rusya, hafta başında da Yunanistan'a bir nota tevdi etmiştir. Bu notada, 1953 yılı 12 Ekim tarihinde Atina ve Washington hükümetleri arasında imzalanmış olan anlaşmanın, daha evvel Sovyet hükümetinin 26 Ekim tarihli protesto notasına mevzu teşkil ettiği hatırlatılmaktadır. Sovyet notasında iddia edildiğine göre, bu anlaşma Yunanistanda, Amerikan askeri üslerinin kurulmasını ve Kuzey Atlantik Bloku plânları gereğince, kara ve demiryolu şebekelerinin kullanılmasını müstelzim olup sulh davasına aykırıdır.

Sovyet hükümeti, bundan sonra, Yunan hükümetinin manevralar bahanesiyle yeni bir harp hazırlığı yaptığını ve bu manevralara yabancı askeri birliklerin de iştirak ettiğini ileri sürmekte, diğer taraftan, Ege denizi adalarında, bazı deniz ve hava üslerinin inşasını da protesto ederek, İtalya ile akdedilen sulh anlaşması gereğince, bu adaların silâhtan tecrit edilmiş vaziyette kalmaları gerektiğini bildirmektedir.

Ruslar Doğu Almanyada bir ordu hazırlıyorlar

ALMANYANIN Sovyet işgal bölgesindeki komünist rejim, Doğu Alman ordusunu bu yıl sonuna kadar 12 tünden müteşkil seçkin bir savaş gücü haline getirmeyi gözönünde tutan bir plân hazırlamıştır. Keyfiyet hafta içinde Batı Almanyaya siyasi emniyet teşkilâtı idarecilerinden öğrenilmiştir.

Bu komünist ordu için gerekli insan gücünü temin maksadıyla Doğu Almanyayı idare eden Kızıllar, aynı zamanda, 18 yaşından yukarı bütün erkeklerin silâh altına alınmalarını derpiş eden bir kanun tasarısını da ikmâl etmişlerdir.

İngiltere - Mısır münasebetleri gerginleşiyor

HAFTA içinde, İngiliz hükümeti, Süveyş Kanal Bölgesinde vukua gelen son karışıklıklardan Mısırı sorumlu tutmuş ve Süveyş meselesini halle matuf müzakerelere şimdiki şartlar altında yeniden girişilmesinin imkânsız olduğunu beyan etmiştir.

İngiliz Dışişleri Bakanı Anthony Eden, Avam Kamarasında, 22 Mart Pazartesi günü, bu konudaki sualleri cevaplandırırken, Kanal bölgesinde son hafta zarfında "Nizam ve güvenlik şartlarının" gayet vahim bir şekilde kötüleştiğini söylemiştir. Bakan, İngiliz hükümetinin bu konudaki noktâi nazarını Kahire rejimine bildirdiğini de anlatmıştır. Eden'in sözleri, Avam Kamarasındaki muhafazakâr mebuslarca uzun uzun alkışlanmıştır.

Bayar, yeni Sovyet elçisini kabul etti

CUMHURREİSİMİZ Celâl Bayar, 25 Mart Perşembe günü saat 16 da itimatnamesini takdime gelen yeni Sovyet Büyükelçisi Boris Fedoroviç patts-rov'u Çankayada mutad merasimle kabul etmiştir.

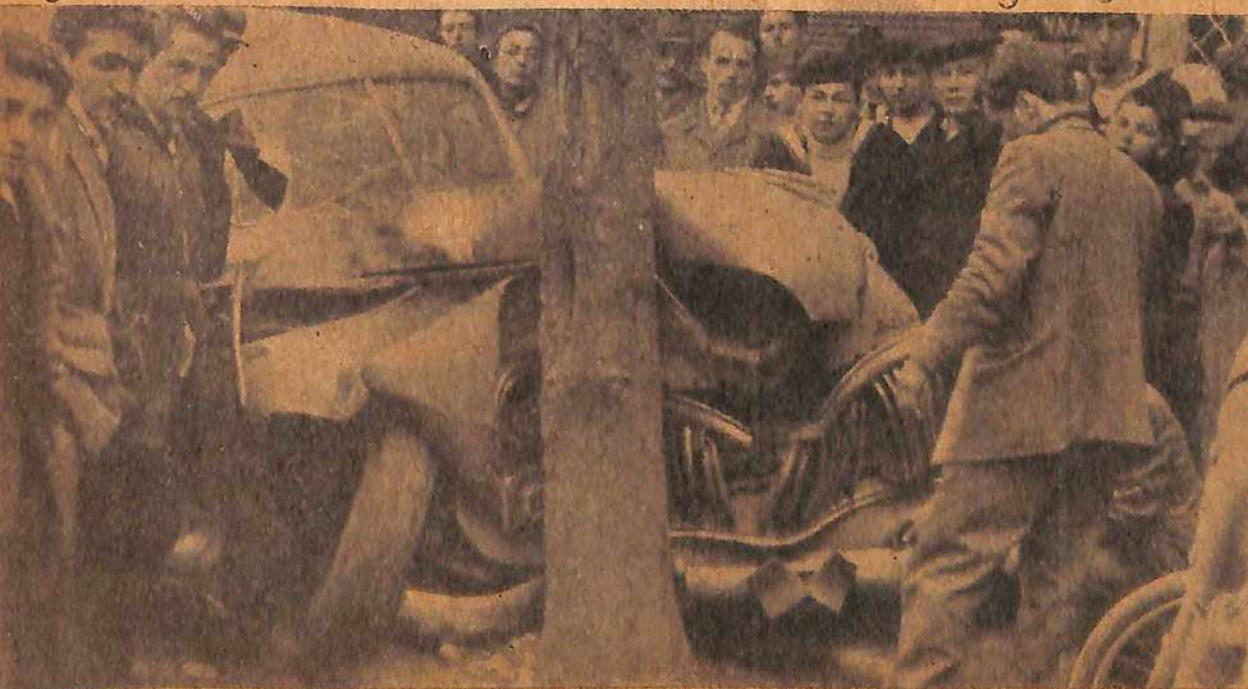
İRAK KRALI FAYSAL'IN PAKİSTAN SEYAHATI ★ Irak Kralı II. Faysal, beraberinde Veliht Abdülillâh olduğu halde, Pakistan hükümetinin davetlisi olarak Karaşi'ye gitmiştir. (Fotografılar: İFA, Rüçhan Ünver ve A.P.)

ŞİİR GÜNÜ ★ Hafta içinde Eminönü Öğrenci Lokalinde Ekonomi ve Ticaret Okulu tarafından bir şiir günü tertip edilmiştir.

SEYYAR OTEL ★ Otelsizlik yüzünden şehrimize gelen turistler, beraberlerinde getirdikleri seyyar arabalarında ikamet etmektedirler.

OTOMOBİL KAZASI ★ Geçen hafta Pazar günü Üsküdar'da bir otomobil ağaca çarpmış ve resimde görüldüğü gibi hurdabaş olmuştur. Resmimiz bu kazadan biraz sonra alınmıştır.

Hafta

Mısır'da durum karışık

MISIR'DA durum, hafta içinde yeni-den karışık ve vahim bir hal almıştır. Gelen haberlere göre, İhtilâl Konseyi azasının Mısırda kurulacak rejim mevzuunda ikiye ayrılması, Mısırın bir iç harbine sürüklenmesine sebep olacak bir mahiyet almıştır.

Başvekil Yardımcısı Cemal Abdül-nasır, Mısırda parlamenter hayatın avdeti hakkında alınan kararlara karşı açıkça cephe almış ve askerî rejimin devamı için harekete geçmiştir.

Cemal Abdül-nasırın giriştiği bu teşebbüsün Mısırda, General Necip taraftarlarıyla bir mücadeleye yol açmasından korkulmaktadır. Cemal Abdül-nasır taraftarı işçiler grev ilân etmiş, bu yüzden birçok şehirlerde hayat felce uğramıştır.

İhtilâl Konseyi 28 Mart Pazar günü fasılasız dokuz saat devam eden bir toplantı yapmıştır. Bu toplantının Mısırda ki karanlık durumu aydınlatamadığı ve alınan kararların yeni hâdiselere sebebiyet verecek bir mahiyet taşıdığı siyasi çevrelerde bildirilmektedir.

En son gelen haberler, bu toplantıda alınan prensip kararlarının, Mısırda askerî rejimin devamını sağladığını göstermektedir. Bu toplantıda Cemal Abdül-nasır taraftarları ağır basmışlar ve demokratik rejimin avdeti için alınan kararların ilga edilmesi hususunda prensip kararına varmışlardır. Bu durum, General Necip'in şimdilik boyun eğdiğini göstermektedir.

Binbaşı Salâh Salim, yaptığı bir basın toplantısında "Son İngiliz askerî topraklarımızı terkedinceye kadar ihtilâl hareketine devam karar verdik" demiştir.

D. P. ve C. H. P. nde milletvekili yoklamaları yapıldı

28MART Pazar günü D. P. ve C. H. P. il merkezlerinde milletvekili aday yoklamaları yapılmıştır. Bütün illerde harareti bir hava içinde geçen yoklamalarda bazı sürprizler olmuş, birçok milletvekilleri listelere girememiştir.

Cumhuriyetçi Millet Partisi ile Türkiye Köylü Partisi henüz milletvekilleri adaylarını katı olarak tesbit etmemişlerdir. Maamafih, bütün partilerin Nisan'ın ikinci haftası içinde katı olarak aday listelerini tesbit edecekleri bildirilmektedir.

Üçlü Pakt görüşmeleri Ankara'da başladı

TÜRK, Yunan ve Yugoslav devletleri arasında yapılacak olan üçlü pakt toplantılarına 23 Mart Salı günü Ankara'da başlanmış bulunmaktadır.

Bu görüşmelerde, Ankara paktı esası dahilinde ve daha evvel Ankara, Atina ve Belgrad'daki müzakerelerde alınan kararların teferruatının inceleneceği ve üç devlet arasındaki askerî işbirliğinin inkişafı için tedbirler alınacağı haber verilmektedir.

Herüz üçlü pakt için yapılan toplantılar hakkında hükümet herhangi resmi bir beyanatta bulunmamıştır. Yalnız, hâlen Amerikada bulunan Yunan Savunma Bakanı Panayotis Kanellopulos, Washington'da yaptığı bir basın toplantısında, Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya arasındaki görüşmelerin memnuniyet verici şekilde inkişaf ettiğini, daha evvel bu üç devlet arasında imzalanan savunma paktının muhtemel bir teca-vüzü önleyeceğini söylemiştir.

KÜRK MODASI ★ Yukardaki resimde, bu sene pek moda olan İran kuzusundan yapılan kısa bir kürk görüyorsunuz.

KÖKTEYL ELBİSESİ ★ Yanda resimde gördüğümüz sarı organzadan yapılan kokteyl elbisesi Pariste yeni bir moda yaratmıştır ve elbiseye "Siella Bahari" adı verilmiştir.

GENERAL KENDAL ŞEHİRİMİZDE ★ İzmirdeki NATO karargâhı komutanı Kendal, şehrimize gelmiştir.

100. YAS YILDÖNÜMÜ ★ Eski Maliye Nazırlarından Abdurrahman Vefik Sayın, 12 Martta yüz yaşına bastığından, Park Otelde dostlarına bir ziyafet vermiştir. Resimde Sayın eşi ile görülmüştür.

ŞEHİR TİYATROSU ARTİSTLERİNİN TOPLANTISI ★ İstanbul Valisi Prof. Gökay, Şehir Tiyatrosu artistleriyle hafta içinde Dram Tiyatrosunda bir toplantı yapmıştı. Resimde Vasfi Rıza Zobu konuşurken görülmektedir.

1 NİSAN ŞAKALARI

FRANSIZLARIN (Poisson d'avrile) tabir ettikleri (Nisan balığı) mı yediğimiz balıklarla ilişgi yoktur. Bu balık, yerde değil, gökte vukubulan bir hadise ile alakalıdır.

Gece ile gündüzün bir olduğu ilkbaharın başlangıcında güneş, Hut (Bahk) burcundan Hamil (Koc) burcuna geçer. Nisan balığı tabiri işte buradan gelir.

Nisan ayının ilk gününde bilhassa Carp'lar da herkesin birbirini aldatması ve muziplikler, şakalar yapması âdetinin meraklı bir tarilii vardır. 1564 de Fransa Kralı Dokuzuncu Charles'in çıkardığı bir emirle Ocak ayının ilk günü yılbaşı itihaz edilmisti. Daha evvel yılbaşı bir Nisanda kutlanıyordu.

Bu emir üzerine halk, yılbaşı hediyelerini ve tebriklerini bir Nisan yerine, bir Ocakta göndermeğe başladı. Halkın büyük bir çoğunluğu buna alıştı, yalnız küçük bir azınlık bunu benimsememiş yine bir Nisanı yılbaşı saymaya devam etmişti.

Bunu hoş görmeyen çoğunluk, her Nisan ayının başlangıcında, Ocak ayını yılbaşı saymayan o azınlıkla alay etmek maksadıyla onlara türlü şakalar, muziplikler yapmaya başladı.

Bu ekalliyet zamanla kayboldu. Fakat bir Nisan şakası âdeti bugüne kadar kaldı ve bize de intikal etti.

Hemen, hemen hepimiz de bu bir Nisan şakalarının unutulmaz hatıraları vardır.

Hemen hemen hepimizin 1 Nisan şakalarına ait unutulmaz hatıralarımız vardır. Bu, fantazi yazıda, bazı sanatkar ve muharrirlerin 1 Nisan şakalarına ait hatıralarını bulacaksınız.

YAZAN: S. M. Y.

Bazı tanınmış sanatkarlar ve muharrirlerimizin bir Nisan şakalarına ait hatıralarını tesbit etmek gayesiyle marifetli fotografimizla yola çıktık...

YILIN bütün günlerini bir Nisan sayan, on parmağı on hünerli rejisör Münir Hayri Egeliyi yeni açtığı seksapel Enstitüsünde çalışırken buldum. Yakında birkaç filmde birden baş rolü alacağı rivayet edilen genç bir yıldız, güzel asistanın yardımıyla masaj yapıyordu. Tatlı gülümseyişiyle sualimi şöyle cevaplandırdı:

— "Üçümüz genctik, ben, şair F. ve muharrir R. ile bir bahar günü şöyle dört başı mamur bir eğlenti yapmaya karar verdik, iki arkadaşım içki ve meze hazırlıyacak ben ise onlara tanıdığım güzel sesiyle maruf genç bir hanende hammi getirtecektim. Yanlarımdan ayrılp köseyi dönünce karşına zamanının acar çapkınlarından bir arkadaş çıktı. Onunla birçok yerlere girip çıktım, öyle ki arkadaşlarıma verdiğim sözü unuttum.

Bir ay sonra onlarla Galatasarayda karşılaşmayayım mı, şair F. sinirli idi, bana çatı:

— O gün bize yaptığın ne idi?

Devince, hemen:

— Poison d'avrile, monşer, Poison d'avrile cevabım verdim ve kurtuldum..

Burhan Felek'in arkasından günlerce fellik, fellik kostüm, bir yerde kıstıramadım, nihayet Necmi Rıza Ahiskan'ın, tanıdığım bir tezgâhtarı kralığına fısıldadı:

— Üstad, Park Otelin civarında bir garson mektebi açt, orada bulursun!

Eli çabuk sımsak fotografimizla, tarif edilen yeri kolayca bulduk. Üstad, genç doçentine talebelerine verilecek garsonluk dersleri hakkında direktifler veriyordu. Bizi görünce şaşırđ. Hayretini tatlı bir tebessümle gizlemeğe çalışarak:

— Tebrik ederim! dedi. Doğrusu yaman gazetecisiniz. Bu müessesemden kimseye bahsetmedim, siz nasıl buldunuz?

— Bu da bir meslek sırrı... Fakat müsterih olun, buna dair size bir şey soracak değiliz.. Bir Nisan hatıranızı anlatmanızı istiyoruz..

Felek, geniş bir nefes aldıktan sonra anlattı:

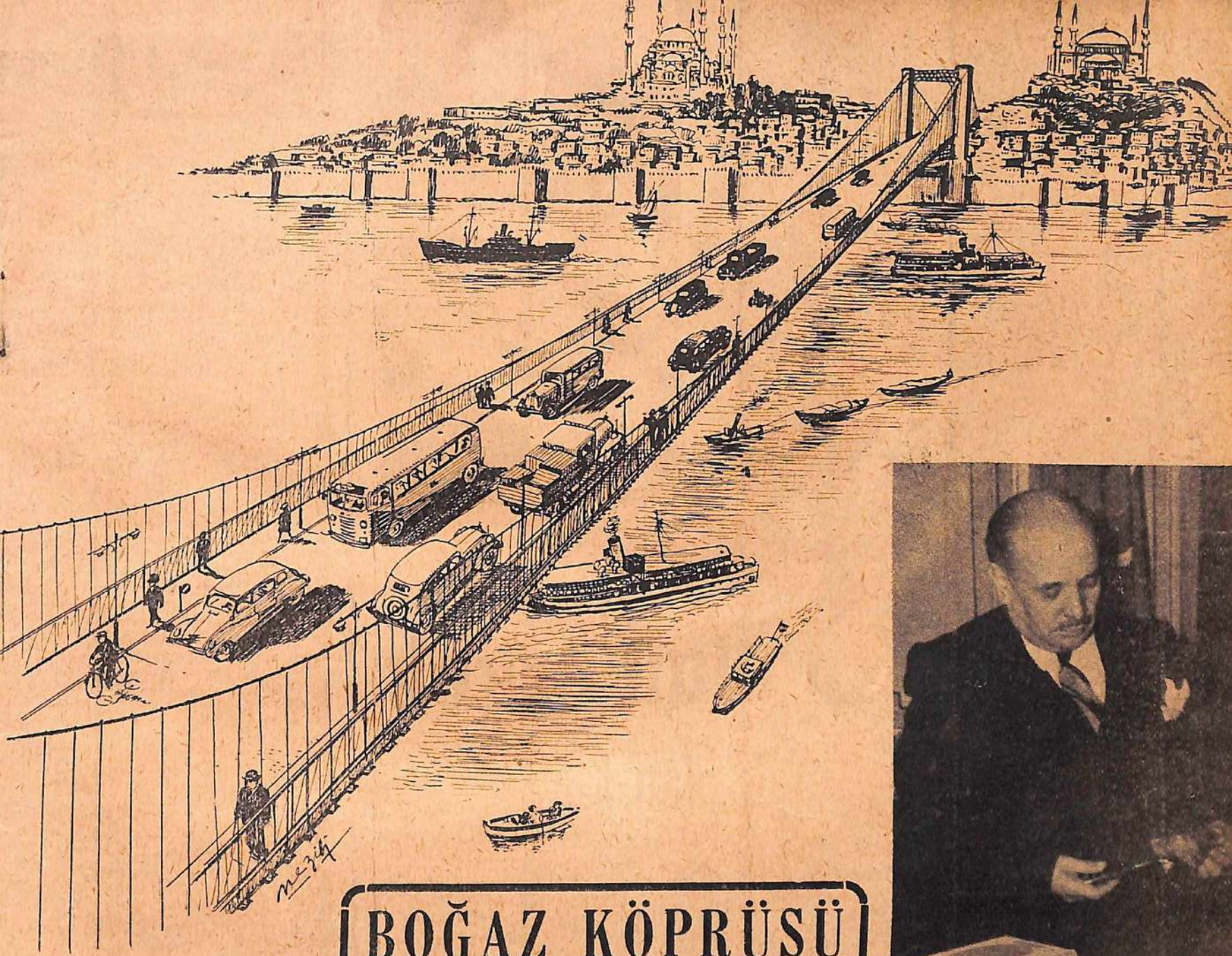
— "O gün Üsküdar'dan erkence İstanbul'a binmiştım. Vapurda iskeleden aldığım bir Cumhu-

riyet gazetesine göz gezdirirken, bilmem kaç ton ağırlığında bir deniz canavarının yakalandığına ve balıkhaneye getirildiğine dair kocaman bir fotoğrafı süslenmiş çift sütünlük bir haber okudum. Vapur köprüye yanaşınca, bu canavarı görmeyi merak ettim, balıkhaneye gittim, benim gibi meraklı bir hayli vatandaş da toplanmıştı, fakat orada bir şey yoktu. O zaman hatırladım, meğer bu, bir gece evvel bizim gazetenin sekreteriyle, gazetemizin okuyucularına hazırladığımız bir Nisan balığı değil mi imiş!.. Hani derler bazı insan kendi uydurduğu yalana kendi de inanmış, işte o hesap..

Adalet Cimcoz namı diğer (Fitne Fücür) u birkaç defa Maya galerisinde ve dublaj yaptığı stüdyolarda aradığımız halde, bulmak kabil olmadı... Nihayet sıkı fıkı görüştüğü, okuyucularından adını veremeyeceğimiz bir sosyete hanımı bize gizlendiği yeri ifşa etti. Bu her gün önünden geçtiğimiz büyük bir binanın içinde, bir makyaj ve güzellik salonu idi. Fitne Fücür, Almanyada (Arkası 41. sayfada)

● Yukarda sağda, Burhan Felek yeni açtığı garson mektebinde, talebelerine ders verirken. Yanında, rejisör Münir Hayri Egeli, bir filmde baş rolü oynayacağı rivayet edilen bir yıldız masaj yapıyor. Solda, Sezai Soelleri, Amerikalı yüzücüyle, Altta Adalet Cimcoz, açtığı güzellik salonunda, bir müşterisine makyaj yapıyor. (Fotomontaj: X)

BOĞAZ KÖPRÜSÜ NASIL OLACAK?

RÖPORTAJI YAPAN: ŞAHAP BACIOĞLU

BOĞAZ köprüsünün lafı edilince aklıma hemen (Lüks Hayat) opereti geliyor: "Şişlide bir apartman Yoksa eğer halin yaman..."

Ve elimde olmayarak bu şarkının ilk mısramı (Boğaziçinde bir köprü...) şeklinde değiştiriyorum. Hattâ şimdi bile o köprü'nün hayali bir an gözde canlandırılınca, insan muhteşem bir manzara karşısında kalıyor: Araba vapurları artık tarihe karışmış, sisli veya fırtınalı havalarda, yahut gecenin ilerlemiş saatlerinde Anadolu yakasından Rumeli cihetine gidiş geliş imkânsızlıkları (Geçmişte bugün) sü-tununa mevzu olmuştur...

Bütün bu işler olur mu? Neden olmasın? Azmeden derviş, muradına ermiş. Sonra şu meşhur söz de unutmayalım: Olmaz olmaz deme, olmaz olmaz!

Biz bu işin ne derece hakikat olduğunu anlamak için gidip Vali Gökay'la görüştük. Bir akşam saat 18'den sonra, ziyaretçilerin ve iş sahiplerinin akını bittikten sonra kendisiyle karşı karşıya geçtik.

— Öğrenmek istediğim şey yeni bir mesele değil, dedim. Adem babamızla Havva anamız da bu işi konuşmuşlardı.

— Anladım, dedi. Boğaz köprüsünü kastediyorsunuz!

Böylece mevzua girmiş olduk. Vali Gökay:

— Evvelâ bir noktayı belirteyim, dedi. Zaman zaman fıkra muharrirleri veya karikatüristler, şehirde yapılması lâzım gelen birçok işler varken köprüden bahsetmeyi bir nevi hayâl avcılığı gibi tasvir ediyorlar. Benimse kanaatim şudur. İstanbul, çok geniş bir sahaya yayılmış bir şehirdir. Onun derdi bitmez. Yalnız yol dâvasını alınız. Kaldırımsız sokakları kaldırımlılardan fazladır. Onlar yapılırken sürekli bir kış gelir, yapılmışları eskidir. Fakat yol işi bırakılmaz. Onun bütçesi ayrıdır. Tekmil bütçeyi yola tahsis etmeniz, müteahhit, hattâ taş bulamazsınız. Yani diyeceğim şu ki, köprü işi ayrı bir mevzudur. Bir sermayedar grubu gelir, parasını bu işe yatırmak ister. Siz ona, şehrin diğer mübrem ihtiyaçlarını gösterecek olmanız bile, dönüp bakmaz. Şu halde yolu yol, köprüyü köprü işi olarak ele alırsınız.

Burada Vali Gökay bir an sustu. Sonra devam etti:

— Bazıları diyorlar ki (feribot kâfi gelir). Hayır efendim, kâ-

fi gelmez. Elimizdeki mevcuda 4 yeni vapur ilâve ediniz, iskeleri-miz yetmez. Sisi olur, radara rağmen çalışmaz, lodos olur, yanaşamaz. İnsanoğullarının siniri. Fındıklı'dan tutup Beşiktaş iskelesine kadar uzanan sahada dakikalarca ve saatlerce beklemeye müsait değildir. Zamanımızda beşer ömrünün saniyesi dahi kıymetlenmiştir. Böylece köprü bir zaruret olarak kabul edildikten sonra, yeri meselesi en mühim mevzudur.

MUHAKKAK KI, bu köprü-nün, şehrin silüetini bozması icap eder. Ve nakil vasıtalarının en çok hedeflerine yayılmaları için hangi noktalardan hareket etmeleri ve geçmeleri ve bunun için sarfolunacak kilometre ve zaman gözönünde bulundurulacaktır. Binaenaleyh, köprüden başka, giriş ve çıkıştaki yollar ve irtifa seviyeleri jeolojik durumların etüd edilmesi icap eder. Profesör Bonatz ve Fransa'dan gelen Profesör Langevin (Lanjven) bu hususlarda etüdlerde bulunup iptidai birer

● Yukarıda Ressam Nezi'nin çizdiği muhayyel Boğaz Köprüsü. Muhtemel olarak Boğaz Köprüsü ressam arkadaşımızın çizdiği gibi Sarayburnu ile Üsküdar arasında yapılacaktır. Sağda, İstanbul Valisi Prof. Gökay, Boğaz Köprüsü'nün temel atma merasiminde kullanmak üzere şimdi hazırladığı mala ile.

proje verdiler. Diğer taraftan Karayolları Umum Müdürlüğü tarafından vazifelendirilen bir Amerikalı mühendiss de çalışmalarına başladı. Fakat adamcağızın ömrü vefa etmedi. Geçenlerde ölüm haberini aldık. Onun yerine başka bir Amerikalı mühendiss geldi. O da, kendinden evvelki Amerikalının bıraktığı yerden işe başladı. Ayrıca bizim Karayolları Umum Müdürlüğünden bir heyet son günlerde İstanbul'a geldi. İstatistik bilgileri topladı. Bu günlerde Ankara'da Amerikalı mühendissle oturup köprü'nün yeri hakkında muayyen bir karara varacaklar. Bu iş çok mühim ve tarihi ehemmiyeti haiz olduğu için, başta biraz titiz davranmak lâzım. Yalnız şu kadarını söyleyeyim ki, Almanya ve Amerika'da bazı firmalar, köprü'nün finansmanı mevzuunda villara sarı bazı teklifler yaptılar. Ben, Amerika'ya son gidişimde, San Fransisko şehrindeki köprüleri yakından tetkik ettim. Hattâ

(Arkası 42. sayfada)

Yukarıdaki resimde asker olan sevgilisinin yanında bulunmak için asker ocağına girip kimseye sezdirmeden altı ay askerlik eden Terry Viars'ı kadın kıyafetiyle ve asker elbisesiyle görüyoruz. Solda, erkek iken kız olan İngiliz pilotu Robert'in (yukarıda) kadınlık (aşağıda) erkeklik resimleri görüyoruz.

Kız olan erkek ve Erkek olan kız

yısında gayet güzel bir İngiliz kızıyla evlenmişti. Bu evlilikte iki de çocuğu olmuştu. Robert Cowell adlı bu genç, on bir sene, 1952 ye kadar karısıyla hiç mesut olmadan yaşadı. O sene ayrıldılar. Kadın sonradan başka biriyle evlendi. Delikanlıya gelince... O da bahsettiğimiz ameliyatı ve tedaviyi geçirip güzel bir kız oldu!

Düşünün bir kere.. Şimdi çocukları ona "Baba" derlerken "Anne!" demeye mecbur kalacaklar. Herkesin bir tek annesi olurken, onların iki tane öz annesi olacak. Bu olur şey midir?.. Oluyor işte!

Robert Cowell, İngiliz ordusunun general rütbesindeki doktorlarından birinin oğluydu. Babası, ölen İngiliz Kralının hususi doktoruydu ve şimdi müteakittir. Oğlan, kendisinde garip bir takım kadıncı hisler sezdığını babasından da, annesinden de, arkadaşlarından da saklamıştı. Karısından çok zor saklayabiliyordu ve galiba geçimsizliğin bir sebebi de buydu. Robert diyor, ki ondaki kadıncı inkişaf, blüğ devrinden sonra başlamış. Delikanlı, ne yapacağını şaşırmış, dardını bir rahibe açmış. Rahip ona gerekli nasihatları vermiş. Nihayet doktorlara başvurmuş. Doktorlar da kendisine, her erkekte biraz kadınlık bulunduğunu izah etmişler. Beklemesini, eğer bu kadıncı tezahürler ilerlerse, o zaman bir çaresine bakılacağını anlatmışlar.

Harp içinde, avcı pilotunun ya-

şadığı harp sahneleri, onda müthiş bir mânevî şok husule getiriyor ve kadınlık tezahürleri süratle gelişmeğe başlıyor. Şimdi-Roberta Cowell adlı 30 yaşında bir genç kadın olan sabık harp pilotu, tam teşekküllü bir kadındır ve evlenecek, belki de bir gün çocuk doğuracaktır.

Hikâyelerimizden ikincisine gelince, bu da birinci hikâyenin tam aksidir. Bunda da genç bir kızın, sevdiği delikanlıdan ayrılmamak için erkek kıyafetine girip askere yazıldığını ve tam altı ay askerde, sevgilisiyle aynı mangada ve aynı koğuşta yaşadığını öğreniyoruz. Vak'a İngilterede geçiyor. Kızın adı Terry Viars'tır. Terry, dediğimiz gibi asker olup sevgilisinin mangasına veriliyor ama, mangadaki diğer askerler, kısa zamanda onun bir kız olduğunu seziyorlar. Bunun üzerine iki sevgili, arkadaşlarına, sırlarını açıyorlar. Bütün manga tam altı ay bu sırrı muhafazasına elden gelen gayreti gösteriyor. Okadar, ki Terry, barakada yıkamırken, arkadaşları, ansızın bir subay bastırmasını diye gözcülük bile ediyorlar. Nihayet Terry'nin sevgilisinin terhis zamanı gelip çatıyor. O zaman genç kız da âmirlerinin karşısına çıkıyor ve kendisinin kim olduğunu anlatıyor. İngilizler, böyle işlerde nükteden anlamaz insanlar değillerdir. Amirleri bu hâdiseye kâhkahalarla gülüyorlar. Halk da, gazeteler de güliyor ve nihayet Terry, sevdiğiyle evleniyor. Oular ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine..

Siz de
orada mıydınız?

Küçük Sahne'de Cumar-tesi günü iki arkadaşın konseri vardı. Güher Arpağ bize sesini, Halûk Tarcan da piyanosunu dinletti. Ben kendi hesabıma Güher Arpağ'ı ilk defa dinledim. Epey yüklü ve ağır bir program seçmiş, nas-ıl altından kalktı hayrettir doğrusu. Halûk Tarcan ma-lûm, göz bebeğimiz, üzerine üttüğümüz bir piyanist. O piyanosunu bize artık çoktan kabul ettirmiş bulunuyor. Baki Brahme'da biraz sinirli, biraz acıldu, ama sonraları hepimizi sürükledi peşinden. Türk Yüksek Mimarlar Klübünün tertiplediği bu güzel konserte herkes vardı, yalnız Mimarlar yoktu. Gözüme sadece beyaz perçemli Ferzanla zeki, yorulmak bilmeyen karısı ilişti o kadar. Küçük Sahne'nin sesi aksettirmeyen kapalı bir havası var, bunu tesbit ettikçe de Halid'in kulaklarını çınlatırım. Salonda iki telâşlı, iki heyecanlı hanım var. Biri Leylâ Erdener, ötekisi Ülker. Leylâsıgım

kırmızı şapkanız, kırmızı mendiliniz ve gri ekose elbiseniz-le pek çıktınız. Telâşınızdan eş dostu pek göremiyordunuz bile. Ülker ise pek mahzun, dokunsanız ağlıyacak. Neden bu? Özümüz gelecek canım, eli kulağında hiç üzülmeysin. Hele bir gelsin, o zaman başını yıkarız onun. Ama far-kindayım, ikincisin de telâş! Halûk'dan ötürü. Halbuki Halûk heyecanını sonraları ne güzel frene etti, boşuna telâş etmişsiniz ikiniz de. Ley-lâcığım senin konseri başka bir sefere yazacağım, bugüne yerim müsaid değil. Ge-lin şu Halûk için bir kampanya açalım, para tophya-lım ve Paris'e gönderelim, var mısınız? Bir tek kişiden bunu beklemek hakkımız de-şil, fakat tam şimdi şu ara müzikseverleri nereden bul-malı diyeceksiniz, o da var ya. İsteddiğimiz dokuz bin li-ra. Hem de borç istiyoruz, yalnız faizsiz tarafından ol-malı. Salonda Güzelimizi gö-rünce hemen gözüm seni a-riyor Halduncuğum ve ne ga-riptir şıp diye de buluveriyorum seni. "Günün Adanı" peynir ekmek gibi gidiyor a-ma senden yeni hikâyeler çık-mıyor eskisi gibi. Yoksa ben mi görmüyorum? Muhittin Sadak üstadım, size bir şey diyeyim mi? Konserin en gü-zel erkeği sizsiniz. Gülseren'in kulakları çınlasın, Paris'te onun yanında olsaydınız, sükresi bir kat daha artardı kızım. Madame Ren'in kulak-larını varıyor ağzı. Belli, Gü-her hanım onun talebesi, hayrettir nasıl olmuş da Brankuci'nin elinden kurtul-muş bu talebe? Madame Al-mara, şapkanıza bayıldım. A-ma o beyaz şapka ile şarap rengi mantoyu sevmedim, halbuki sizin renk seçişiniz hiç de fena değildir.

FİTNE - FUCUR

Burada size iki olmuş hikâye an-latacağız. Biri tabiatın, diğeri de aşkın muzipliğinden ibaret iki hikâye.. Birincisi, son senelerde hayli sıkıca tekrerrür eden vakalardan biridir, ama kendinden evvelkilerden pek ayrılan bir vak'a.. Mesele şu, bir delikanlı, bir ameliyattan ve belli bir tedaviden sonra kadın oluyor. "Böylesini birkaç defa duyduk!" diyeceksiniz. Ama nasıl delikanlı?.. İşte onur duymadınız.

Bu delikanlı, evvelce otomobil yarışçısı. İkinci Dünya Harbinde İngiliz hava kuvvetlerinde pilottu. Yani tam manasıyla bir erkekti. 1941 Ma-

KRALİÇE II ELİZABETH'İN EVLENME TÖRENİNDE ŞAHİT SİFATIYLA BULUNAN DİPLOMAT LORD MILFORD'UN MACAR ARTİSTİ EVA BARTOK'LA DOLAŞMASI DEDİKODU YARATMAKTADIR.

MACAR ARTİSTİ Eva Bartok, Londrada bulunduğu müddet zarfında Lord Milford - Haven ile hemen her gece şehrin en sık kulüplerine gidiyorlar, beraberce yemeklerini yedikten sonra, geç vakitlere kadar dansediyorlardı. Bu vaziyet bütün Londra sosyetesini meşgul etmeye başladı. Çünkü Lord Milford - Haven, İngilterenin sayılı şahsiyetlerinden biridir. Eva Bartok ise Avrupa mecmualarının çok meşgul olduğu bir artisttir.

Lord, Kraliçe Elizabeth II nin evlenme töreninde, damat Philippe'in şahitliğini yapmıştır. Bir vakitler, Lordun prenses Margarit'le evleneceğinden bahsedilmişti. Fakat Lord, bir sene önce Mrs. Romaine Simpson'la evlendi. Bu evlilik her iki tarafa da saadet getirmemişti. Mrs. Simpson evlendikten altı ay sonra Lord aleyhine bir boşanma davası açmıştır. Tabii bu davaya Eva Bartok'un da ismi karıştı. Artık herkes Lord'un boşandıktan sonra Eva Bartok'la evlenip evlenmeyeceğini münakaşa ediyordu. Neticede lâflar döne dolaşa, bu evliliğin yıkılmasına Eva Bartok'un sebep olduğu şekline döndü. Bu, güzel artisti pek sinirlendirdi; gazetecilere verdiği beyanatta:

— "Ne acaip, Marki'nin boşanmasına ben sebep olmuşum. Güleyim baril Ben onun evli olduğunu dahi bilmiyordum. Hem, bir kimse hoşuna giden bir insana rastlar ve onunla arkadaşlık ederse, o kimsenin boşanmak üzere olup olmadığını mı tahkik edecek? Lord iyi bir arkadaş, onunla evlenmeyi aklıma bile getirmedi. Böyle olunca, onun boşanması beni alâkadar etmez."

Asıl ismi Szoke olan Eva Bartok 18 Haziran 1927 de Budapeşte'de doğmuş bir Macar artistidir. Harpten sonra İngiliz tabiiyetine geçmiştir. Çok hırçın bir tabiata sahiptir. Daha küçükken, bir haksızlık karşısında babasını tokatlamaktan çekinmemiştir. Daha küçük yaşlardan beri güzelliğini anlamış ve gençlerin kendisine gösterdikleri yakınlığa bigâne kalmamıştır. Giyimine orjinallik vermek onun en büyük zevkidir. Bilhassa acaip şapkalarla pek fazla zaafı vardır.

Eva Bartok üç defa boşanmıştır. Her üç izdivacından da faydalanarak

(Üstte) sevimli Macar dilberini Kurt Jurgensle birlikte birlikte. (Altta) Lord Milfordla görüyorsunuz.

çıkmıştır. Eva, evvelâ Macar ordusundan bir subayla nişanlandı. Fakat bu nişan evlenmeye kadar varmadı; çünkü Eva aniden karar vererek aynı ordunun Generali ile evlendi. Sonra Hollywood'un meşhur prodüktörlerinden Alexander Paal ile

evlendi. Son izdivacını ise bir reklamcı ile yapmıştır. Evayı meşhur eden de bu kocası olmuştur. Dünyaya Eva Bartoku şöyle tanıtmıştır:

"Eva'da Marlène'nin sesi, Garbo'nun esrarı ve Zsa - Zsa Gabor'un cazibesi vardır. Alyansını ayak parmağında taşır, kulağının birine küpe takar, ve dünyada bulabileceğiniz en acaip şapkalar yine ondadır."

Kendisine bu acaipliklerinden dolayı biraz sitem edilecek olsa, bütün kabahati harpte çekmiş olduğu sıkıntılara yükler.

Birçok ufak rollerden sonra, nihayet onu İngiliz stüdyolarında çevrilen bir filmin baş artisti olarak görüyoruz. "Venedik Kuşları" isimli bu polis filmi için Eva yüz bin dolarlık bir çek almıştır. Şimdi, Münih'te "Son Vals" filmi çevirmektedir. Partöneri Kurt Jurgens'le oynadığı bazı aşk sahneleri rolden ziyade hakikate yakındır. Lord Milford - Haven bu sahnelere ait resmî gördüğü zaman, hiddetlenerek resmî paramparça etmiştir. Bu hiddetini nedense Eva Bartok yanında gösterememektedir. Nitekim Eva, kendisine Kurt Jurgens'in isim gününde hediye et-

tiği yakut yüzüğü gösterdiği zaman sadece sükut etmiştir. Bundan cesaret alan Eva partönerinden bahsederek:

— "Kurt tanıdığım en şeker mahlûktur." demiştir.

Fakat nedense Eva Kurt ile olan sıkı arkadaşlığını devam ettirmemiştir. Alman artisti biraz fazla çapkındır. Bu ise Eva'yı çileden çıkarmaya kâfi gelmiş, Kurt'u bir gece kulübünde herkesin önünde tokatlamıştır.

Eva'nın kışkıracı bir kadın olduğu muhakkak, çünkü Almanyada film çevirirken Londraya bir iki defa gitmişse de Lord'u aramamıştır. Lord'da Eva Bartok yokken boş durmadı. Son zamanlarda Bond caddesinde devama başladığı bir gazinodaki yeni bir şarkıyla alâkadar oluyor, onu masasına davet ediyordu. Eva bunu duyunca hemen Londra'ya koştu ve yulbaşını Lord Milford-Haven'le birlikte gördü.

Araları tekrar düzelen, Kraliçe Victoria'nın torunu ile maceraperest, acaip artist Eva Bartok bakalım evlenecekler mi?

8 Saat Süren Sun'î Çılgınlık

Viyana Üniversitesi kliniğinde şayanı hayret tecrübeler yapılıyor. Bunlarda muvaffak olunursa, akıl hastalıkları tedavisinde büyük gelişmeler olacak.

Tıp dünyası bugünlerde yeni ve mühim bir keşif üzerindedir. Bilhassa Viyana üniversite kliniğinde, birkaç âlimle yardımcıları, akıl hastalıkları üzerinde, şayanı hayret noticeleri olacak olan mühim araştırmalar yapmaktadırlar. Bu araştırmalarda muhtelif mesleklerle mensup zekâ ve akıl bakımından kalitelere bilinen kimselerden yardım rica ediliyor. Bu yardıma koşanlar çok... Ama reddedenler de var! Çünkü hekimler şöyle bir yardım istemekteler:

— Size bir ilâç işgeliyeceğiz. Bu ilâçla tam sekiz saat delirecek, çıldıracaksınız. Bu müddet zarfında sizi klinikte muhafaza edecek ve kontrolümüz altında tutacağız. Sekiz saat sonra tekrar normal bir insan olacak ve eski halinizi tamamiyle iktisap edeceksiniz. Üzerinizde böyle bir tecrübe yapmamıza müsaade eder misiniz?..

Kendisinden yardım istenenlerin sordukları ilk sual budur:

— Ya sekiz saat sonra tekrar eski haline dönmez de çılgın kalırsam?!

— Hayır!.. Böyle bir tehlike bahis mevzuu değil. Bu tecrübeyi şimdiye kadar yüzlerce insan üzerinde yaptık.

— O halde razıyım!..

— Buyurun şu kâğıdı imzalayın. Tecrübeye razı olduğunuza dair bir imza...

— O neye iyi?..

— Her ihtimale karşı!..

— Şu halde, siz de sekiz saat sonra tekrar normal haline dönüp dönemiyeceğizden şüphelisiniz. Müsaadenizle ben bu tecrübeden cayıyorum!..

Denemelere çağrılanlardan bir kısmı, kâğıt imzalamak bahis mevzuu olunca hemen daima, yukarıdakine benzer mütalealarla tecrübeden vazgeçmektedirler. Ama daha büyük bir kısmı, tıp ilmine, dolayısıyla insanlığa ne büyük bir hizmette bulunacağını düşünerek bu tecrübeye razı oluyor.

Size burada, tecrübeye razı olanlardan bir tanesinin hikâyesini anlatalım. Bu zat, Viyananın tanınmış ressamlarından Wilfried Zeller'dir. Gayet keyifli, neşeli ve nüktedan bir Viyanalı. Yüzü gülen, uyanık bir adam... Fakat sabahleyin saat yediyi elli gece kendisini Viyana Üniversite kliniğinin tecrübe yapılacak odasına aldılar. Bir iskemleye oturtular.

Solda üstüste bulunan resimlerden üsttekindi ressam Zeller'i normal haliyle, alttakinde de kendisine delilik ilâci asıldıktan sonra görüyoruz. İskemlede oturup başını ellerine almış adam da yine Zeller'dir. Ve ilâcin tesiri geçmeğe başladığı vakit, sarhoşluktan ayılır gibi bir hal almıştır.

Yukarıda ve sağdaki resimler, klinikte oturup bacak bacak üstüne atmış bir adamı, onun normal resmini ve sun'î deli Zeller tarafından yapılmış resmini gösteriyor.

Kucağına da resim tahtasıyla kâğıt ve kalemini verdiler. İlâç tesiri altındayken ne görürse resmini çizmesini rica ettiler. Bundan sonra da vücuduna birkaç damla Lyserg asidi zer-kettiler.

Biraz sonra sanatkarın yüzünde-ki gülen keyifli ifade kaybolmuş, yüz adalesi girmiş, gözleri kasılmış ve göz bebekleri de büyümüştü. İlâç tesirini gösteriyordu. Nitekim 80 da-kika sonra ressam, etrafındaki dok-torları ve gazetecileri bir takım ga-rip şekilli korkunç hayaletler halin-de görmeğe başlamış ve kâğıtlara tuhaf hayal resimleri çizmişti... Bu esnada, dışarıdan oda kapısına vurul-muştu. Ressam, bu tıkırtının kapıyı içeriye doğru itip iğrilttiğini ve şişir-diğini görürcesine kapının iğri ve içeriye doğru bombe bir resmini çiz-di. Ressam Zeller şimdi artık bir akıl hastasının dünyasında yaşıyordu. Çizdiği resimler, yanında bulunan hekimler için, fevkalâde kıymetli ve-sikalardı.

Saat on buçuğa doğru ressam Zeller'e bir ayna tuttular. Sa-natkâr, aynada kendi yüzünü görüp hemen resmini çizdi. Bu resim, hakiki Zeller'in yüzünden pek farklı bir şeydi. Doktor, resmi görünce iza-hat verdi:

— Hakiki akıl hastaları da kısa

Ressam Zeller, çıldırtıcı ilâç tesiri al-tında aynada kendini seyrediyor ve hiç de kendine benzemeyen bir res-mini yapıyor.

bir müddet içinde kendi kendileriyle olan münasebetlerini kaybederler. Zeller'in kendi ağız ve çenesini he-men hiç çizmemiş oluşu irade ve his kabiliyetinin pek zayıfladığını gösteriyor.

Saat on bir sularında tekrar ay-naya bakan ressam, kendi çehresinin ancak silik ve kopuk bazı parçaları-nın resmini çizebilmişti. Sanatkârı göz hapsinde tutanlar, ressamın ken-di içine kapandığını, çöktüğünü, mih-iyile alâkalanmamaya başladığını seziyorlardı. Ressam, bu haliyle, şizofren delilerden farksızdı. Garibi şuydu, ki hâlâ kendisinin "Sun'i" bir surette çıldırılmış olduğunu biliyor-du. Bu yüzden, ki çılgınlığı esna-sında ne kadar halüsinasyon yaşadı, nice hayaller gördüyse hepsinin res-mini çizebildi.

Artık kendine hâkimiyeti de iyi-ce kaybetmişti. Saat on biri 45 gece Zeller, yanında küçük bir topla oy-nayan gazeteciye saldırıya kalktı. Topun resmini çizdi. Bu resim, ha-kiki topun on misli büyüklükte idi. Doktor:

— Şizofrenlerin tipik tezahür-leridir. Her şeyi, olduğundan çok büyük görürler, diyor.

Biraz sonra, bir sigara yakmak istiyen Zeller'a bir çakmakla ateş tu-tulmuştu. Ressam çakmağın ateşin-den de fena halde ürktü. Çakmağın

Sağdaki resimde bay Scholz'u, Birinci Dünya Harbin-de yaralamp hastahaneden çıktıktan sonra görüyoruz. Yukarıdaki resim ise onun şimdiki halidir.

Canlı Sismograf!

Cok eski devirlerden beri insan-lar, bazı hayvanların tabiat âfetlerini sanki evvelinden his-setmişcesine huysuzlanmaya başladıklarını sezmışlerdir. Haki-katen hemen bütün hayvanlar, fır-tına, su baskını veya zelzele gibi felâketlerden önce bulundukları mntakadan uzaklaşmak için sinirli hareketler yapmaya başlar, bağırır, çağırırlar. Hattâ yalnız böyle ta-biat âfetleri değil, basbayağı yan-gınlar, yahut umulmadık bir anda vukubulacak çökmeler, inhidamlar, büyük kazalarda, çok defa saat-lerce evvelinden hayvanlara ma-lûm olur.

Büyük zelzelelerin ve tabiat âfetlerinin tahribatından canlarını kurtarabilmiş olan insanlar, hâdi-seden saatlerce evvel nasıl kuş ses-lerinin kesiliverdiğini, gökte ve ufuklarda kuş görünmez olduğunu anlatmışlardır. Diğer hayvanlar, atlar, köpekler, sığırlar da sinirli hareketler yapmaya başlamışlar ve fırsat bulunca çil yavrusu gibi da-ğılıp kaçmışlardır. Pek çok hay-yan, sahiplerinin de dikkatlerini çekmeğe ve onları da telâşlandırıp kaçırmağa, böylece canlarını kur-tarmak suretiyle onlara büyük bir hizmette bulunmağa muvaffak ol-muştur.

Hayvanlara felâket ve kazaları evvelinden sezdiren mekaniz-manın ne olduğu bilinmemek-tedir. Bu hususta yapılmış olan in-celemeler, muhtelif âlimlere göre, değişik neticeler vermiştir. Son za-manlarda varılan hükümlere göre, hayvanlarda, insanlarda bulunmı-yan bir dimağ merkezi mevcuttur ve bu merkez, büyük âfetleri ve yaklaşan tehlikeleri evvelinden ha-ber vermekte, bir nevi tehlike an-teni gibi çalışarak alârm işaretiyle hayvanı telâşa sevketmektedir. Fa-kat bu, isbat edilmiş bir şey de-gildir.

Âlimlere göre, hayvanlarda mevcut bulunan bu altıncı hissin insanlarda olmayışı, insan için bü-yük bir noksan teşkil ettiği kadar, gittikçe tabiatın ve tabii yaşa-yıştan ayrılan insanın bir nevi de-jenerasyona uğradığını da isbat etmektedir. Bu iddiada olanlar, milyonlarca sene evvel insanda da böyle bir altıncı his mevcut olmuş olduğunu belirtmektedirler. Fakat insan medenileştikçe bu hissini kaybetmiştir. Demek oluyor, ki in-sanın medenileşmesi, bünyesinden bazı şeyleri kaybetmesi pahasına mümkün olabilmıştır.

Bu böyle oladursun, dünya yü-zünde bir tek adam vardır, ki bütün felâketleri değil, bütün zelzeleleri, vukubuldukları yer kendisinden binlerce kilometre u-zakta da olsa, yerini tâyin etmek suretiyle derhal hissedip haber verebilmektedir. Yani, bu adamın-ki, zelzeleyi evvelinden haber ve-riş değil, oluşunu, bir sismograf hassasiyetiyle kaydediştir. Alman-yanın Essen şehri civarında yaşı-yan Ernst Scholz adlı bu adam, mübalâğasız denebilir, ki dünya-nın en hassas sismograf âletidir. Anlatıldığına göre Ernst Scholz, vaktiyle böyle bir hususiyete sahip değilmiş. Fakat Birinci Dünya Har-binde, 1916 senesinde başından ağırca yaralanmış. İyileşip hasta-haneden çıktıktan sonra, dünyanın neresinde ve ne kadar hafif olursa olsun, bütün yer sarsıntılarını his-setmeğe, mevkilerini ve mesafele-rini gayet şaşmaz bir şekilde tâyi-ne başlamış. Ernst Scholz, şimdiye kadar pek çok hekim tarafından muayene olunmuşsa da, kendisin-deki bu hususiyetin neden ileri geldiği anlaşılamamıştır. Şimdi alt-mışını aşmış bulunan bay Scholz, kendisindeki bu hassasın, mânevi kuvvetlerden ve ermişlikten ileri geldiği kanaatindedir.

resmini, ateş saçan koca bir ağız gi-bi çizdi.

Bir-müddet sonra ressamın karşı-sına oturan birisi, bacak bacak üstüne attı. Bir fotoğrafçı bu adamın resmini alırken, başka birisi de resmini yaptı. Fakat Zeller aynı

adamın resmini gayet garip bir şekil-de çizmeğe başladı. Onun yanına kendi resmini de koca bir gölge ha-linde çizdi. Hem bacak bacak üstü-ne atmış adamın resmini yapıyor, hem de onunla istihza ederek söyle-niyordu:

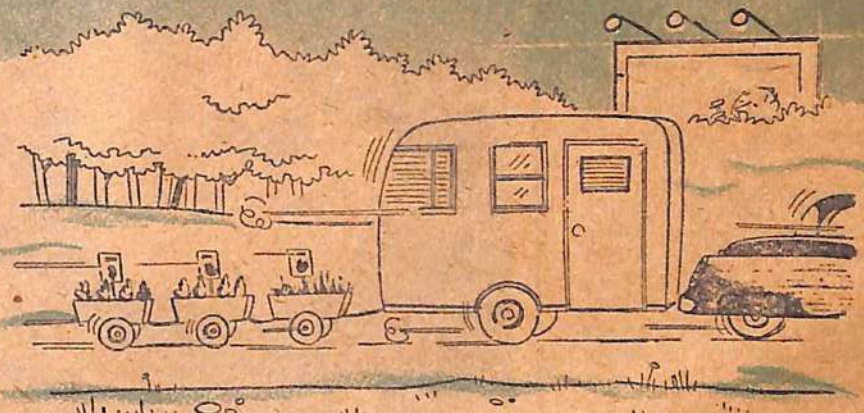
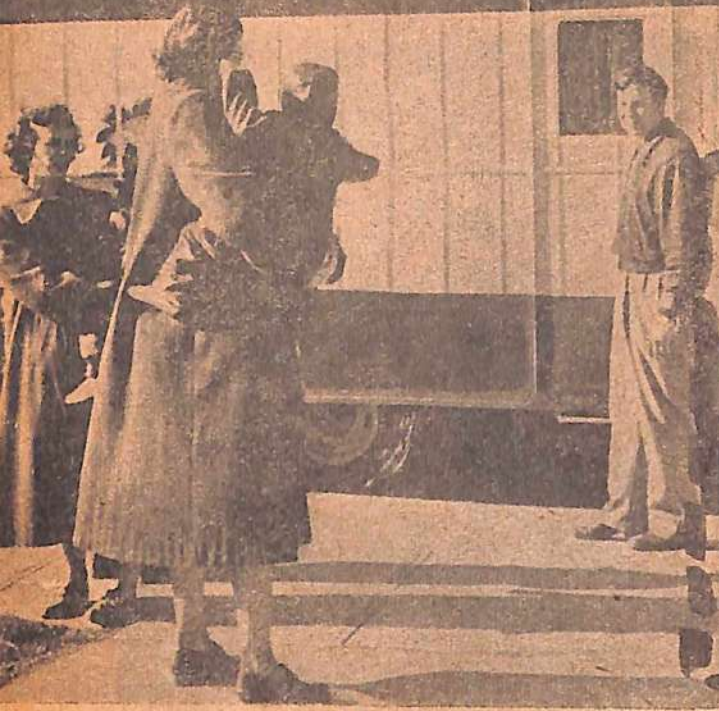
— Siz boğulmuşken sudan çı-

karılmış bir âlâstınız. Baksanıza mosmorsunuz. Elleriniz çürümüş...

Doktorlar, onun yaptığı bu res-me bakarak, şizofren delideki şahsi-yet bölünmesini müşahade ettiler. Şizofren deli önce kendi benliğini kaybeder. Sonra kendini, küçülmüş, (Arkası 40. sayfada)

GEZGİN

EVLER

ALDI

YÜRÜDÜ

BUGÜN 2 milyona yakın Amerikalı için "Yuva" demek dört tekerlek üzerinde gezen küçük, derli toplu bir ev demektir. "Trailer" denilen ve otomobillerin arkasına takılıp taşınan gezgin evler. Maamafih bu gezgin evler nadiren ordan oraya gezerler, zira ekseriyeti sırf bu evler için hazırlanmış "Trailler Park" larda yerleşmiş vaziyettedir. Bugün Amerikada 10.000 e yakın gezgin ev parkı var. Bu da daha işin başlangıcı. Gelecek senelerde park sayısının daha fazla artacağından şüphe yok. Zira sadece geçen bir tek sene zarfında yapılan parkların sayısı 2000 dir...

İsimleri gezgin olduğu halde gezmiyen bu evler acaplıklarla dolu olan Amerikan hayatının en acap safhalarından biridir. Geçenlerde bu mevzuda bir inceleme yapıldı. Treyler alanların 100 de 93 ü bir yerde yerleşmek niyetindeler. 1937 senesinde müşterilerin yarısı tatillerini gezgin evlerde geçirmek istiyenlerdi. Bugün bunların nisbeti yüzde 1 e indi.

Treylerlerin II. Dünya Harbinin sonunda askerlerin hızır gibi imdadına yetişti. Zira karargahların kurulduğu yerlerde müthiş bir ev bulamamış olmaları ve oturulmayacak kulübeler çok pahalıya kiralanıyordu. Bunun üzerine askerler kira vereceklerine Treyler satın almaya başladılar.

Büyük bir Treyler parkında 2500 kadar gezgin ev bulunur. Böyle bir yerin nüfusu bazan 8000 i bulur ve geçer.

Treylerlere rağbet edenlerden mühim bir kısmı da ihtiyar mütekaatlerdir. Bilhassa Kaliforniya, Florida ve Arizona gibi sıcak yerlerde yaşlı mütekaatlerin treylerleriyle dolu parklar çok çoktur. Yalnız Florida'da 1500 treyler parkı vardır dersek bu işin yaygınlığı meydana çıkar.

Gezgin evlerin tarihçesi hakkında pek tafsilatlı malûmata rastlamıyoruz. 1906 senesinde bazı İngiliz mühendisleri çingenelemleri ve seyyar

İkinci Dünya Harbinden sonra ev kiralari yükselince birçok genç ve fakir aileler gezgin evlere rağbet etmeye başladılar. Bugün "Trailer" ismi verilen bu çeşit evlere, Amerika Birleşik Devletlerine adım başında rastlanmaktadır.

sirklerin arabalarından ilham alarak, otomobilin arkasına takılıp taşınacak kamyon evler yapmayı denediler. Bunların adına "Kervan" diyorlardı. 1917 de treylerlere tayyare inşaatının prensiplerini tatbik etmeye başladılar. Ama treyler o zaman anca Vanderbilt'ler gibi zenginler tarafından inşa ettirilebiliyordu.

Birinci Dünya Harbinden sonra Amerikada büyük şosesler açıldı ve Amerikalılar kendi memleketlerini karış karış gezmek sevdasına kapıldılar. Bütün levazımata otomobillerine doldurarak yollara revan oluyor ve gittikleri yerde kamp kuruyorlardı. Bunların arasında Detroit'teki Sherman laboratuvarlarının sahibi zengin Arthur Sherman vardı. Sherman kamp kurup sökmekten usanmıştı. Bir yerde İngiltere'deki kervanlara dair bir yazı okudu. Hemen kendi de basit bir "Kervan" yaptı.

Evet, basit bir treyler. Fakat Sherman gibi çadır kurup sökmekten usanan bütün turistler bu arabaya bayılıyorlardı. Bu umumî hayranlıktan ilham alan Sherman Detroit'e dönünce yanına iki marangoz aldı ve daha iyi bir treyler yapmak için çalışmaya başladı... Çok geçmeden bir fabrika kurmak zorunda kaldı. Birkaç sene sonra treyler yapmak yeni bir endüstri halini almıştı ve Sherman'a Treylerin Ford'u deniyordu.

O zamanki treyler şimdikiyle nisbeten çok basitti. İçinde bir gaz ocağı, bir buz dolabı, bir su deposu ve tulumbaşı, bir kanape, geniş bir yatak, dolaplar vardı. Yerler muşamba kaplıydı ve ısıtma, tuvalet ve ban-

yo tertibatları tabiatıyla pek ıptidaiydi. Zira o zamanki treyler gezgin bir tatil evi olarak düşünülmüştü.

İkinci Dünya Harbinden sonra ev kiralari yükselince birçok genç ve fakir çiftler treylerden satın almaya başladılar. Treyler artık tatil evi olmaktan çıkıp içinde bir ömür geçecek "Yuva" olmağa başlamıştı.

Bugün treylerin boyu ve eni es-

ibnissu'dun hususî treyleri 50.000 dolara çıkmıştı. Duvarlar mahun kaplamalıydı. Şahane bir taht odası ve ihtiyar kralı tekerlekli sandalyeyle indirip bindirecek bir asansörü vardı.

Treylerin yüzde beşi ticaret maksadıyla kullanılıyor: Doktor ve dişçi muayenahaneleri, kan bankaları, banka şubeleri, okullar, lokantalar, seyyar kütüphaneler, terziler...

Treylerle birlikte treyler parkları da mantar gibi büyüyüverdi. Bugün iyi planlanmış bir treyler parkı güzel bir sayfiye kasabasına andırır. Her araba için parke döşeli bir saha vardır. Çok zaman parka banyo, çamaşırhane ve eğlence kolaylıkları bulunan umumî bir bina yapılır. Birçok parklarla civar çarşılar, mektepler arasında otobüsler işler. Vasatî kira ayda 25 dolardır ve kirayı veren parkın her türlü kolaylığından istifade eder...

Bunların hepsi iyi. Fakat doğru dürüst bir ev almaya yetecek kadar halleri vakitleri yerinde olan birçok Amerikalılar niçin ille bu gezgin evleri tercih ediyorlar? Gezse neyse. Ama bu tekerlekli evleri aldıktan sonra bir köşeye yerleşiyor ve bir daha oradan ayrılmıyorlar.

İşte bunu anlaması biraz müşkül. Ama kimbilir, belki de bir tek yere bağlı olmadıklarını, istedikleri anda, istedikleri yere gidebileceklerini bilmek hoşlarına gidiyor!

kisine nisbeten çok daha büyüktür. Bir imalatçı iki katlı treylerler yapıyor. Bir başka modelde salonu bazı zaman genişletmek imkânı var.

Bazı modellerde köpek kulüpleri, güneş banyosu için taraslar, çatılarda çiçekli, şezlonglu bahçeler, büyük camlı pencereler, hava tertibatı, televizyonlar bile var.

Vasat bir treylerin fiyatı 2000 dolardır. Mobilyalı olursa 7000 e kadar çıkar. Fakat 10.000 dolarlık lüks arabalara da rastlanıyor.

Rahmetli Suudi Arabistan Kralı

Ata Sözleri

- Sevinçlerimizi geciktiren tevhidier en uzun olanlardır. (Lâtin sözü)
- Demokrasi her insana kendi kendinin efendisi olmak hakkını verir. (Lowell)
- Git, demokrasiyi önce kendi evinde kurmağa çalış! (Yunan sözü)
- Hazmetmesini bilmiyenler için, demokrasi diktatörlerden ve harplerden daha mahvedici netice verir (Seneca)
- Her şeyi inkâr eden, her şeyi itiraf etmiş demektir. (Fransız sözü)
- Her dilenci vaktiyle kral olan bir aileden, her Kral da eskiden dilenci olan bir soydan gelir.
- Seçeresiyle övünen insan patates fidanına benzer: En iyi yanı toprak altında kalmıştır. (Fransız sözü)
- Hak edilen cezaya sükûnetle katlanmak lâzımdır. (Lâtin sözü)

İNGİLTE Gloucester şehrinde, Kenneth Wherrat adında yirmi yaşında bir delikanlı üç sene denberi yatağından kalkmamaktadır. O kadar ki, yemeğini yatakta yediği gibi, defa hacet için dahi oturağı yatağına almaktadır. Doktorlar, bu delikanlıda en ufak bir hastalığa rastlamadıkları halde, Kenneth Wherrat, yataktan çıkacak takadı kendinde bulamadığını söyleyerek yerinden bile kıpırdamamaktadır. Kenneth Wherrat, küçükliğinde de şayanı hayret bir şekilde tembeldi. İki buçuk yaşına geldiği halde hâlâ yürümemişti. Şimdi tembelliği o derece artmıştır ki, annesi, oğlunu bir kliniğe kaldırmak zorunda kalmıştır.

İSPANYA hükümeti, ahlâk kaidelerine riayet edilmesi için plâjlara bir tamim astırmıştır. Bu tamim gereğince, kadınların bikini ve emsali mayo giymeleri yasak edilmiştir. Kadınlar plâj ve denize ancak diz kaplığına kadar uzun göğüse kadar kapalı mayolarla girebilmektedirler. Erkeklerin de yarı belden yukarısı açık olan don şeklindeki mayo kullanmaları yasak edilmiştir. Erkekler de bütün vücudü örten eski tip mayo giymeğe mecbur tutulmaktadır.

İTALYA'nın Ferrara şehrinde, Giovanni Colomb adında birisi oltasını ve kamışını sırtlayarak balık avlamağa gitmiştir. Oltayı nehre salıveren Giovanni, yemine bir balığın takılmasını bekleyerek sağına soluna bakınırken birdenbire oltasının dereden ve hemen akabinde havadan çekildiğini hissederek oltasına bakmıştır. Oltanın ucunda bulunan bir martı kuşu sağa sola uçarak tutulduğu tuzaktan kurtulmağa çalışmaktadır. Meğer, martı kuşu derede gördüğü balığı avlamak isterken, balığın o esnada oltaya takılması üzerine, kendisi de tuzaga düşmüştür.

DANİMARKA'nın Kolding şehrinde yavru-ları ölen dişi bir kedi, teessüründen evinden kaçmış ve günlerce ormanda dolaşmıştır. Bir gün ormanda küçük bir tavşan yavrusu ile karşılaşan kedi, bu uzun kulaklı hayvanı kaptığı gibi evine getirmiş ve besleyip büyüttüğüdür. Küçük tavşan büyüyünce, kendisine annelik eden kediden ayrılmamış ve vaktini onun yanında geçirmeğe devam etmiştir.

BİRLEŞİK Amerika'nın Miami şehrinde, Doris Fosdick Denio adında orta yaşlı bir kadın, mahkemeye müracaat ederek

bir kaç hafta önce evlendiği kocasından boşanmak istemiştir. Talâk sebebi olarak da kocasının sarı saçlarını yeşile boyadığını

GARİP ŞEYLER

ileri sürmüş ve böyle bir insanla yaşamanın güçlüğü ileri sürmüştür. Hâkim kadının talâk talebini kabul etmiş; yalnız, kadının evlenmeden önce adamın saçlarını yeşile boyadığını gördüğünü bunun için talâk kararının erkeğin aleyhine verilemeyeceğini bildirerek Doris Fosdick Denio'nun eski kocası yeniden evleninceye kadar adama her ay 50 dolar nafaka vermesini kararlaştırmıştır.

İNGİLİZ Somali-sinde, on dört yaşında bir çocuğun parmaklarının ucunda birdenbire pençeler çıkmağa başlamış. Çocuğun parmaklarında, herkeste olduğu gibi tırnaklar da vardır. Pençeler, parmağın tâ uç yerinden çıkmaktadır. Doktorlar, şimdiye kadar tıp âleminde bir benzeri daha görülme-yen bu gari-

beyi nasıl tedavi edeceklerini şaşırmışlar. Ve nihayet, yapacak bir şey bulamayınca iş olsun diye masaj yapmağa başlamıştır. Garip bir tesadüf eseri olarak bu usul muvaffak olmuş ve pençeler düşmüştü; böylece, çocuk da bu kâbustan kurtulmuş. Doktorlar da, bu sivri parçaları bir tabiat garibesi olarak muhafaza edilmesi için Londra'daki tip müzesine göndermişler.

MANCHES-TER'de, bir a-mele annesinin kafasına balta ile vurmuş. Fakat, ceza mahkemesi, sadece bir iharla adamı serbest bırakmış. Çünkü, a-melenin avukatı, tansyonu yüksek olanlardan kan alınırsa iyi geldiğini ve müvekkilinin de sırt annesinden kan almak için bu şekilde hareket ettiğini isbat etmiştir.

AŞKINA KURBAN GİTTİ

AVUSTURYA'nın Graz şehri yakınlarında bulunan bir çiftlikte yaşayan hizmetçi Dalcı güzelliği ile dillere destan olmuş bir kızıdır. Bir insan genç ve güzel olur da hayranı, hattâ aşığı olmaz olur mu? Tabii vardır değil mi? Nitekim dilber Dalcı'ya de Alois Sammer adında 20 yaşında bir genç çılgınca aşık olmuştur.

Biçare Aşık bütün uğraşmalarına rağmen Dalcı'nın kendisiyle alâkalanmadığını görünce, düşünüp taşınmış ve sevdiği hizmetçinin kendisine karşı alâka göstermesi için garip bir şey yapmak lüzumunu hissetmiştir.

Böylece, bir gün kemerindeki fişekliği kuru sıkı olarak doldurulmuş kurşunsuz mermilerle doldurup sırtına bir kovboy elbisesi geçiren Sammer, filmlerde olduğu gibi altındaki atı ile çiftliğin etrafında dolu dizgin dolaşıp havaya kuru sıkı ateş etmeğe başlamıştır.

İşin içyüzünü anıyamayan çiftlik halkı neye uğradığını şaşırıp saklanacak delik ararken haberdar olan Graz polisi vak'a yerine koşmuştur. Azılı bir haydut ile karşı karşıya bulunduğunu sanan polis, sağa sola ateş eden Sammer'i görünce, hemen makineli tüfek ateşi açarak biçare sevdazede-yi öldürmüştür.

Resim, bu garip vak'ayı canlandırmaktadır.

Bulawayo şehrinde, büyük arazi sahiblerin-den olan İrlan-dalı mister G.B. Eustace'nin, yakın zamana kadar gayet iri bir bull-dog köpeği vardı. Bir gün, Magdalene du Toit isminde bir kızcağız elinde ki sopa ile bu köpeğe vurmuş; bu harekete sinirlenen hayvan da kızın üzerine atılarak boğazını parçalayıp ölümüne sebep olmuştur.

Rodesia kanunları, hayvanların yaptıkları suçları cezasız bırakmadığından ve bu işte suçlu hayvanın sahibini de mes'ulu ad ettikten, Bull-dog köpeği ile birlikte sahibi G.B. Eustace de mahkemeye verilmiştir. İki celse devam eden davanın duruşması sonunda köpeğin suçu sabit görüldüğünden, sahibi olan G.B. Eustace 29 yıl ağır hapse, hayvanın kendisi de asılmak sureti-le idam cezasına mahkûm edilmiştir. Neye uğradığını bilemeyen biçare mister G.B. Eustace, köpeğinin idamında hazır bulunduktan sonra mahkûmiyetini geçireceği ceza evinin yolunu tutmuştur.

Bu hadise, Rodesia'da büyük bir heyecan yaratmış ve hiç bir suçu olmayan bir insanın beslediği hayvanın yaptığı bir suçtan dolayı hapis edilmesi hoş karşılanmamıştır. Şimdi Rodesia'nın dört bir tarafından toplanan imzalarla G.B. Eustace'nin affı ve bu kanunun tadili için ilgili makamlar nezdinde teğebbüslerde bulunulmaktadır.

CLAUDIO Nuc-ci ve Fausto Mar-inoni adında iki İtalyan genci, V e n e z u e -la'nın Caracas şehrine hicret ettiklerinin üçüncü günü, Venezuela'da tertip edilen Konkuprik bahsi müs-tereğine katılmış ve 320 bin bolivares (Takriben iki buçuk milyon Türk lirası) gibi muazzam bir para kazanmışlardır. Venezuela konkupriklerinde ilk defa bu kadar muazzam bir para kazanılması ve bunu da bu memlekete iki, üç gün evvel gelmiş iki muhacir gencin kazanmış olması bütün dünyada büyük bir alâak uyandırmıştır.

N U R E M -BERG polisi, uzun bir takip ve g ö z e t -lemeden sonra akla hayale gelmedik bir şekilde hile yapan bir

kumarbaz ile suç ortaklarını suç üzerinde yakalamıştır. Dört kişiden ibaret olan bu kumarbaz çetesinin dördü de simoklinlerinin göğüs cebinde gayet küçük birer alıcı - verici radyo cihazı bulundurmaktadı. İşlerinden ikisi kumar masasında oynarken diğer ikisi de, amasadaki rakip oyuncuları ellerinde bulunan kağıtları bu radyo vasıtasile arkadaşlarına bildiriyordu. Bu şekilde yüz binlerce mark kazanmış olan bu dört kumarbaz, şimdi adaletin huzurunda hesap vermektedir.

AMERİKALI BİR
GAZETECİ HİN-
DISTAN'IN ESRA-
RENGİZLİK-
LER DOLU HA-
YATINI ANLATI-
YOR.

NAKLEDEN:
BETÜL KAZAK

KARDESİMİ ÖLDÜRDÜLER

Cinayet işlendi-
ği zaman ben Bom-
bay'daydım. Tuhaf
bir tesadüf eseri o-
larak mahtûlün
kardeşi Hugh Bart-
lett ile tanıştım.
Peşaver'e gidip, ci-
nayet'in sebebini or-
taya çıkaracaktık.

Yaşanmış bir hikâye

UZUN BOYLU, siyah saçlı bir adam Kuzey batı Hindistanda Peşaver şehrindeki Deana otelin-
den çıkıp bir otomobile bindiği
zaman vakit gece yarısını geçiyordu.
Otomobilinden şehrin yabancılar için
çok tehlikeli olan Hayber Geçidi de-
nilen kısmında Şah Johan otelinin
önünde indi. Kısa bir müddet sonra
otelden çıktı ve "Binbir Günah Şeh-
ri" denilen bölgeye doğru hızlı hızlı
yürüdü. Her adımı kendini ölüme
biraz daha yaklaşıyordu.

Ertesi sabah Charles Bartlett
yerli bir işçi tarafından ölü olarak
bulundu. İşçi yerde kan izleri gör-
müştü ve izleri takip edince cesedi yü-
zükoyun ve kanlar içinde bulmuştu.
mustu.

Cinayet tahminen hırsızlık kas-
dıyla yapılmıştı, veyahut katil hırsız-
lığa fırsat bulamadan kaçmıştı. Çün-
kü cesedin üstünde saati, yüzüğü ve
altın tabakası duruyordu. Bir düş-
manlık neticesi olarak öldürüldüğü
anlaşıyordu. Arkasından ağır bir
seyle başına vurulduğu muhakkaktı.
Başında on dört tane darbe izi vardı.
Sonra da ceset görülmemesi için iç
tarafra taşınmıştı.

Mahallî polis tarafından etraflı
bir tahkikat açıldı. Fakat haftalar
geçmesine rağmen bir ipucu meyda-
na çıkarılamadı. Netice olarak hırs-
ızlık kastiyle öldürüldüğü düşünce-
sinde karar kılındı.

Cinayet işlendiği zaman ben
Bombaydaydım. Tuhaf bir tesadüf

eseri olarak maktûlün kardeşi Hugh
Bartlett ile tanıştım. Peşaver'e gidip
cinayet'in sebebini ortaya çıkarmak
istiyordum.

— "Tahkikat çok üstünkörü ya-
pılmış" dedi, "Şimdi bütün deliller
kaybolmuştur. Fakat önceden karar-
laştınlarak öldürüldüğünden eminim.
Muhakkak büyük ve korkunç bir iş
yüzünden öldürülmüştür."

— "Neye istinaden böyle bir
neticeye varıyorsun?" diye sordum.

— "Charlie alelade bir turist
değildi" diye cevap verdi, "Dünyayı
iki kere dolaştı ve Port Saitten Sin-
gapur'a kadar en belâh yerlere girdi

dum.

— "Hayber ve civarındaki yer-
lerde insanları öldürmek çok normal
bir iştir" dedi, "Şimdi İngilizler bu-
ralardan çekildikleri için yerli halk
keyfinin istediğini yapıyor. İngilizler
çekilirken bütün silah fabrikalarını
tahrip etmişlerdi. Fakat halk istediği
kadar silah bulabiliyor. Bu yüzden
Hayberde insan her an ölümünü
bekler."

Sonra gözlerini kapadı, "Evet
arkadaşım, Hayber'e gidiyorsan gü-
nünü yaşamağa bak. Çünkü nasıl ol-
sa öldürülsün" dedi ve uyumağa
başladı.

Peşaver istasyonunda Denning
kalabalığın arasında kaybolduğu için
kendisini yemeğe davet edemedim.
Halbuki bu adamdan istifade etmek
istiyordum.

Deana oteline gidince Bartlett'e
telefon ettim. Hemen geldi. Hiçbir
ipucu bulamamıştı. Fakat hâlâ umidi
vardı. Yemeği beraber yedik, sonra
da cinayet'in olduğu mahalle gittik.
Oraya vardığımızda saat 22 ye gel-
mişti. Bütün dükkânlar kapanmıştı
ve sokakta fahişelerle sarhoşlardan
başka kimse yoktu. Bir aralık iler-
de beyaz elbiseli adamlar gördüm,
fakat sonra kayboldular. Pis koku-
nun ve karanlığın içinde yalnız iki-
miz kalmıştık. Ayakkabılarımızın çı-
kardığı sestten başka etrafta çıt yok-
tu. Korkudan dişlerim birbirine ke-
netlenmişti. Kalbimin atışını duyabi-
liyordum.

ARKAMDA bir ses duydum. Dö-
nünce bir köpeğin parhyan göz-
leriyle karşılaştım. Bartlett yer-
den bir sopa kaptı. Ben de elime bir
şişe geçirdim. Köpekle karşılıklı ba-
kışyorduk. Karanlığın içinden bir
fısıltı duyunca köpeğin sahibinin hay-
vanı üstümüze saldırtmağa uğraştığı-
nı anladık. Bartlett sopayı hayvanın
üstüne indirirken ben de olanca
kuvvetimle şişeyi kafasına vurdum.
Köpek kısıp kısıp bağırarak kaçtı.
Tam o sırada köşelerden birçok insa-
nın üstümüze doğru geldiğini gördük.
Arkamızı duvara dayıyarak kavgaya
hazırlandık. Fakat bu sırada dışarıda
polislerin sesleri duyuldu ve adamlar
kayboldular. Polis bizim buralar-
da olduğumuzu haber alınca başımı-
za bir belâ geleceğini tahmin etmiş
ve yardıma gelmiş. Bir daha bu ci-
vara ayak basmamamızı tenbih etti-
ler ve bizi otelimize götürdüler. Tam
otele girerken karşıma bir adam
çıktı. Bize çok yardım edebileceğini
ve bu işin halli için muhakkak onu
tercüman olarak tutmamızı söyledi.
Adamı başımızdan savdık.

Ertesi sabah yine aynı adam
karşıma çıktı. Bu sefer elinde bir
tavsiye mektubu vardı. Mektubun
altındaki imza çok mühim bir adam
tarafından atılmıştı. Netice olarak
Nam Hamiyi tercümanımız yaptık.
Haftada kırk rupe verecektik ve mec-
burî masrafları da biz görecektik.

O gün Nam bizi Kanparai soka-
ğına götürdü. Burada çay içtik, tü-
tün çiğnedik, ve dağlardan kaçınıp
burada satılmış olan fahişelerle ko-
nuştuk. Buraya gelmekten maksadı-
mız Berletti öldüren adamın bu ka-
dınlarla bir münasebeti olduğu tak-
dirde kadınların ağzından lâf alabil-
mek ümidiydi Fakat bir netice elde
edemedik.

Nam'ın rehberliğinde en bayağı
mahallelere gittik, nargile içtik, kirli
sakallı bir takım adamlarla kahve iç-
tik, Kabuldan gelen kervancılara si-
gara ikram ettik, kaçakçılar ve ca-
suslarla yemek yedik. Bartlett konu-
şmayı hep kardeşinin katline getirdi,
fakat kimse bir şey bildiğini söyle-
medi.

(Arkası 33. Sayfada)

çıktı. Nasıl hareket edileceğini çok
iyi bilirdi. Peşaver'deki yerli mahalle-
lerine herhalde bir fahişenin peşin-
den gitmedi. Öyle bir yere gitmesi
için muhakkak çok mühim bir işi ol-
malıydı."

Hugh Bartlett'in peşi sıra ben
de hususi bir işle Peşaver'e gittim,
Trende kompartımanında kısa boylu
şişman bir adam vardı. Tatile çı-
kmış bir iş adamına benziyordu. Ken-
disini Henry Dennig diye tanıstırdı.
"Bir zamanlar Salt Lake City'de doğ-
muşum ama şimdi dünya vatandaşı-
yım." dedi.

TREN İndus vadisine doğru iler-
lerken Denning bana Brezilya,
Mısır, Çin, Yunanistan ve İs-
panya gibi birbirleriyle alâkasız yerler-
den bahsediyordu ve ikide birde
Fransızca, İtalyanca, Almanca ve
Arapça terimler kullanıyordu.

KIZIL TUĞ

■ YAZAN: APTULLAH ZİYA KOZANOĞLU ■

● HAZIRLIYAN: ZAHİR GÜVEMLİ ●

YIGİT Otsukarcı, daha bir avul-başyken Temuçin'e kendini beğendirmiş, onun acuna baş eğdirmeye arzularını kendisi başına buyruk kalmak şartıyla destekleyeceğine bildirmişti. Bu maksatla, müstakbel Cingiz Kaan'ın, yolu üzerinde yapabileceği bir arzusunu yerine getirmek üzere Alamut kalesinin Şeyhulcebel'i Hasan Sabbah'ı ziyaret etti. Onun kızı Sabiha'ya âşık oldu. Oğlu Halit yerine dövuştü ve vakıtle Cöktürk'lerden almış Kızıl Tuğ ile kaleye bir intikam meselesi uğruna uşak diye girmiş Çakır'ı at uşağı olarak orada elde etti. Şeyhin, Bekter'e, yani Cingiz'in kardeşine göndermesi mutad olan baçı, Cingiz Bekter'i öldürdü diyerek Moğol Kaan'ın lehine eline geçirdi. Dönüşte Harzem'ilerin valde sultanı Türken'i haydutların elinden kurtardı. Bir müddet Harzem sarayında misafir oldu. Pars Parçalayan Celme ile muhtaç olduğu binlerce altın Cingiz'e yollamıştı. Bu sefer yolda, Cingiz'in hatununu kaçırmış olan Tokta Beğ'in peşine düştü. Aylarca onu kovaladı. Tokta Beğ, Şeyhulcebel'in kervanına iltica etti. Kervana kumanda eden Sabiha'yı, Otsukarcı'ya Börte Cuci'nin Cingiz'in hatununu iade etti. Ondan sonra Çin'e akın oldu. Sabiha, Çin Hakanının yanında Şeyhulcebel'in elçisi sıfatıyla bulunurken Temuçin'in askerleri onu yakaladılar. Cingiz, kadının boynu vurulmasını emretti. Lâkin çakır bir hileyle Sabiha'yı kurtarıp Semerkand'a kaçırıp Otsukarcı'ya patırdıdan da kurtulmuştu. Cingiz'in çadırına girdi. Aradan geçen yılları ve maceralardan sonra iki eski arkadaş, biraz da iki rakip gibi karşılaşmışlardı. Temuçin, çadırın boşaltılmasını emretti. Otsukarcı konuştu:

— Görüyorum ki Temuçin, zalim olmuşsun. Senin gözünü kan bürümüş. Sen acunu ayaklarının altında görmek istiyorsun. Bunun için de yüzlerce adam oğlunun birbirleriyle cenk etmesini, kardeşin kardeşi, babanın oğlu, yoldaşın arkadaşı öldürmesini doğru buluyorsun. Ne istiyorsun? Kazandığın bayraklar, ülkeler, taçlar, askerler sana yetmiyor mu? Daha ne istiyorsun? Afamoglundan kanı, önünde sel gibi akarsa bundan ne kazanacaksın?

— Temuçin acı güldü:

— Senin bu duygulara aklın ermez, Otsukarcı... Bunun zevkine varamazsın. Ulus başıboş kalırsa, çobansız koyun sürüsüne benzer. Ot-hıyacı otlağa bile varamaz, kurtlar elinde parça parça olur. Yavruları bakılmaz, karakışta başını sokacak bir ağıh bile bulunmaz. Çoban, koyunlarını dilediği yere götürür ama, onları yaşatır. Cenk etmekten korkan, dağılan, birleşmeyen ulus öteki büyük uluslar korkutur, dağıtır, pençeleri altına alırlar. Dilini, bayrağını, soyunu unutan uluslar, kavgacı uluslara uşaklık ederler. Ben, Otsukarcı, ben, göğbe atalarımın öcünü kasabalılardan alıyorum. Ben yaptım

gün işi çok güzel bilirim. Bunlar kan-sız olmaz. Kan akıtmak kurban vermektir. Bana bakaş olacak ve benim adım altında yaşayacak bir Türk ulusuna zafer, şeref ve devlet kazandırmak için birkaç kişiyi harcamamın ne değeri olur?

— Fakat ben senin önüne dikileceğim Cingiz!

— Senin, benim gücümün yanında sinek kadar sözün geçmez. Bir buyruğumda kafanı koparırlar.

— Buyur bakalım, bu iş olacak mı?

— Temuçin güldü. Onun arkasını sıvadı:

— Haydi Otsukarcı, önünden çekil, istediğin yere git, beni yalnız bırak!

— Kadımmı ver de beraber gideyim. Ben bugüne kadar onun için yaşadım.

— Temuçin karşılık yerine dışarıya bağırdı:

— Kim var orada?

— Sabihayı götürün asker, titriyerek içeri girdi:

— Buyur Hakan?

— Temuçin Otsukarcı'ya döndü:

— Senin istediğin kadının kafasını koparmasını buna buyurmuş-tum. Ne yaptın?

— Buyruğumu başka bir arkadaşım yapacaktı Hakan!

— Temuçin güldü:

— Sen niye yapmadın?

— Beni çağırmışsın Hakan. O-na bıraktım. Sivri suratlı bir onba-şydı. Sen git, Hakan seni istiyor, bu işi ben yaparım dedi.

— Temuçin müthiş bir tokatı as-kerin ensesine patlattı:

— De bakalım bu askerin baş-şındaki bök ne renkti?

— Gök renkteydi.

— Öyleyse sende kabahat yok. O, tilkileri bile kafese kor, yıkıl kar-şından. Bir daha Handan buyruk al-madan Hamn emrini geçiktirme.

— Sonra Otsukarcı'ya döndü. Fa-kat o çadırdan çıkıyordu:

— Hoşça kal yüce Hakan, dedi.

— Namundan acun titriyecek, değil mi? Bekle, tez zamanda ben de karşısına çıkarım. Görürüz bakalım, kim kimi titretir. Benim işim şimdilik bitti".

Otsukarcı, Çakır'ın Sabiha'yı kaçırdığını duyunca çok sevinmişti. Onu bulmak için Semerkand'a gitti. Yanılmamıştı. Bir müddet Harzem-şah'lardan Celâleddin'in verdiği bah-geli bir köşte otururlar. Ondan son-ra Celâleddin, Otsukarcı ve Çakır, Cingiz istilâsına karşı tedbir düşün-mek üzere Şeyhulcebel'e, Alamut kalesine gittiler. Şeyh iyice bunamış-tı. Celâleddin'le Çakır'a hakaret etti. Onlar da şeyhi öldürdüler, canlarını zor kurtarıp Otsukarcı'yı buldular. Celâl, büyük bir ordu düzüp Cingiz'e karşı çıktı. Otsukarcı ve Çakır, şehir uşaklarından kurulma orduyu çabu-cak yetiştirdiler. Otsukarcı "Sabah, tanyeri ağarırken ağır kılıcını kım-

dan sıyırdı. Önüne çekilen Payaza'ya atladı. Uzun uzun, tüyler ürpertici bir boru öttü. Onu ordudaki diğer borular desteklediler. Buyruk veril-miştir. Asker, kendi düzeni üzeri-ne yavaş yavaş açılarak ilerleme-ğe başladı. Celâleddin Mengü Ber-ti Bamyanda Temuçin Cingiz Han'a saldırıyordu. Korkunç bir uğultu, at-ların kişnemeleri, kılıçların, kargı-ların, tolğaların şakırtıları, demir ses-leri yeri, göğü inletiyordu... Gerek Otsukarcı'nın gerek Celâleddin'in ta-kımlarını düzenlemeleri, savaşa sür-meleri görülecek şeydi. Asker her iki yandan, iple çekiliyormuş gibi Timu-çin'in çevresini sararak yayılıyordu. On dakika kadar geçti. Cenkçiler ar-tık iyice kızışmış, birbirlerine giriş-mişlerdi. Aslanlar gibi dövüşen Celâ-leddin'le Otsukarcı'nın çevresinde geniş bir boşluk büyüdü. Gözleri kandan başka bir şey görmeyen Ti-muçin'in askeri, onların delicesine, amansız hücumlarına karşı yanları-ndan açılmaktan başka bir şey yapamıyorlardı. Temuçin kendini tuta-madı:

— Ne yavuz buğatırlar, dedi, şunların dövüşüne bak! Şu acemi, derme çatma kasaba uşaklarını nasıl düzmüşler, nasıl yürütüyorlar. Ben oğullarımı işte böyle görmek ister-dim."

— Temuçin'in bu sözleri üzerine dayanamayan en sevgili oğlu Tuluy atlandı. Kırk atlısıyla Otsukarcı'nın üzerine vardı. Otsukarcı onu tanı-mıştı. Usta bir kargı vuruşuyla atın-dan yere çaldı. Maksudı Sabiha'ya karşılık tutsak etmektir. Çünkü Sabi-ha, son istilâda Cingiz'in eline düş-müştü. Lâkin bir Harzemşahlı yetişe-rek çabucak oğlunun boynunu vurdu. Otsukarcı da onun boynunu vurdu ama ne fayda. Tuluy'un kellesi çok-tan bir kargıya geçirilmişti. Cingiz can evinden yaralanmıştı. Atına at-ladı, Otsukarcı'nın karşısına dikildi. Lâkin Pars parçalayan Celme, onları döğüse bırakmadı. "Biz yenildik" dedi. Otsukarcı'ya, "Al kadımmı var git kardeşçe." Otsukarcı da Sabiha'yı terkesine, Çakır'ı peşine taktı. Sa-vaşı bırakıp çekildi gitti. Çakır, ko-lunun olanca gücüyle Kızıl Tuğ'u havalara uçuruyordu. Bundan sonra Cingiz'in askeri Celâleddin'in ordu-sunu bastı. Lâkin Temuçin oğlunun acısına dayanamadı. Fazla yaşamadı. Otsukarcı Hindistan'a çekildi. Bir oğlu oldu. Adını Kaan koydular.

CENNET YOLU

Amerikada neşredil-diği zaman "Cen-net Yolu" adeta ka-pışılmıştı. Bu kitap-ta ne vardı. Meşhur Amerikan münekk-i-

di G. Sinell bunu gayet güzel tahlil ederek "Steinbeck" doğuştan en istidat-lı, insanlara karşı sevgisi en aşık bir

muharrirdir" diyor. "Cennet Yolu" ha-kikaten şimdiye ka-dar okuduğunuz en güzel roman ola-caktır.

CENNET YOLU

YAZAN
JOHN STEINBECK

CEVİREN
VAHDET GÜLTEKİN

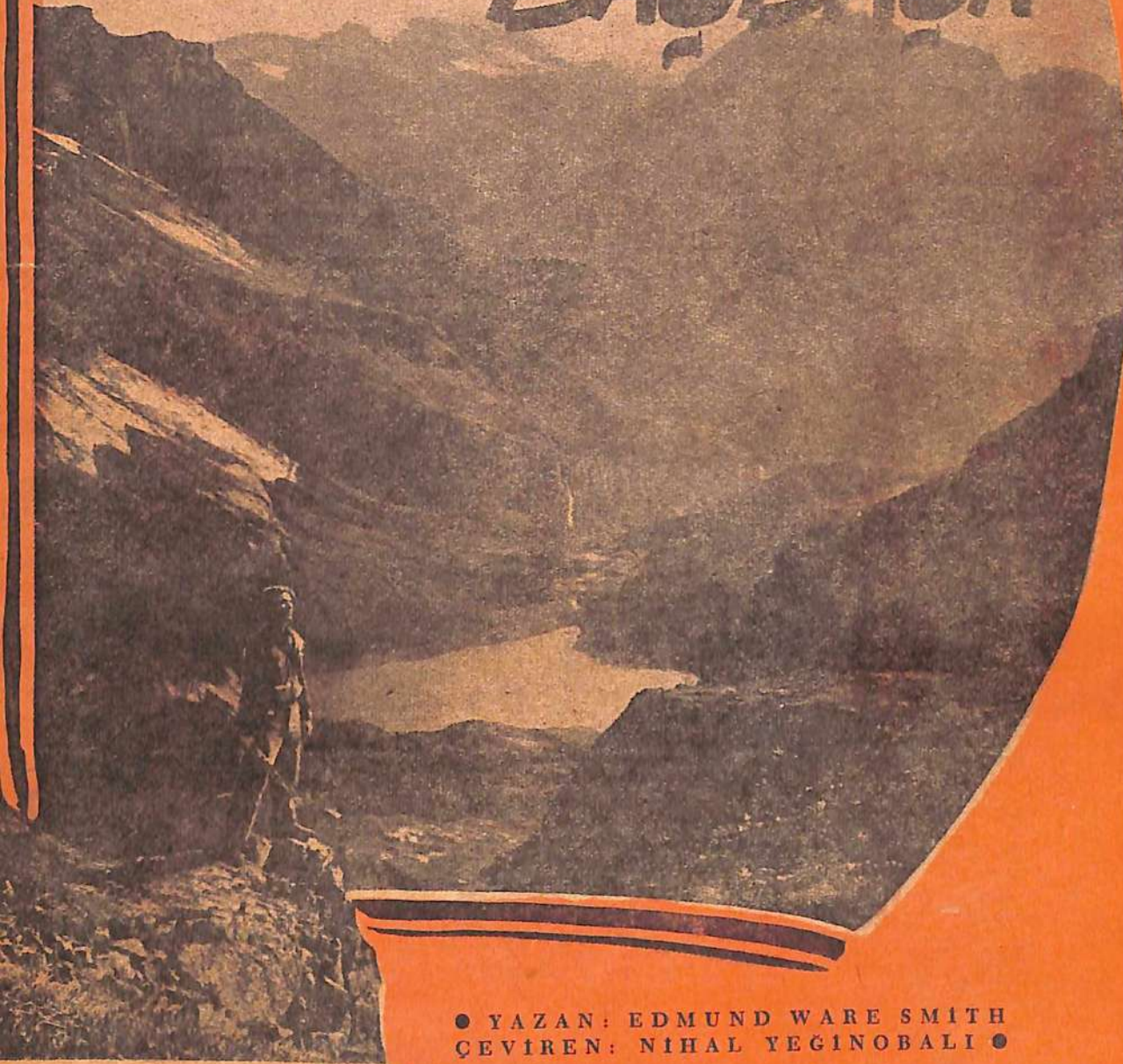
ÇIKARAN
TÜRKİYE YAYINEVİ

FIAT: 4 LİRA

CENNET YOLU

Hakikatle BAŞBAŞA

● YAZAN: EDMUND WARE SMITH
ÇEVİREN: NİHAL YEGİNOBALI ●

KARIM MARY İLE ben ıssız bir göl başında bir dağ evi kurmağa karar verdiğimiz zaman herkes bizimle alay etti:

— “Romantik bir hayal,” dediler. “Böyle bir hayal karşılaşacağımız maddi ve mânevî güçlüklerle asla karşılaşamaz. Yalnızlık... balta yaraları... hakikatlerden uzaklaşmak... Bunların hepsi tehlikelidir. İki kişi dağ başında, uzun zaman yapayalnız kalırsa can sıkıntısı başgösterir. Birbirinizden bıkarırsınız. Yazık olur!”

Bize buna benzer şeyler söyleyen arkadaşlarımıza gülüp geçmedik. Söyledikleri tehlikeler sahiden büyüktü. Düşündük, taşındık. Sonunda arzularımız galip geldi. Bütün bu sayılıp dökülen tehlikelerle karşılaşmak ve onları yenmek... ne büyük bir zafer olurdu!

Dağ evimizi yedi sene evvel yukarı Maine havâlisinde, yolsuz, ıssız bir göl başında kurduk. Bu yedi sene zarfında her fırsat bulduğumuzda oraya koştuk. Bazan birkaç hafta kaldık... Bir keresinde de tam yedi ay

oturduk. Bu emsalsiz yedi ayın tadı hâlâ damağımızdadır.

Göl kapımızın önünde uzanır. Bazan fırtınalı ve siyah... fakat daha ziyade güneşli ve pırıl pırıl. Etrafımız ormanlar ve dağlarla çevrilidir. Sabahleyin şafakta ve akşam gün batarken bu vahşi ve muhteşem manzarayı seyretmek insanı büyük ve sakin düşüncelere garkeder.

Bize, medeniyetten ve hayattan bu kadar uzaklaşmakla “Hakikat” leri kaybedeceğimizi söylemişlerdi. Bilâkis, medeniyetten bu kadar uzaklaşmakla hakikatleri bulduk. İnsanın kendi elleriyle yaptığı bir taş duvardan daha “hakiki” ne olabilir? Kendi elinizle kestiğiniz odunun harareti hakikatin ta kendisidir.

Evimizi, ocağımızı, bahçemizi, duvarlarımızı, kendi elimizle yaptık.

Bunun için yol denmiyecek yollar-dan araba ile, gölün karşı sahillerinden sandalla malzeme taşımak icap etti. Ocağımızı ilk yaktığımız günü hiç unutmuyoruz. Mary ile birbirimize baktık. Gözlerimizde bir su:

“Ya baca çekmezse?”

Ama baca çekti. Odunla, neşeli bir çığırıyla yanmaya başladı.

Mary’nin bir hatıra defteri var. Her gün olup bitenleri buraya kısaca not ediyor... Alışveriş için kasabaya inişlerimiz... yaban kazılarının gelişi... pınar başındaki menekşelerin açışı... müstesna gurupların tasviri. Yahut âlelâde bir günün tafsilâtı:

“Günlerden Pazar. Dışarıda yağmur yağıyor. Ocak başında kitap okuyor ve radyo dinliyoruz...”

Hiç vahşi bir göl başında radyonun çaldığı bir senfoni dinlediniz

mi? Etraftaki manzaranın müşahhâs, sükûneti musikiye yepyeni bir mâna verir. Daha hakiki bir mâna... Dağ evimize gittiğimiz zaman kitap okuma ve musikiyle uğraşmaya daha fazla vakit buluyoruz...

İlk ziyaretçimiz çok eski bir aile ahabası olan John’dur. John tam mânasıyla bir şehir adamıydı. Bize bir şey söylemiyordu ama dağ başında canı sıkıldığı belliydi. Bir gece odasında bir aşağı bir yukarı dolastığını duydum. Yanına gittim.

— “Bu sessizliğe dayanamıyorum,” dedi, “ses sada yok, fena oluyorum.”

— “Etraf ses dolu, John,” dedim. “Eksik olan sadece seyrüsefer gürültüleri, insan sesleri. Bir kulak ver!”

Kapı önüne çıktık. Kulak verince mehtaplı geceyi dolduran vahşi ve esrarengiz sesleri, çığırşları, ötüşleri duyduk. John her yaz en aşağı iki hafta dağ evimize gelir, kalır. İssızlığı dolduran sesleri bizim kadar iyi tanımağa başladı.

İlkbahar yaklaşınca Mary ile benim göl başındaki evimize gitmek için duyduğumuz hasret de dayanılmaz bir şiddet kesbeder... Geceleri şehrin gürültüsünü dinlerken çok zaman Mary’nin hatıra defterini açar, okuruz...

Dağ evimize kavuşmamız görülecek manzaradır. Erzak dolu kayığımızla kendi sahilimize yanaşırız. Köpeğimiz bizden evvel karaya atlar. Kapımızı açarız. Sevinçten ağladığımız olur... Büyük şehirlerin baskısından kurtulur tabiatla, hakikatla başbaşa kalırız...

İssız dağ başında yaşamak Mary ile beni birbirimizden uzaklaştıracak yerde, bilâkis yaklaştırdı. Zira burada müşterek bir gayemiz var. Birbirimize şehirdekinden daha muhtaçız... Dırıldı edecek, can sıkılacak vakit yok. Zira her işimizi kendimiz yapmağa mecburuz... Her iki, üç haftada bir kasabaya alışverişe inmek de bizim için bir macera oluyor...

Pete diye bir arkadaşımız vardı. Harpten sakat dönmüştü. Karısıyla arası bozuktur. Pete büyük bir asabi buhran geçirmekteydi ve hiç uyuyamıyordu. Gidecek bir yeri olmadığı için bize, göl başındaki evimize geldi.

Bütün gece uyuyamadı. Mary ile ben de pek az uyuyabildik. Sabaha karşı Pete’nin kalktığını duyduk. Biz de kalktık... Şafak sökmek üzereydi. Güneşin doğuşunu sessizlik içinde seyrettik. Sonra Pete’yi tabiatla, hakikatla başbaşa bırakıp içeri, kahvaltı hazırlamağa girdik... Döndüğümüzde Pete mışıl mışıl uyuyordu. Köpek başını onun omuzuna dayamıştı. Pete’nin bir eli onun tüyleri üstündeydi...

Birkaç gün sonra Pete ormanda tek başına bir yürüyüşe çıktı. Yanına sadece köpeğini aldı. Tam beş saat sonra döndü. Döndüğünde bambaşka bir insandı.

— “Böyle bir göl kenarında ufak bir toprak parçası alsam... Mümkün değil mi?” diye sordu.

— “Tabii,” dedik.

— “İnsan önce bir çadır kurar. Sonra zamanla bir ev yapar... Her sene hiç olmazsa birkaç hafta gelir kalır, değil mi?”

— “İşte biz öyle yapıyoruz ya,” dedik...

Pete gülümsedi: “Artık evime dönebilirim... Bu hayal bana hayatımın bütün müşküllerini yenecek kuvvet verdi.”

En yakın telefon 45 Km. ötedeydi. En yakın dükkânla aramızda 50 Km. vardı. Bu ıssız yerde hayatın asıl mânasını ve hakikatı bulduk.

KIRILCAK Kafa!

A L Â M İ N Ü T H İ K Â Y E

Yazan:

— Cemil Cahit CEM —

Aylardır hasret kaldığımız güneş, dık yüzünü biraz gösterince eskik huyum yine depreşti. Şöyle bir gezinecektim. Aklıma Çamlıca geldi. Vapurdu, tramvaydı, derken soluğu Kısıklıda aldık...

Maksadım safa tepesine tırmanmaktı. Tabii bu zamanda, orada gazino bulacak değildim. Ama şöyle güneş altında pırıl pırıl yanan boğaz sularına, göldere yükselen İstanbul minarelerine bir bakmak... Ne doyulmaz şey olurdu...

Hızlı mı yürümüşüm, nedir. Birdenbire hissettim, ki soluk soluğayım. Gözüm, irice bir kaya ilişti. Oturdum üstüne... Şöyle biraz nefes alayım... Ama ben henüz dinlenmeğe niyet etmişim, ki kulağıma garip bir ses... Evet acalıp, hıçkırık sesi gibi bir ses çılmaz mı?.. Allah Allah!.. Bu da ne?..

İnanmıyacaksınız. Biliyorum. Lâkin ne yapayım, ki az ilerimde, bir ahşap köşkün önündeki çitin yanında, benim gibi bir kayanın üstüne oturmuş bir kadın hayaleti görüneyim mi?.. Evet, genç, şık, gayet güzel bir kadın... Ve hüngür hüngür ağlıyor!

Yüreğimin ne kadar yufka olduğu malûm!.. Hele kadın ağlamasına hiç dayanmam. Yerinden fırlanma ya bana koşmam bir oldu.

Neydi acaba?.. Nedendi?.. Bir aşk faciası mı?..

— Affedersiniz, bu kederin sebebi nedir?..

Islak gözlerini kaldırıp yüzüme baktı. Size nasıl tarif edeyim?.. Bebek!.. Belki bebekten de güzelli Esmer, mat yüzünde ışıldayan o yeşil, menevişli gözlerin balası yüreğimi hemen eritiverdi.

Hafif hafif hıçkırık: — “Şu başıma gelenlere bakalı!” Eliyle, çitin arkasında, ağaçlar arasında, tepeleme eşya yüklü bir muhacir arabası gösteriyordu.

— “Ne oldu?” diye sordum.

— “Ne olacak!” dedi “Pazarlık ettik, güya boşaltacaklardı. Halbuki mandalları aldıkları gibi defoldular. İki saatdir burada, gelecekler diye bekliyorum. Civar tarlalarda çalışan rençperlere mi yalvarmadım, yoldan gelip geçenlere mi...”

Ve gözlerimin içine bakarak ilâve etti:

— “Benim gibi yapayalnız, genç bir dul, bu Allahın dağında bir arabaya yükü eşyayı nasıl yerinden kaldırır, nasıl taşır?.. Sokağın ortasında, elin hıyabamında kalakaldım işte...”

Doğrusunu isterseniz fazla bir şey konuşmadık. Konuşmaya da lüzum yoktu zaten.. Bu kadar genç ve güzel bir kadın. Üstelik de dull.. Bunca eşyası var. Belki köşk de onun... Başka daha neleri neleri olduğunu da Allah bilir!..

Geçer a, aklımdan geçti. “Eyy, Cemil, şu muhacir arabası yükü köşke taşıyabilir misin?”

Hamallıkta tecrübem yok. Yok ama güzel bir kadının menevişli gözleri insana böyle yalvar yakar bakarsa dünyada neler olmaz?..

Meğer muhacir arabasındaki eşya dağı, öyle uzaktan göründüğü kadar basit bir iş de değildi...

lanil. Aynalı dolaplar, büfeler, kar-yolalar, masalar, koltuklar, komodinler... Ve inanınız, meslekten yetisme hamallara taş çıkartacak bir ustalıkla bu eşyayı, köşkün birinci, ikinci, üçüncü katına nasıl çıkardığını ne siz sorun, ne ben söyleyeyim!..

Zaman zaman beziyor, bırakacak gibi oluyordum. Lâkin o anda menevişli yeşil gözler yine karşıma dikiliyordu ve içleri gülerken öyle vaitkâr bakıyorlardı, ki kollarıma birden Samson kuvveti geliveriyordu.

Oda bana yardım etmiyor değildi. Ben konsolu sırtladığım vakit, bakıyordum o da bir yastık götürüyordu. Kanapeyi sürüklerken de o, birkaç perde eline almış.. Merdivenlerden inip çıkarken konuşuyorduk da..

Kocasından yeni ayrılmış. İllâlah dedirtmiş bu koca ona. Erkeklerden bezmiş. Zaten herhangi bir erkek eline bakmaya da ihtiyacı yokmuş ki.. Allaha şükür parası, pulu, birkaç tane de apartıman varmış.. Bu mevsimde buraya taşınması da İstanbuldaki apartımanlarından kiracı çıkartanamamıştı. Şimdi dava açmışlar. İhtiyacını isbat edip bir daire boşaltacak, önümüzdeki kaş oraya geçecekmiş.

Şöyle candan bir kimsesi, bir aile büyüğü de yokmuş biçarenin!..

• Bunları anlatıyor, hemen ardın-

dan da ilâve ediyordu: Benim kadar kibar, terbiyeli, fedakâr erkek bulunabileceğine inanmazmış.. Ne talihmiş o, ki beni karşısına çıkarmış onun... Demek böyle de erkek olurmuş bal..

Saat altı sularında, güneş ufka eğilirken, arabadaki eşya dağı, ahşap köşkün katlarına yerleşmişti. Ama ben de ne hale gelmişim tasavvur edebilirsiniz... Kan ter, toz toprak içindeydin. Üstüm, başım herbat olmuş, pantolonum birkaç yerinden yırtılmıştı.

Menevişli gözlü, dilber dul: — “Artık biraz dinlenin!.. Yemeği de beraber yeriz!” dedi.

— “Yok, yok!.. Ben gideyim!.. Mahzur yoksa sizi bir başka gün ziyaret ederim!” dedim.

— “O da olur. Meselâ ne zaman?” diye sordu.

— “Ne bileyim meselâ yarın.. Yahut da öbür gün...”

— “Peki ama,” dedi “hava karedikten sonra, yedi sularında filân olsun... Malûm ya tek başıma bir dulum... Neler demezler?..”

Ertesi günü, saat yediye on kala filân, köşkün kapısında idim. Zile bastım. İçeride bir ayak sesi peyda oldu. Derken bir ses:

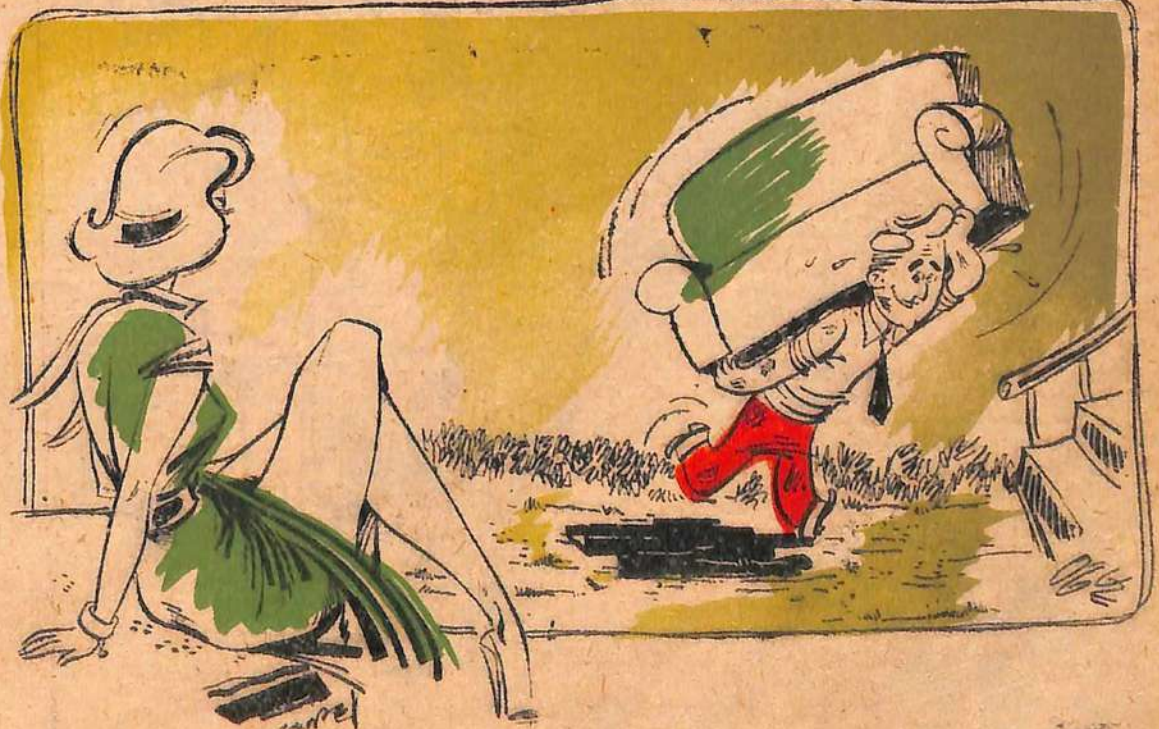
DEDİKODU SEVMİYEN POLİS!

Bir haydut bir kuyumcu dükkânına girdi. Birkaç metre ötede ablak suratlı bir polis durmuş onu seyreliyordu. Haydut kuyumcuyu bıçakladı, çantasını mücevherlerle doldurdu

ve dışarı çıkıp polisin yanına sokuldu.

“Şimdi gidip bunları komiserine anlatırsın, olmaz mı?”

Polis: “Olmaz, dedi. Ben dedikodudan hoşlanmam.”

— “Kim o?..” dedi. Bu, bir erkek sesiydi!.. Vay canına, erkek sesil..

Tüylerimin nasıl diken diken olduğunu tahmin edebiliyor musunuz?.. Ters yüzüne nasıl dönüp gittin arkasına sindiğimi ben bilirim. İyi de yapmışın. Aynı saniyede kapı aralandı. Bir erkek kafası uzandı.

— “Allah, Allah!.. Kimseler yok!..”

Bu sırada içeriden bir kadın sesi - onun sesiydi! - sordu:

— “Kimmiş?..”

— “Kimseler yok!.. Rize öyle geldi galibâ!..”

Kadın sesi:

— “Ben de o geldi sandım!.. dedi. “Dünkü enayi.. Ama görseydin bütün eşyayı, gözlerime melûl melûl bakarak nasıl taşıdı?.. Vallahi gülmekten yerlere yatarım.. Hayır, gelirse nasıl atlatacağız?.. Ben diyorum ki kocamla tekrar barıştım diyeyim. Ha, ne dersin?..”

Erkek:

— “Fena olmaz!.. Öyle der, nezaketle savarsın!” dedi.

— “Ama ya belâ olmağa, asıma kalkarsa...”

Erkeğin sesi dikleşti:

— “Belâ mı olurmuş?.. Kafasını kırarım vallahi!..”

— “Ah benim canım kocacığım...”

Ve şapır da şupur... Onu maşallah!..

Lâkin inan olsun, ki en doğru sözü yine erkek söylemişti. Benim kafam, hakikaten kırılacak kafalardandır.

Aynı fikirde değilsiniz mi?.. Yoksa?

İlerimi keşilemiş, gittikçe şiddetlenen hıçkıklarla sarsılarak ağlıyordu. Tristram daha fazla dayanamadı. Şaşkın bir tavırla: — "Zara!" dedi. "Allahşıkına ağlamayın böyle! Neyiniz var? Ben size yardım edemez miyim... Zara!" Ve yanına oturarak genç kadını koluyla sarıp kendine çekti. Üzüntüsünün sebebini düşünmeden, onu teskin etmeye çalışması lazımdı.

Fakat Zara irkilerek ayağa kalktı ve çabucak Tristram'ın yanından uzaklaştı; Mirko'sunu unutmasına o sebep olmuştu.

Heyecanlı bir sesle: "Yapmayın!" diye haykırdı. Ruhunda kopan fırtına, iradesinin dizginlerinden sıyrılmıştı artık. "Onu unutmama sizin sebep olduğunuzu bilmem کافی değil mi?.. Daha ne istiyorsunuz? Gidin artık ve beni yalnız bırakın!" Sonra, ürktülmüş bir karaca gibi patikalardan birine sapıp koşmaya başladı, bir porsuk çitinin arkasında gözden kayboldu.

Heykelin dibinde oturan Tristram, yerinden kıpırdamıyacak kadar sersemlemişti. Bir an hiç birşey düşünemedi. Sonra yavaş yavaş toparlandı ve ancak o zaman işittiği sözlerin mânasını idrâk edebildi. Zara her şeyi apaçık itiraf etmişti. İşin şüphe edilecek tarafı kalmamıştı artık. Başka birisi vardı. Zara'nın sahip olduğu ve sevdiği bir erkek; kendisi de onun bu erkeği unutmasına sebep olmuştu. Birdenbire durakladı. Bunun mânası ne olabilirdi? Zara nihayet kendisini düşünmiye mi başlamıştı? Yüzünden hiç eksilmeyen o garip ve esrârengiz ifadenin sebebi bu muydu acaba?

Genç kadının sözlerini tefsir ederken zihnini kurcalayan o huzur verici fikir çok geçmeden silikleşip kayboldu. Zara'nın onu sevmesi demek olduğunu bir türlü kendi kendine isbat edememişti.

Kalbi heyecan, şüphe ve ızdırâp dolu olduğu halde eve döndü ve yemekte yalnız kalacağını tahmin ederek salona girdi. Fakat gümüş gong çalarken, Zara yavaş yavaş merdivenlerden inmeğe başladı.

Gerçi rengi sapsarıydı ve yorgun gözlerinin etrafında da mavi halkalar vardı ama, yüzünü bir sü-kûnet maskesinin altında gizlemeğe muvaffak olmuştu.

Ne biraz önceki hareketinden bahsetti, ne de özür diledi; sanki hiç böyle bir şey olmamış gibi davranıyordu. Elinde de, onlar dışardayken ikinci posta ile gelen bir mektup vardı. Bu, bir gün önce Londra'dan, dayısı tarafından gönderilmişti ve sevinçli haberi ihtiva etmekteydi.

Tristram onun yüzüne baktı ve tekrar şaşkınlıktı. Hakikaten harikulâde bir kadındı bu! Öfkesinin bir kısmı kayboldu ve kararını verdi. Her şeye rağmen şimdi ona hiçbir şey sormayacak ve Londraya döndükleri zaman hakikati keşfetmiye çalışacaktı. İçindeki acının, Zara'nın sözlerinin kendisi için ne ifade edebileceği ile hiçbir alakası yoktu. Bununla beraber eğer bir mucize vukubulur da Zara onu sevmiye başlarsa, şimdiye kadar bütün yaptıklarını affedeceğinden korkuyordu; onun, kolalarının arasında hareketli ve mest yatışından duyacağı zevke, gururunun yenileceğinden korkuyordu.

Böylece, gözlerinde fırtınalar kopan genç çift, sakin görünüme çalışarak yemeğe oturdular. Ve Zara ona elindeki kâğıdı uzattı. Mektup şöyleydi:

"Sevgili yeğenim. Bu mektubu, beni çok memnun eden mesut bir hâdiseyi bildirmek için yazıyorum ve sizin de buna sevineceğinizden

Aşk ve Macera Romanı: 36

eminim.

Leydi Ethelrida Montfitchet, kendisine yaptığım izdivaç teklifini reddetmiyerek bana şeref verdi ve Dük de, kıızıyla evlenmeme müsaade etmek lûtfunda bulundu.

Tristram'la beraber Cuma akşamı Glastonbury Şatosunda verilecek ziyafette bulunarak, size sevgilerini gönderen nişanımı tebrik edeceğinizi ümit ediyorum.

Daıma sizin iyiliğinizi düşünen, dayım, Francis Markrute"

Tristram bu satırları okur okumaz: "Aman Allahım!" dedi. Zira son zamanlarda kendi dertlerine öylesine gömülmüştü ki, bankerin tuttuğu yolun farkında bile değildi. Sonra mektuba bir kere daha baktı ve düşünceli bir tavırla:

— "Çok mesut olacağımı zannediyorum," dedi. "Ethelrida çok iyi kalbli, anlayışlı ve makul bir

kızıdır."

Bu sözler Zara'yı incittiler; genç kadın o andaki haleti ruhiyesıyla da, Tristram'ın sesinin tonundan bu vasıfların kendisiyle tezat teşkil ettiklerini sezmişti.

— "Dayım, neticesinin sağlamlığından emin olmadığı hiçbir şeye teşebbüs etmez," dedi. Sesinde acı bir ifade vardı. "Yalnız bazan, yanlış kozlarla oynadığı da vakidir."

Ve Tristram onun ne demek istediğini merak etti. Zara ile kendisinin, Markrute'nin oyunlarından birine kurban gittikleri muhakkaktı ve şimdi o da Zara gibi bankerin maksadını sezmiye başlıyordu. Sonra, aklına başka bir şey geldi. Zara'ya kendisiyle niçin evlendiğini apaçık soraydı ne olurdu sanki? Bunun, kendisine veya unvanına tamaen yapılmış bir hareket olmadığı muhakkak olduğuna göre acaba Zara evlenmelerini neden istemişti?

Pardesütlü adam — İki ayın oda istiyoruz!..
Pardesüstüz adam — ... Ya demek evlisiniz!..

Böylece, usaklar kahveyi getirmek için odadan çıktıkları zaman, soğuk bir sesle:

— "Pazartesi günü bana, benim sizinle evlenişimin sebebini bildiğinizi söylediniz," dedi. "Ben de size, benimle niçin evlendiğinizi sorabilir miyim?"

Zara çaresiz bir tavırla ellerini kenetledi. Zavallı küçük kardeşini ve bunlardan hiç kismeye bahsetmemek hususunda dayısına verdiği sözü hatırladı. O daima sözünü tutardı.

Yüzündeki siyah mürekkep havuzları derin bir acıyla buğulandılar ve sesinde hıçkırığımsı bir ifade olduğu halde:

— "Bunun çok mühim bir sebebi olduğuna inanırım," diye cevap verdi. "Fakat onu size şimdi söyleyemem."

Ve tam o sırada usaklar odaya döndüklerinden, Tristram başka bir şey soramadı.

Zara'nın bütün sözlerine ve hareketlerine hâkim olan bu esrar neydi acaba? Bunu öğrenmesine imkân yok muydu? Şüphe dolu müthiş bir merakın pengesinde kıvranıyordu. Fakat emin olduğu bir şey vardı; o da Francis Markrute'nin bundan asla haberi olmadığıydı.

Ve kendisini böyle bir aşkın mevcudiyetine inandıran muhakeme silsilesine rağmen, bundan hiçbir zaman tamamiyle emin olamıyordu; Zara'nın öyle temiz bir havası, öyle mağrur bir hali vardı ki..

Usaklar kahvelerini verirken genç kadın ayağa kalktı ve derhal dayısına mektup yazınası icap ettiğini söyleyerek özür dileyip, biraz önceki benziyen başka suallere de maruz kalmamak için çabucak odayı terketti. Tristram da başını ellerinin arasına alarak düşünmiye çalıştı.

Bir çıkınaza saplanmıştı ve onu buradan kurtaracak hiçbir yol göremiyordu. Eğer şimdi Zara'ya gidip de ondan bütün bu şeyleri izah etmesini isterse, alacağı cevaplarla şüphelerinin hakikat olduğunu öğrenmesi de muhtemeldi ki bu takdirde onunla aynı çatı altında yaşamasına imkân kalmazdı artık. Zira bu yabancı kadınla evlenmek için duyduğu o hudutsuz iltirasa rağmen, skandala sebebiyet vererek ailesinin lekesiz adını kirletmiye asla hakkı yoktu. Bu sebeple de Cuma gecesi Glastonbury Şatosundaki yemeğe kadar sabretmesi ve ondan sonra Zara'ya hakikati itiraf etmesi lazımdı.

Ve Zara o esnada Mrs. Anglin'le beraber bu eski ve güzel evi bir kere daha dolaşmaktaydı. Kapılardan sallanan nakışlı perdeleri, duvarları örten oymalı meşe kaplamaları ve ailenin ecdadına ait olup çocuğu Tristram'a şayanı hayret derecede benziyen muhteşem portreleri hayran bakışlarla seyrediyordu. Nihayet Tristram'ın birkaç sene önce meşhur ressam Sargent tarafından yapılmış olan resminin önünde durdu. Tristram, kırmızı bir av ceketinin içinde, bir doğruluk ve kuvvet âbidesi gibiydi. Tath mavi gözleri de asil ve mert bir ifadeyle gülümsüyorlardı. Birdenbire bu mağrur kadın, boğazına kadar yükselen bir hıçkırığı zaptetmek için elini boynuna götürdü ve gözlerini sisleyen yaşların arasından, kırık gaydalı Pan heykeleğini gördü.

XXXIV

Tristram öğleden sonraya ahırda, en çok sevdiği kısırakların arasında dolaşarak geçirdi. Çaya vetişmek üzere alelacele eve döndüğü zaman da, posta gıtnek üzereydi. Çabucak Ethelrida'ya hitaben, en candan tebriklerini bildiren bir

telgraf yazarak, onu da mektupları almak için odaya giren Michelham'ın eline tutuşturdu. Francis Markrute'ye ve Ethelrida'ya ayrıca birer mektup da yolluyordu. Birdenbire telgrafa Ethelrida'nın Montfitchet'deki adresini yazdığını hatırladı. Halbuki genç kadın şimdi şüphesiz Glastonbury şatosundaydı. Hemen uşağın arkasından seğirterek:

— "Michelham," diye seslendi. "O telgrafi geri getir."

Osırada holdeki posta kutusundan diğer mektupları toplamakta olan emektar uşak, döndü ve efendisinin yanındaki masanın üzerine mavi bir zarf bıraktı. Wrayth'daki yazıhanelerin üzerinde daima, telgraf göndermek için kullanılan büyük, mavi zarflar bulunurdu.

Tristram çabucak başka bir telgraf yazdı, Michelham'a verdi ve uşak çıktı. Sonra dalgın bir tavrıyla, ilk yazdığı telgraf olmasa lüzumgelen kâğıdı zarftan çekti ve tam yırtmaya başlamak üzereydi ki gözüne şu satırlar ilişti: "Kont Mino Sykypri'ye." Adresi okumadı. "Hemen bugün bana telgrafla vaziyeti bildir."

Chérisette. Bir anda içini kaplıyan müthiş öfke, dudaklarından korkunç bir küfür şeklinde döşüldü. Kâğıdı hırsla buruşturup şöminenin alevine fırlattı.

İşin şüphe götürür hiçbir tarafı kalmamıştı artık. Bir kadın ancak aşıkna yolladığı mektupların altını, Chérisette, yani "küçük sevgili" diye imzalayabilirdi! Chérisette! Hiddet onu öylesine çıldırtmıştı ki, eğer Zara o anda odaya girmiş olsaydı, onu hemen orada hiç düşünmeden boğardı.

Akşam yemeği için giyinmeğe başlamak zamanı geldiğini unuttu, ruhunu kudurtan öfkeden başka her şeyi unuttu. Asabî adımlarla odayı birkaç kere arşınladı ve bir müddet sonra, her zamanki gibi, muvazenesini bulmaya başladı yine.. Kanun ona henüz, teşebbüse geçmek hakkını vermiyordu; çünkü Zara'nın, kısa evlilik hayatları müddetince kendisine bilfiil ihanet etmediği muhakkaktı. Evlenmeden önce işlenen günahlar, kanun nazarında pek fazla bir şey ifade etmezlerdi. Ve şimdi gidip Zara'ya tahkir etmesi de, çirkin bir skandala sebebiyet vermekten başka hiçbir işe yaramazdı. Francis Markrute'ye danışınca kadar rolünü oynamaya devam etmesi, hakikati öğrenmesi ve ondan sonra planını hazırlaması lâzımdı. Bu suretle, gerçi hayatını mahvetmişti ama, ismini kurtarabilirdi hiç olmazsa. Şiddetli ıstırap ve heyecan anlarından sonra nihayet kendini biraz toparladı ve odasına giderek hazırlanmaya başladı.

Fakat Kont Skypri o gece, Zara'nın kendisine yolladığı telgrafi asla alamıyacaktı!

Sözlerinin veya hareketlerinin yanlış tefsir edilerek hakkında kötü hükümler verilebileceği Zara'nın aklına bile gelmemiş, yaptıklarının şüpheli müncip olabileceğini hiç düşünmemişti. Laura Highford gibi hakiki

— Bir tam, bir paso... Paso hanginizin efendim?..

Effendim, ben "Fi" tarihinde "Fılan" kasabada doğdum. Mühim olan bu değil. Bu biyografi ben meşhur olduktan ve öldükten sonra bir başkası tarafından kaleme alınmış olsaydı, muhakkak ki bambaşka bir hüviyet taşırdı. Üstelik tabii benim meşhur oluş derecem öyle küçümsenecek cinsten bir şey olmadığı için muhtelif insanlar tarafından kaleme alınmış olacaktı. Ve bu sebeple en azından beş yerde ve başka başka tarihlerde doğmuş olacaktım.

Halbuki sadece ve sadece bir kere doğdum. Bunu iftiharla söyleyebilirim. Ama buna rağmen herkes gibi tahsile ilkokul sınıflarında başladım. Gerçi benim yaradılışında olanlar için bu üzülecek bir hâdisedir. Kaldı ki yazı yazmağa karşı olan istidatın annemin ruju ile babamın gömleğinde denemiş ve aile çapında alaka çekici bir hava yaratmışım. Gerçi bu eser bana bir hayli pahalıya mal olmuştu ama unutulmaz.

İkinci eserim, bir kelimeden ibaretti. Fakat, diğer muvaffakiyetlerinle birleşince mektepten kaydı hayat şartıyla mezun addedilmeme sebep oldu. Evde kalmış yaşlıca bir kız olan muallime hanımın siyah ders göğsüğüne "Satılık" diye yazmışım.

Zavallı ilk önce kızdı. Sonra da ağladı. O zaman ağlayışının sebebinin bir türlü anıyamadım. Ve bunu hâlâ da bilmem.

Mektepten bu şekilde ayrılınca, badanalı duvarlara çakıyla, tahata kaplama ev duvarlarına da tebeşirle yazı yazmağa başladım. "Bravo Galatasaray", "Aslan Fenerbahçe", "Yaşasın Karakartallar" gibi örneklerini verdiğim spor yazılarından sonra bu duvar risalesinin, bir gün şehir haberleri kısmına geçiverdim.

Mahallemizin yedi belası Nuri için Melihayı seviyor diye yazınca bir kayımettir koptu. Hele Nuri'den dayak yedikten sonra aynı gazetenin başmakale siitununda "Hayvan Nu-

şahsiyetini bir esrar perdesi arkasında gizliyerek yapmacık tavırlarla etrafındakileri aldatmak da onun asla yapamayacağı bir şeydi. Ve eğer Tristram'ın kendisinden şüphe ederek üzüldüğünü birazok olsun hissedebilmiş olsaydı, dayısına vermiş olduğu söze rağmen, ona bütün hikâyeyi apaçık anlatıverirdi. Fakat bu aklının köşesinden dahi geçmemişti. Bütün bildiği de Tristram'ın soğuk ve hasın olduğu ve kendisini istihfaf ettiğiydi. Ona karşı nazik davranarak aralarındaki gerginliği hafifletmek hususunda verdiği kararı da, bir türlü tatbik mevkiine koymak imkânını bulamamıştı. Yemek esnasında Tristram'ın yüzündeki soğuk nefreti ancak, o gün bahçedeki hareketinin bir aksülameli olarak tefsir edebildi, okadar.

Yemekten sonra genç adam kahvesini bir yudumda içerek ayağa kalktı; onunla bir an bile beraber olma tahammül edemiyordu. Zara'nın çok güzel, çok uysal ve çok acıklı bir hali vardı. Tristram, içini dolduran karmakarışık heyecanları daha fazla tasıyamayıp orada bir dakika daha kaldığı takdirde aklını çıkaracağından korkarak donuk bir sesle:

— "Derhal yazmam lâzımgelen bazı yazılar var." dedi. "İyi geceler

Bu benim Biyografim!

Yazan:
İlhan ENGİN

ri" diye neşrolunan bir seri yazım da çıkınca ben evden çıkamaz oldum. İşte bu benim basım suçundan ilk mahkûmiyetimdi.

Bu mahkûmiyet beni akrabaların arasında "Korkak" diye meşhur etti. Sonraları bu kamaat ufak şehrimizde umumileşti. Artık tanınmışım.

Yaşım ilerlemişti. Artık Türkiye çapında meşhur olmanın gerekiyordu. Onun için kalktım İstanbul'a geldim. Yazı yazdığuma göre bunu bir gazetede neşretmem icap ediyordu. Kalktım bir gazeteğe gittim. İş istediğimi söyledim. Yazı işleri müdürü: "Ne iş yaparsın? dedi. Tabii kasılarak yazı yazabileceğini ve geldiğim yerde bu hususta bir otorite olduğumu söyleyememe rağmen, o bir nümune istemek lüzumunu duydu.

İlk hikâyemi yazıp kendisine götürdüm. Vaka bir mezarlıkta geçiyor, sadece iki ölü diriliyor ve iki diri ölüyordu. Neticede ne kâr ne zarar olmasına rağmen, yazı işleri müdürü, ancak öldürülen ilk adamı öldürmez, karısını kendi kendine zehirletmezsem ve bir de vak'ayı mezarlıkta başlatmazsam hikâyemin derhal basılabileceğini söyledi. Ben de öyle yaptım ve ilk hikâyem "Hiç" adıyla neşrolundu.

Hiçten sonra yazdığım hikâyeye gelince, o başlı başına bir âlemdir. Hatta, senaryo için bir film stüdyosu sahibi tarafından istendi. Yalnız ufak bir değişiklik yapılyordu.

tememi ederim." Ve alelacele oradan uzaklaşarak, evin öbür tarafındaki oturma odasına çıktı.

Zara bedbaht yüzünü yastıklara gömerek uyumuya çalışırken, o şafak söküne kadar odasında aşağı yukarı dolaşıp durdu.

Cuma sabahı, yol hazırlığına başladılar. Tristram Londra'ya trenle dönmelerine karar vermişti. Otomobille seyahat etmeyi çok sevmekle beraber, bilhassa kendisini Zara'dan nefret ettiğine inandımıya çalıştığı şu günlerde, ona okadar yakın olmak azabına tahammül edemeyecekti çünkü. Böylece, öğle yemeğinden sonra yola çıktılar. Akşam üzeri saat beş sularında Park Lane'de olacaktı. Zara için hiçbir telgraf gelmemiş olduğuna göre, Mimo şehirde değildi herhalde. Belki Mirko habasını görmek istemiş ve o da alelacele Bournemouth'a gitmişti. Yoksa telgrafını cevapsız bırakmasına imkân yoktu. Zara bunları düşündükçe endişelenmeye başladı ve Londra'ya vardıkları zaman merakı öylesine arttı ki buna daha fazla dayanamayacağı anladı. Mutlaka Neville Street'e gidip olup bitenleri öğrenmesi lâzımdı. Fakat nasıl kaçacaktı?

Francis Markrute onları kütüp-

Yani hikâyem şhirde bir barda başlıyordu. Senaryo haline gelince, bir köyde, camide başladı. Ve rejisörün elinden canımı bir ben zor kurtarabildim. Bütün kahramanlarım ölmüştü.

Fakat bu bana bir hakikati öğretti kahramanlarımı öldürmesini bilen bir muharrir yaşar. Açlıktan kokan nefesim ilk defa bu film senaryosundan elime geçen para ile düzelmişti. Fakat bu arada bir şey daha keşfetmişim. Tahrik edici yazılar ve bilhassa seksüel hayata ait yazılar okuyucular tarafından en çok aranan yazılardı. Onun için oturup, Adem ile Havvama gizli defteri, adlı bir eser kaleme aldım. Bu hikâyemi başka yerlerde de bulup okuyabilirsiniz. Şayet bulamazsamz buna mümasil başka eser yoktur üzülürüm.

İkâye ve senaryodan sonra roman yazmak için kalemi elime aldığım zaman telif eserleri boykot etmiş olan nâşirlere bir kazık atmak istiyordum.

Yazdığım "Su Samurumun Son Aşkı" adlı aşkı romana bir ecebi muharrir ismi buldum. Ve tercüme diye dayadım. Beş yüz lira almışım. Sahtekârlığına kitapçı çıkmadı zannediyordum. Ama adam: Aynı herife bir roman daha yazdır, deyince iş değişti.

Şimdi sıkınca o kefereye bir eser yazdırıyor ve onun sayesinde geçinip gidiyorum. E pekâlâ senin şöhretin nerede? diye aklınıza bir sual gelecek, onu da söyleyeyim. Bir keferenin eserini tercüme edip ona da kendi imzayı atıyor ve piyasaya haklı olduğum bir gururla sürüyorum.

hanede bekliyordu. Ve öyle mesut bir hali vardı ki, Zara fincanlara çay doldurup bir müddet onun sevincine ıstırak eder görünmeden, yanlarından ayrılmak imkânını bulamadı.

Bu kendi kabuğuna çekilmiş adamdaki büyük değişiklik, her ikisini de hayrete düşürmüştü. Markrute müşfikleşmiş, tatlılaşmış ve senelerce gençleşmişti sanki. Tristram, Paris'ten dönen Zara'yı karşılamak için Victoria İstasyonuna gittiği günü hatırladı. Sevinçinden bir dilenciye tam yarım altın sadaka vermişti.

(Arkası var)

Sağdaki — Bir istatistiğe göre evliler, bekârlardan çok yaşıyorlar mı?!

— Yok canım, sadece hayat onlara daha uzun geliyordu!..

Kızılkoca Oğulları

— Yazan: Solakzade Hemdemî Mehmet Ef. —

Bu yazı serimizde, tarihçi arkadaşımız, okuyucularımıza Türk müverrihlerini tanıtmakta; eserlerinden, üslûplarına sadık nümuneler sunmaktadır.

— Takdim eden: Reşat Ekrem KOÇU —

Ikinci Sultan Muradın zamanında Türkmen tayfasından Kızılkoca oğulların nam dört karındaş haramiliği iş edüp ekseriya Amasya ve Tokat etrafını vururlar ve yolcuları daima soyarlardı. Fesatları bir tabakaya varmış idi ki hamamlardan müslümanların kadınlarını çekip cebren giderlerdi. Yorgec Paşa ile İkinci Sultan Muradın mukaddeme lalası olup ol eyyamda oraların hâkimi idi; mezburları yakalama tedarikinde oldu; Padişahın ağzından haramilere (Hatır okuyucu, gönül alıcı) bir istimaletnâme yolladı; bu namede "Cânîk vilâyetini Alp Arslan oğlunun elinden almak mura'lı hümayunum olmuştur. Lâlam Yorgec Paşa ile mülâkât edip bu hizmetimize elinizden geleni sarfedin. Hizmetinize karşılık ol diyarın mahsulâtı sizlere sadaka olunmuştur" deniliyordu; dört aded hil'at (Padişahlar ve Vezirler tarafından huzurlarına kabul edilen kimselere giydirilen keftan) ile kıymetli hediyelerle beraber bu nâme, işi başarabilecek bir zat ile gûya Padişah tarafından gönderilmiş gibi Kızılkoca oğullarına gönderildi. Bu mânadan gayet memnun oldular: "Osman oğlu bizden imdat istemek caiz ola... Artık hizmetindeyiz.." diye elçiye tâzim ve tekrimden sonra iki üç günde dört

yüz Türkmen toplandı ve elçi ile Yorgec Paşa hizmetine gelmekte olduklarını bildirdiler; ve o Türkmenleri elçi ile beraber öncü olarak yolladılar; ama ashında buna karar verdiler ki Yorgec Paşa ile mülâkât mahallinde fırsat bulurlar ise bir uğurdan hanle edip kılıç üşüreler ve göz açtırmayıp hâki helâke düşüreler; bundan padişah haber alıp asker toplayıp üzerlerine gelinceye kadar bunlar ol tarafta hiyle ve tedbir ile nice kaleleri ele geçirirlerdi.

Anma elçi olan kişi Yorgec Paşaya gelip Türkmenin çokluğunu ve cümlesinin mülâkâtı

geleceğini arzedenince Yorgec Paşa çok bilir tedarik kimse idi. Ol bedgirdarların efsânı nâ hemvarların iz'an edip Amasyada temariz etti ve ol gürrihu mekruh Merzifona geldiklerinde oğlu Hızır beyi istikbal için gönderip Hızır bey babasının mariz ve nâtuvan idüğün beyandan sonra birkaç gün istirahat için şehre davet ettiklerini ve dilkişe menzillerde kondurup levazımı ziyafet tedarikinde olduklarını bildirdi. Mezburlar bu tavşan uykusuna (Hiyleye) aldanıp şehre inince her biri bir menzile misafir edildi, bu veçhile cemiyetleri dağıtıldı; ve bir gece bâde keyfi ile mestü harâb ve esiri hâb iken dilâverânı sipahi Osmânî belâyı âsumânî gibi Yorgec Paşa fermanı ile Kızılkoca oğullarının dördü de menzillerinde katlolundu; ve evlere tevzi olunmuş gürubu da zincirlere vurulup bir mağaraya doldurdular; mağaranın kapısının önüne odun yığıp ateşe vurdular. Duman azabı ile cümlesini helâk edip ve vücudu mülevveslerinden cihanı pâk ettiler. Ve seher vakti askeri zafer peyker Yor-

gec Paşa fermanıyla Çorumlu sahrasında olan Türkmen bakiyesi üzerine ilgar edip gaffet üzere basıp katliâm ettiler. Ne miktarda malları, erzakları, nimetleri, sürüleri varsa yağma olundu amma ehil ve iyallerine taaruz etmediler; ganimet bir hadde vardı ki bir koyun bir dirheme satıldı.

Hikâye: Acaibi umurdan idi ki ol diyar halkından bir biçare ihtiyar kadının oğlu terzilik sanatı ile Kızılkoca oğullarına yanaşıp onların esvabını dikiyordu. Zikrolunan vakada beraber bulunup ol mahut mağarada Türkmen tayfasına duman azabıyla siyaset olunduğunu kadıncağz işitince nâle ve zâr ile Yorgec Paşanın divanına gelip oğlunun bigünah olduğunu söyledi. Yorgec Paşa etti ki: "Mukadder olan zühur etti, olan olmuş ve senin oğlun eşkiya ile ihtilâatın cezasını bulmuş.. Şimdengerü bunun garesi sabırdır.." deyü cevap verince ihtiyar kadın oğlunun hayatından meysup olup etti: "Bari meyyitin görsem... ve tevhiz ve tekfin edip defnetsem.." diye göz yaşlarını döktü. Paşaya merhamet gelip emretti ki ol helâk olan mevtayı bir bir çıkarıp ol zaifeye arzederler. Hemen Paşanın âdemleri ile pirezene biçâre mağaraya doğru revan olup duman ile helâk olan ciyeleri araştırırken birkaçın altında bir şahsı nâtuvan buldular ki henüz hayat

(Arkası 25. sayfada)

SOLAKZADE HEMDEMİ MEHMET EFENDİ: On yedinci asır müverrihlerindendir; İstanbullu olup doğum tarihi bilinmiyor; 1650 - 1658 arasında ölmüştür. Osman oğullarının başlangıcından Dördüncü Mehmedin cılısuna kadar olan vakaları ilhiva eden ve son kasımları çok muhtasar olan eseri eski harflerle basılmıştır. Eserinin baş tarafları için yegâne mehazı müverrih Hoca Sadettin Efendinin "Taciüttevarih" i olmuştur; Hoca Sadettinin gayet ağdalı ve gayri munis lûgatlarla dolu eserini açmış, herkesin kolaylıkla anlaşılabileceği şekle koymuştur. Üslûpkâr, bir vakayı hikâyeye etme sanatını bilir bir muharrirdir. Aynı zamanda şiirle meşgul olmuştur; eserine vakalara münasip misralar, beyitler, kıt'alar serpiştirmiştir.

Peri Kızlarının En Güzeli

1001 GECE MASALLARINDAN

HASAN BASRI, Zümrüdü Anka kuşunun pençelerinden kurtulduktan sonra kendini peri padişahının sarayında buldu. Burada bir çok peri kızı ile arkadaş oldu. Ve onların arasında yaşamaya başladı. Bir gün kendi kendine şöyle düşündü ve:

— "Peri kızlarının açılmasını istemedikleri odada muhakkak benden gizledikleri bir sır vardır. Öleceğim; bilsen orasını mutlaka açacağım." dedi.

Verdiği sözü unutarak kapıyı açtı. İçerde olağan üstü bir şey göremedi. Yalnız odanın sonunda bir merdiven gözüne ilişti. Hemen o tarafa yürüdü. Merdiveni çıktı. Biraz sonra kendini sarayın damında buldu. Aşağıya baktığı zaman hayrette kaldı. Burası cennet gibi bir bahçe idi. Ortasında çok güzel bir havuz bulunan bu bahçe deniz kenarında idi.

Hasan, aşağıya bağlı bir merdivenle bahçeye indi. Dolanmaya başladı. Havuzun yanında bulunan bir kameriyeye doğru yürüdü. Duvarları gümüş kaplamalı, kubbesi altından olan kameriyenin içindeki iskemleler halis öd ağacından yapılmıştı.

Oradan çıkıp, bahçenin diğer kısımlarını gezerken birdenbire kara tarafından on beyaz kuşun bahçeye geldiklerini ve bir ağacın üzerine konduklarını gördü. Bunların su içmeğe geldiklerini zannederek onları ürkütmeden rahatça seyretmek için bir ağacın arkasına gizlendi.

Kuşlar çok geçmeden, havuzun etrafında bulunan büyük bir ipekli sedirin üzerine konular. Her birisi pençeleriyle üzerindeki tüyleri atıp, çıplak on genç kız olarak meydana çıktılar. Birbirleriyle şakalaşarak havuza atladılar. Yüzmeğe başladılar.

"Kuş şeklinden ayrılmış birer genç kız olan bu dilberlerin en güzeli, ve en uygun vücutlusu saklandığı yerden kendisini seyreden Hasan Basri'yi çileden çıkarmıştı. Hasan genç kıza can ve gönülden âşık oldu.

Hasan, artık peri kızlarının o odayı niçin açmamasını tenbih ettiklerinin sebebini anlamış bulunuyordu.

Hasan, gönül verdiği ve ona malik olmak için her şeyi yapmayı gözüne aldığı o dilber kızın havuzda yüzmesini baygınlıklar geçirerek seyrediyor. Bütün kendini kaybetmemek için gayret sarfediyordu.

Genç kızlar bir müddet havuzda yüzdükten sonra dışarıya çıktılar. Beraberlerinde getirdikleri ve sedirin üzerinde bıraktıkları ayrı ayrı renkteki elbiseleri giydiler.

Hasanın âşık olduğu kız, kendisini bir kat daha güzelleştiren ve vücudunun bütün zarafetini meydana çıkaran ince ipekten yapılmış yeşil bir elbise giymişti.

Siyah saçlı, ceylan bakışlı, levent endamlı olan bu kız, hiçbir kimse tarafından gözetildiğini hatırlan geçirmedikçe için kardeşleriyle serbest serbest konuşuyor gü-lüp oynuyordu.

Her hareketinde bir güzellik, her tavrında bir cazibe bulunan bu

peri kızını gizlendiği yerden seyreden Hasan Basri, adeta kendinden geçmiş bir vaziyette gözlerini ondan ayıramıyordu.

Güzel peri kızı, bir aralık bavanın kararmak üzere olduğunu görünce kardeşlerine seslendi:

— "Haydi kızlar çabuk tüy elbiselerimizi giyip gidelim, hava karardı, sonra geç kalırız."

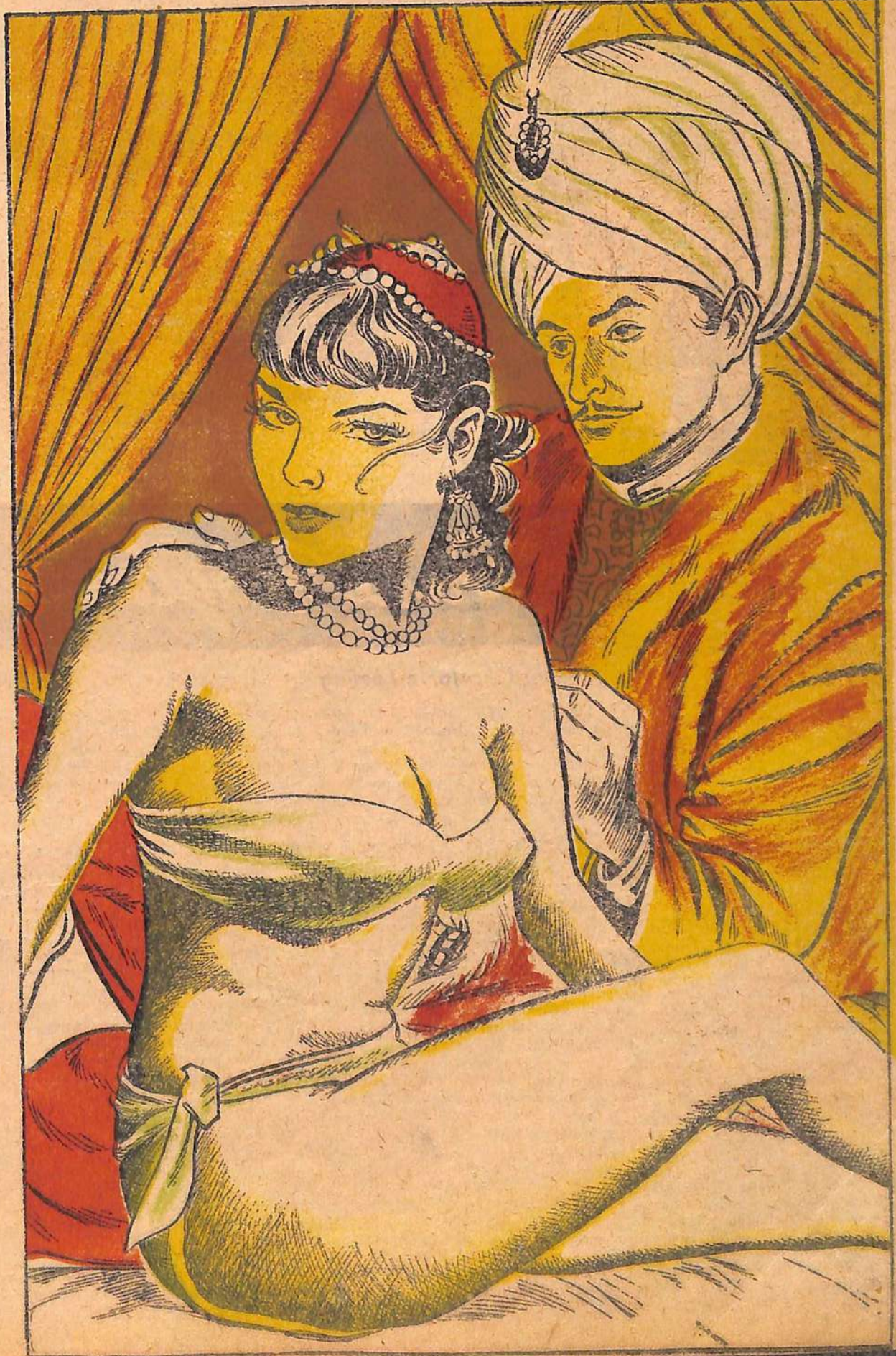
Bunun üzerine peri kızları süratle havuza girmeden evvel üzerlerinden attıkları tüylü elbiselerini giyerek birer kuş oldular ve havalandı geldikleri yere doğru uçtular.

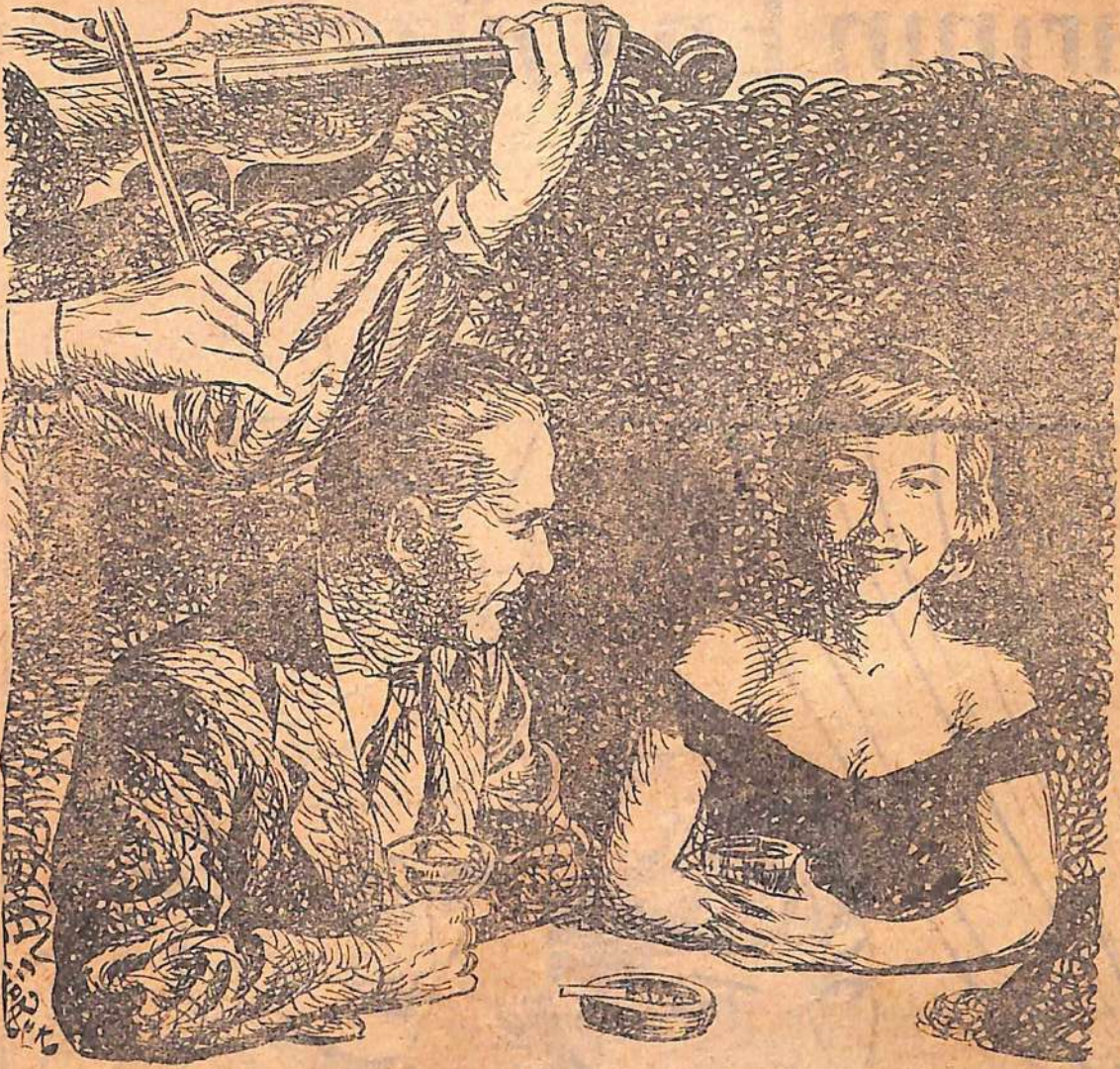
Hasan Basri; onların uzaklaştıklarını görünce derin bir göğüs geçirerek elinden oyunağı alınmış

bir çocuk gibi hüngür hüngür ağlamaya başladı.

Sonra sendeliye sendeliye bahçeden ayrıldı. Odasına gitti. Orada kapanıp bütün gece, gönlünü kapardığı sevgisini anarak sel gibi göz yaşı dökmeğe başladı.

Sabah olunca, kahvaltı etmek istedi, fakat birdenbire sevgili hatırlarına gelince iştahı kesildi. (Arkast 25. sayfada)

Jane yirmi yaşındayken, o ilk bahar Pariste bir hafta geçirdi. Tem iki senedir, zaten küçük olan yaşamın küçük bir kısmını her ay büyük fedakarlıklar pahasına bir kenara ayırarak bu seyahate hazırlanmıştı. Nihayet bir gün yalnız başına yola çıktı. Niyeti bir Fransız delikanlısı bulup onunla rüya gibi günler yaşayarak kurtlarını dökmektir.

Tren Victoria istasyonundan hareket ettiği andan itibaren önüne, Baedeker'in "Fransayı Tanıyalım" adlı rehberimsi eseriyle, "Kendi kendine Fransızca" isimdeki kitabı açıp bütün yol boyunca başını onlardan kaldırmadı. Şimal garında trenden iner inmez ilk kullandığı Fransızca kelime, "taksi" oldu. Esner, ufak tefek bir adam koşar adımlarla yanına yaklaşıp elinden bavulunu aldı. Jane ona kalacağı otelin adını söylediği zaman şoförün yüzündeki ifade görölmeğe değerdi. Nihayet genç kız, aynı ismi türlü şekillerde ve defalarca tekrarladıktan sonra, onu bir kâğıt parçasının üstüne yazıp adama göstermekten gayri çare bulamadı.

Otomobil otelin kapısında durunca Jane, taksimetrenin yazdığı ücreti biraz kısmıya yeltendi - Baedeker'in rehberinden de, seyyahların bu gibi vaziyetlerde kandırıldıklarından şüphelenir eder etmez bir polis çağırma-ları lazımlaştığını öğrenmişti - fakat kendini öyle yorgun hissediyordu ki, çaresiz şoförün istediği parayı ödedi.

Siyah, parlak bir elbise giymiş, çok şişman ve köşkocaman göğüslü bir kadın genç kıza alelacele bir İngilizceyle karşılayıp odasına çıkardı.

Jane bavulunu açıp eşyalarını yerleştirdikten sonra bir müddet pencereden dışarıyı seyretti. Sonra

Paris Böyledir İşte!

Yazan: Charlotte Lessing

dışarı çıkıp, gözünün kestiği bir pastahane buluncaya kadar Raspail Bulvarı boyunca ilerledi. Garsona bir sandviçle bir fincan sütlü kakao ısmarladı. Sandviçin içi sarımsağımsı bir maddeyle doluydu, ve sütlü kakao da nedense ilk yudumda isminin midesini altüst ediyordu. Genç kız ansızın kendini pek bedbaht hissetti ve bu seyahati yaptığına pişman oldu.

Derken akıma, o ana kadar hiç düşünmediği yepyeni bir şey geldi ve huzurla gülümsedi. Jane, Londra'da bir yayınevinin ilanât şubesinde çalışırdı. Müessesenin çıkardığı mecmualardaki resimli ilanların çoğu da, M. Lanvin adındaki bir Fransız ressamının eseriydiler. Jane hemen onun adını telefon rehberinde bulup, elleri titreyerek numarayla çevirdi. Karşısına çıkan ressama Pariste olduğunu ve Londra'ya göndermek istediği herhangi bir resim veya ilan mevcutsa, onları memnuniyetle yerlerine ulaştıracağını söyledi. Adam da teşekkür ederek, onunla tanışmaktan büyük bir zevk duyacağı cevabını verdi. Ertesi gün için randevulaştılar.

Jane'i o gece bir türlü uyku tutmadı. Sabahleyin karşısına büyük babası yaşında ve kabak kafalı bir Mr. Lanvin çıktığı takdirde ne yapacağını düşünüyordu. Biraz fazla cüretkârlık mı etmişti acaba?

bunu uzun, can sıkıcı bir sükût takip etti.

Birdenbire adam: "Siz çok tipik, çok hoş bir İngilizsiniz, dedi. Sizden çok hoşlanacağımı zannediyorum... Parisi benimle beraber görmek ister misiniz?"

Jane lüzumundan fazla sevinçli ve heyecanlı bir sesle:

"Oh! dedi Tabii isterim."

Ve böylece, Parisin muhteşem kütüphaneleri, müzeleri ve mezarlıklarındaki o unutulması imkânsız gezinti başlamış oldu.

Birbirlerine üç gün siz diye hitap ettikten sonra, farkına dahi varmadan senli benli oluverdiler. Mr. Lanvin genç kıza hayatını anlatarak, yaptığı bedbaht izdivaçtan bahsetti ve sözlerini bitirince onu alından öptü. Jane de o gece hep Mr. Lanvin'i düşünerek ağıladı. Vaziyeti artık bambaşka bir ıyık altında görmeye başlamıştı.

İkinci akşam adam onu eski Montmartre'a götürdü. Orada, ağaçların altında, dalların arasından süzülen huzmeler saçlarında oynasırken yanak yanağa dansettiler. Lanvin'in kolları arasında genç kızın vücudu hem soğuk soğuk ürperiyor, hem de alev gibi yanıyordu. Mr. Lanvin kollarının kuşağını biraz daha daraltıp da Jane'e, herkes onlara tıhaf tuhaf bakıyormuş gibi gelince kavalâyesine "ciddi bir kadın" olduğunu anlatmaya çalıştı. Mr. Lanvin onun sözüne sadece gülümekle mukabele ederek etrafına bakındı. Bütün çiftler sarmaş dolaş ve yanak yanağa dans ediyorlardı. Hatta aralarında dayanamayıp öpüşenler dahi vardı. Genç kız: "İşte hayat bu!" diye düşündü ve Parisin kendisini âdeta büyülemeye başladığını hissetti. Sırtına

Çeviren: Semih Demirci

bol kollu ipek bir blüz giymiş bir kemancı masalarına gelip yalnız onlar için tatlı ve yumuşak bir melodi çalmaya başlarken, şarap bardaklarını kaldırarak gözgöze geldiler. Ve o anda Jane, adama âşık olduğunu anladı. Mr. Lanvin'i çok yakışıklı ve güzel, hayatı da pek heyecanlı buluyordu. Hele o sırada, bir de Londra'da aynı yerde çalıştığı kızlar o halini görebilselerdi, Allahtan başka hiçbir istediği kalmıyacaktı.

Günler geçtikçe Jane, Mr. Lanvin'in hakikaten hassas bir adam olduğunu ve ona hiç de aleâde bir kız gözüyle bakmadığını gördükçe daha iyi anlamaya başladı. Fakat Londra'ya döneceği tarih yaklaşıyor ve ikisi de bundan duydukları üzüntüyü birbirlerinden saklıyamıyorlardı.

Bir akşamı elele Şanzelizede dolaşırken Mr. Lanvin: "Paris'i sevdin değil mi, Jane?" diye sordu.

Genç kadın fısıltı gibi sesle: "Sevmek mi?" dedi. Parise tapıyorum ben."

Adam: "O halde, dedi. Sen gelip burada yaşamalısın. Senin yarıdışında bir kız imkânı yok Londra'da oturamaz."

Jane onun fikrine büyük bir hararetle iştirak ettikten sonra başbaşa verip, genç kızın Pariste yeni bir iş bulabilmesi imkânlarını düşünmeye başladılar.

Sabah erkenden kalkıp büyük bir dikkat ve itina ile giyindi ve vücudunun püf noktalarını meşhur bir Fransız parfümüyle kokuladıktan sonra bir bardak da portakal suyu içip ressamla buluşacakları pastahanenin yolunu tuttu.

İhtiyatlı ve mütereddit adımlarla pastahaneye yaklaştı. Dışarıda oturan yalnız bir kişi vardı. Kocaman ayaklı ve golf pantolonlu, zayıf, ufak tefek bir adamdı bu. Önce Jane'e dik dik baktı, sonra gülümsedi. Gülmüce, yüzü yüzlerce kırışıkla kaplanıyordu. Adamın gözlerindeki dostça ifade Jane'i öylesine çekti ki, genç kız bilâ tereddüt ve sanki kırk yıldır tanıdığı biriyle karşı karşıya olmuş gibi ilerleyip elini uzattı. Derken birdenbire irkildi. Adam şayanı hayret derecede İngilizce benziyordu.

Jane büyük bir hayretle: "Mais ce n'est pas possible! dedi. Sizin İngiliz olmanıza imkân yok."

Adam gülerken: "Ben elbiselerimi daima Londra'dan getiririm, diye cevap verdi. Fakat Fransızın tabii. Babam da, muharrir Louis Lanvin'di; tanırız herhalde."

"Oh, hiç zannetmem.. Fransızcam çok zayıftır."

"Fakat onun bütün kitapları İngilizceye de tercime edilmiştir."

Genç kız: "Öyle mi?" dedi ve

Peri Kızları

(Başı 23. sayfada)

Belki o gün de gelir diye bahçeye koştu. Bir gün evvel gizlendiği yere sindi. Akşama kadar öyle kaldı. gelmediklerini görünce perişan bir halde odasına döndü.

— Hasan Basri ertesi gün, bahçeye inmeğe hazırlandığı sırada, saray kapısının önünde birtakım sesler ve gürültüler işitti. Peri kızlarının düğünden döndüklerini anladı. Olduğu yerde kaldı.

Biraz sonra peri kızları saraya girdiler. Üzerlerindeki yol elbiselerini çıkarmaya başladılar.

Küçük kız ise, yol elbiselerini çıkarmadan, kardeş edindiği Hasan'ın odasına gitti. Onu zayıflamış, ağlamaktan gözleri kızarmış bir halde görünce fena halde üzüldü, bunun sebebini sordu ve şunu ilâve etti:

— "Söyle sevgilim derdin nedir, ben senin kardeşimin benden bir şey gizleme, senin uğrunda canımı feda etmeğe hazırım."

Hasan ağlıyarak şu iki mısra ile ona karşılık verdi:

İçimde bir ateş var,
Yanıyor için, için.
Sormayın ben ne oldum,
Göz yaşlarım ne için!

Peri kızı, kardeşinin şiirle derdini dökmeğe çalıştığını görünce onun aşık olduğunu sezdi. Büyük yeminler ederek sırrını saklayacağını ve kendisine yardım edeceğini söyledi ve ısrarla başından geçenleri anlatmasını rica etti.

Bunun üzerine, Hasan, ona açılmaması lâzım gelen kapıyı nasıl açtığını ve oradan bahçeye nasıl çıktığını, bahçede gördüğü güzel kıza nasıl aşık olduğunu anlattı.

Genç kız; onu teselli ederek: — "Korkma!" dedi. "Bu yolda öleceğimi bilsem sana yardım edeceğim ve seni sevgiline kavuşturmağa çalışacağım, yalnız o odanın kapısını açtığını ablalarına söyleme, sonra her ikimizi de öldürürler. Kapıyı kim açtı, diye ağız ararlarsa sakın itiraf etme, hiç bir şeyden haberin olmadığını söyle..." "Niye böyle üzgün duruyorsun?" diye sorarlarsa, siz; çok özlediğim için canım sıkıldı!" dersin...

Bu ve buna benzer yüzlerce, merak ve heyecan dolu masal Türkiye Yayınevi'nin neşretmekte olduğu "BİNBİR GECE MASALLARI" arasında bulunmaktadır. İkinci cildi yeni çıkan "BİNBİR GECE MASALLARI"nın her cildinde otuz iki, renkli tablo bulunmaktadır. Büyük, küçük herkesin zevkle okuyabileceği "BİNBİR GECE MASALLARI" fevkalâde nefis ciltler içinde orijinal kitaplardır. Beher cilt 7,5 liradır.

Son gün Mr. Lavin onu istasyona kadar götürdü. Peronda, başları öne eğik, yanyana ilerlediler.

Jane vagonun penceresinden başını çıkarp Mr. Lavin'e doğru eğilerek:

"Mutlaka geleceğim" diye fısıldadı. Hem de pek yakında.

Adam ciddi bir tavırla: "İyi dersin, Jane, diye cevap verdi. Senin yerin Londra değil, burası çünkü..."

Jane heyecandan titreyen bir sesle:

"Ya sen? diye sordu. Ya sen ne yapacaksın?"

Mr. Lavinin lakayit bir edayla omuzlarını silerek:

"Ben mi? dedi. Yarın karımla beraber, amcasının çiftliğinde kalınmaya gidiyoruz. Oradaki atların resmini yapacağım."

— Nermin, sevgilim bu adamla mesut musun?

Adam — Sevgilim, artık üzülme rüyalarımızdaki sakın adaya kavuştuk!..

F i k r a l a r

Sarhoşlar

Murphy, ahbabı Finnegan'a sordu: "Dün geceki ziyafette O'Brien'in sarhoş olup kendini elâleme rezil ettiği doğru mu?"

Finn e g a n : "Maalesef öyle.. dedi. Eğlencenin yüz karasıydı âdetâ.."

"Peki, ya Mallory'nin de fazla kaçırıp her önüne gelenle kavgaya çıkarması?.."

"O da doğru.. diye cevap verdi Finnegan.. O, 'kepazelikte O'Brien'i bile gölgede bıraktı diyebilirim.."

"İşittigime göre Burke'de kafayı çektiğe her önüne gelen kadına saldırmaya başlamış.."

"Maalesef öyle.. Ve gece yarısına doğru da bir masanın altına yuvarlanarak sızıp kaldı.."

Murphy: "Ne ayıp, ne ayıp.. dedi. Bunları duyduka benim bile utanımdan yerin dibine geçesim geliyor.. Fakat, dosdoğru söyle, Finnegan, ben de orada mıydım acaba?.."

Piyango

Haftalık geliri on dört dolar olan bir kâtip, mütemadiyen hususi otomobiliyle dolaşiyor, sırtına en pahalı elbiseler giyiyor ve gece kulüplerinde su gibi para harcıyordu. Bunun üzerine patronu şüphelenerek kâtipi odasına çağırdı.

"Söyle bakalım.. dedi. Bütün bu şeyleri yapabilecek parayı nereden buluyorsun sen?"

Kâtip: "Her Cumartesi günü bir piyango tertip ediyorum, efendim.." diye cevap verdi. "Biletlerin beherini de yirmi beş sent gibi gayet cüz'î bir fiatla satıyorum."

"Peki piyangoya ne koyuyorsun?"

"Haftahgım, efendim!.."

Mendil

Mehtaplı bir geceydi. Bir delikanlı, danslı bir toplantıda tanıdığı bir genç kıza otomobiliyle evine götürüyordu. Otomobil iki yanı ağaçlıklı yolda ilerlerken genç adam derin derin içini çekerek baygın bir sesle:

"Öyle güzelsiniz ki! diye mırıldandı. Altın gibi saçlarınız var!"

Kız: "Teşekkür ederim.." dedi. "Hele o mavi gözleriniz! İnsana mehtapta yıkanan gölleri hatırlatıyor!"

"Teşekkür ederim.." "Ya o biçimli dudaklar ve inci gibi dişleriniz!.."

Kız tekrar teşekkür etti. Otomobil bir müddet daha yol aldı. Delikanlı komplimanlar yağdırmakta berdevamdı. Genç kız onu biraz daha dinledikten sonra birdenbire yumuşak bir sesle sordu:

"Direksiyonu bir elinizle kullanabilir misiniz?"

Genç adam ümit dolu bir tavırla çabucak cevap verdi:

"Tabii.. Elbette.." "Ohalde mendilinizi çıkarsanız iyi olacak.. Burnunuz akıyor!"

Emniyet

İki kuş beyinli, altlarında müstamel bir otomobil, dağ bayır dolaşıyorlardı. Arabayı kullanan, en keskin virajları bile öyle büyük bir süratle dönüyordu ki, nihayet fena halde korkmaya başlayan arkadaşları:

"Hiç olmazsa dönmeçlerde biraz yavaşla.. diye yalvardı. Uçuruma yuvarlanacağız diye öldüm kopuyor!"

Öteki: "Sen de benim gibi virajlarda gözünü kaparsan hiç korkmazsın!" diye cevap verdi.

— Yavaş vur Hasan. Bunlar kırılacak eşyadır...

KIZILKOCA OĞULLARI

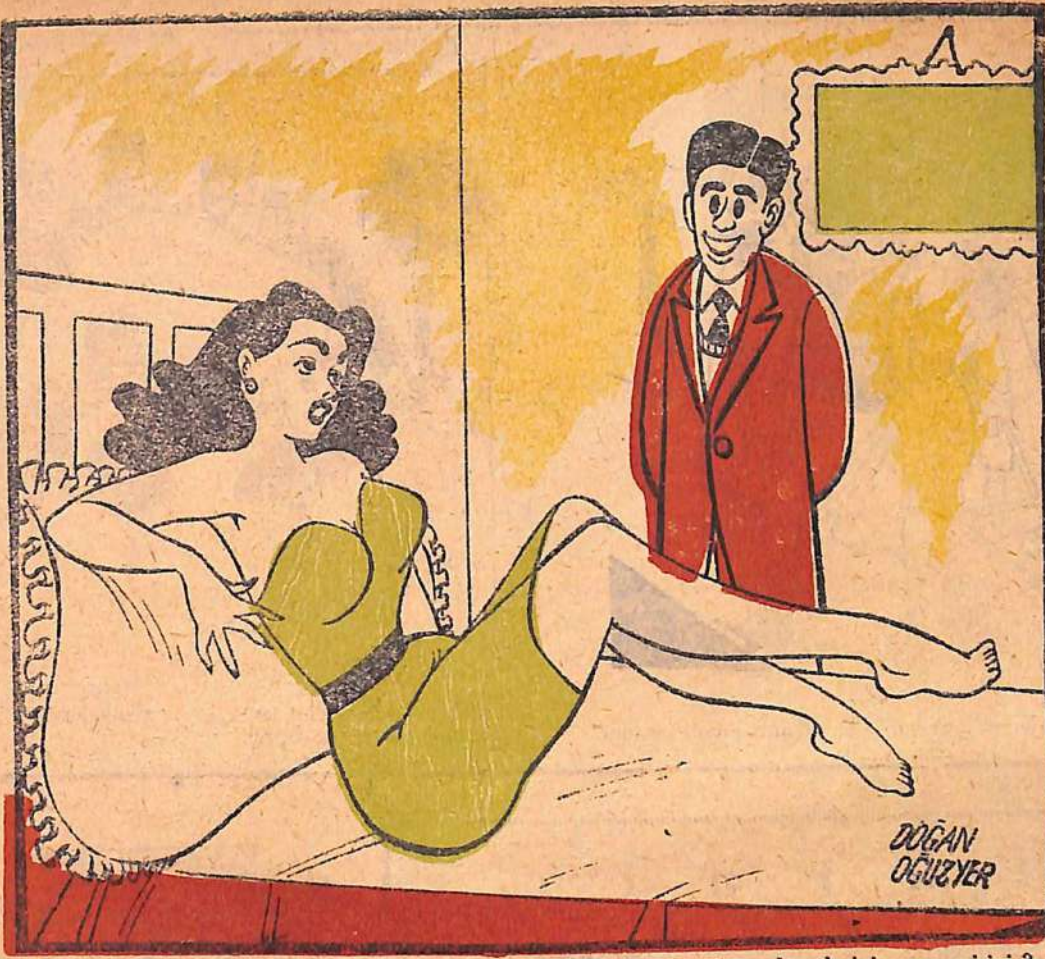
(Başı 22. sayfada)

eseri vücudunda nümeyandır, meğer kadının oğlu imiş.. Maderi müşfik oğlunu zinde görünce sevineinden üzerine düşüp bayıldı ve bu baletli garibe görenlere sebebi cüş ve hurûş oldu. Acuze-i mezbure ba'de zaman akli başına gelip: "İşte benim oğlum budur!.." deyü evine götürüp gider ve sıhhat buluncayadek tımar eder.

HÜSNÜKURUNTU

Kadın — Güzel bir daktilo aradığımı duydum da..

Erkek — Göce davetlerini sever misiniz?
Kadın — Hayır, davetileri tercih ederim!..
Doğan Oğuzyer

Erkek — Baloya hazırlanmıyor musun?..
Kadın — Ben hazırım sevgilim!..

— Sana ilk önce kaç kardeşin olduğunu sormalıydım..
Erdoğan Bozok

Yaşlı bir İstanbullu göyle diyor: "Eskiden ana caddelerde bir at bir otomobil görünce korkardı. Şimdi bir at, başka bir at görünce korkuyor!"

Bir adam, arkadaşına: "Biliyor musun, dedi. Ben bir kahramanım..."
Öteki sordu: "Nasıl kahraman oldun?"
Adam: "Gayet basit.. dedi. Geçenlerde karımın doğum günüydü. Bana: 'Eğer bana bir hediye alırsan kafamı keserim.' dedi. Ben de ona hediye almadım ve hayatını kurtardım!"

— Çok utangaç bir çocuk ne zaman karşında otursa, yüzüne bakmaktan çekinir! Yaşar Tonguç

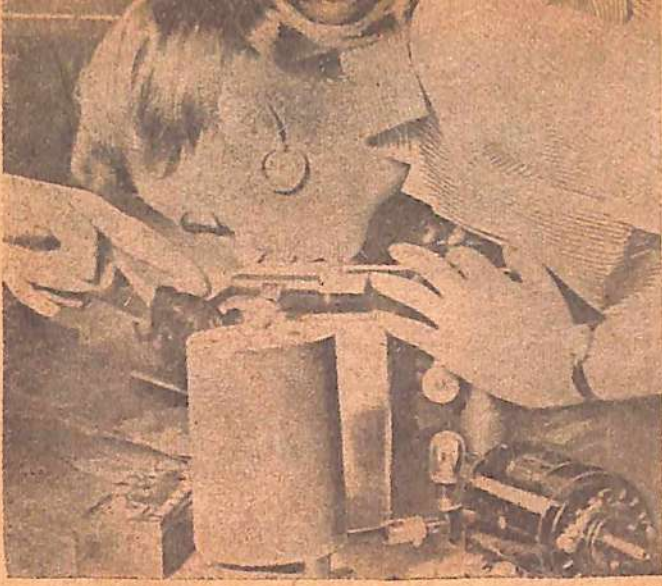
— Şapkası ne-kadar hoş, değil mi karıcığım?..
Erdoğan Bozok

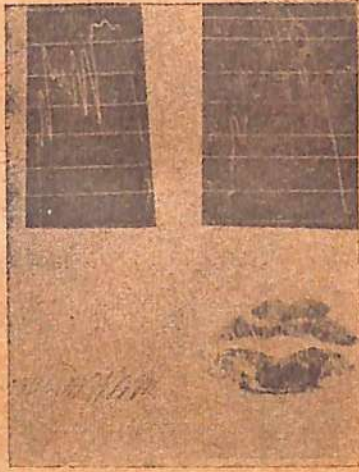
— Nereniz ağrıyorsa orayı açın!
— Her tarafına ağrıyor doktorcuğum!..
Vahit Tanguç

Ev sahibi — Çıkan kiracılar da, tıpkı sizin gibi, bu pencerenin manzarasının güzelliğini, anlatı anlatı bitiremezlerdi. Bu pencerede ne var anıyamıyorum!
Yalçın Kız

Yukarıdaki resimde Küssografi aletiyle öpücüğünün ağırlığını ve diğer hususiyetlerini tesbit ettirmek isteyen bir bayanın aleti öpüşü görüyor. Sağdaki küçük resimde de altta dudak izini ve öpüşme münhanilerini görüyoruz. En sağdaki büyük resimde Amerikan plâk yıldızlarından Jack Eigen ve sinema yıldızı Cleo Moore görünüyor. Bu ikisi, bir televizyon yayınında tam beş dakika süren bir buse ile öpüşmek yüzünden şirketten kovuldular. Jack: "Biraz uzun öpüştükse ne oldu?.. Karım bizi seyrediyordu ve bir şey demedi.." diye şikâyet etmektedir.

Öpüşmek, tabiatla yalnız insanlarda görülen bir sevgi ve şefkat tezahürüdür. Başka canlılarda bulunmayışı, bir zaman busenin aleyhinde bir cereyan uyandırmışsa da, değil bu, mikrop korkusu bile insanları buseden caydırıramamıştır. En ihtiraslı busenin bir kilo geldiğini bilir miydiniz?..

Buse veya öpücük, hakkında az şey bildiğimiz insan hususiyetlerinden biridir. İnsanlardan başka hiçbir canlıda bir sevgi tezahürü olarak öpüşmeye rastlanmayışı, asırlar boyunca, düşünen pek çok insanın dikkatini çekmiş ve tabiat âlimleri öpüşmenin şiddetle aleyhinde bulunmuşlardır. Buseye yapılan hücumlara, modern devirlerde hekimler de katılmıştır.

Öpücüğün bu kadar düşmanlığa hedef olmasının sebebi, tabiat âlimlerine göre, tabiatla başka hiçbir canlıda görülmeysidir. "Mademki öpücük yalnız insanlarda vardır. Şu halde insanlar tarafından icad edilmiş bir münasebetsizliktir. Tabiatla aykırı bir şeydir. Bir dejenerasyon alametidir. Binaenaleyh öpücikle mücadele etmek lâzımdır!" Tabiat âlimleri böyle söylerler. Ama bu fikrin tamamıyla aleyhinde mütealemler serdeden başka tabiat âlimleri de yok değildir. Onlar da derler ki: "İnsanın, diğer canlılara hiç benzemeyen daha başka hareketleri ve hususiyetleri de vardır. Bir kere, başka canlıların hepsi, yılın muayyen zamanlarında, benliklerinde aşk uyanışı hissettikleri halde, aşka hazır oluş, insanda daimidir ve mevsimlerle alakası yoktur. Bunu da insan icat etmemiştir ya... Diğer bir şey de insanın iki ayağı üzerinde yürümesidir. Tabiatla, başka hiçbir canlıda buna rastlanmıyor. Bizzat maymunlar dahi ömürlerinin büyük kısmını dört ayak üzerinde geçirirler. İnsan başını, iki ayak üzerinde yükselmesi ve insan vücudunun zirvesini teşkil etmesi, insanın ağzına, sadece yemek yemeğe yaramaktan gayri daha yüksek ve ulvi vazifeler vermiştir. İnsan ağzı tabiatla, konuşan ve meramını anlatan yegâne ağızdır. Vazifesi bu derecede yükselen bir uzvun, sevgi tezahürlerine vesile teşkil etmesi ve

öpmesi de pek tabii ve tamamıyla insanca bir hususiyettir!"

Dikkati çeken başka bir nokta da insanla diğer canlılar arasındaki yemek telâkkisi farkıdır. Canlıların hepsi, ağzları vasıtasıyla karınlarını doyururlar. Lâkin hiçbirinde ağza, insan ağzına olduğu kadar mühim ve gelişmiş bir "Lezzet alma" hassesi bahsedilmiş değildir. Hayvan ağzı, sıcakla soğuğu, acıyla tatlıyı ve ekşiyi farkedir. Hangi şeyin yenmesi ve hangisinin yenmemesi gerektiğini de bir dereceye kadar ayırdedebilir. Ama insan, ağzını, hiçbir karın doyurma bahis mevzuu olmadan, sadece lezzet almak için de kullanır; hattâ karın doymak için kullandığından çok daha fazla lezzet tatmakta kullanır. Onun için değil midir, ki bir takım mütefekkirler, öpüşmenin, koklaşmadan inkişaf etmiş bir lezzet alma ve tatma tecrübesi olduğu kanaatine varmışlardır. Modern inaniş, daha ziyade öpüşmeyi müdafaa eder fikirlere kıymet ver-

mekte ve bunun insanca bir âdet olduğunu kabul etmektedir.

Okadar kabul etmektedir, ki yirminci asrın ilk yıllarında bazı hekimlerin, öpüşmenin gayri sıhhi olduğu hakkındaki iddiaları, sadece gülümsemek karşılanmıştır. Bir busede bir insandan diğerine 22 milyon bakteri geçtiğini iddia eden bilgin, öpüşmeye mâni olamamıştır. Birçok başka hekimler de derhal, bir busede, bir insandan diğerine geçen bakterilerin ekserisinin insan vücuduna faydalı ağız bakterileri olduğunu öne sürmüşlerdir.

Hasılı, öpüşmek okadar insanca itiyatlar arasına girmiştir, ki aleyhinde ne söylenirse söylesin insanların buseden cayacakları umulamaz.

Hemen emniyetle söyleyebiliriz, ki sizler, buse hakkında pek çok şey duymuş veya okumuşsunuzdur da ömrünüzde yazımızın adındaki sorulduğunu duymamışsınız. Öpücük için her şey söylenebilir. Belli başlı buse sıfatları arasında:

Hürmetkâr, kardeşçe, aşıkane, ihtiraslı, uzun veya kısa gibileri, herkesin bildikleridir. Ama bir busenin kaç kilo olduğu şeklindeki sual herhalde pek yenidir.

Malûm olduğu üzere Amerikan sinemacıları ve onların yaptıkları filmleri sansür eden heyetler, buseleri uzunluklarıyla ölçmektedirler. Dolayısıyla filmlerde "Buse şu kadar metredir!" denebilir. "Şu kadar saniye sürüyor!" sözü de pek yadırganmaz. Ama "Falancanın öpücüğü 500 gramdır.." sözü, hakikaten insanı pek şaşırtıyor. Şaşmakta da haklıyız. Zira icat yenidir. Daha doğrusu eski bir icattır ve 25 sene evvelisi ortaya çıkmıştır ama, şimdiye kadar pek kendinden bahsettirmemiş, yenilerde tekrar ve birdenbire parlamıştır.

Öpücüklerin ağırlığını ölçen küçük âlet, Dr. Malespine adlı bir hekim tarafından 25 yıl önce icat olundu. Hekim öleli çok oldu. Şimdi karısı Emile Malespine bu âletle, (Arkası 41. sayfada)

Soğukların ve sabunların bozduğu elleriniz için

Princesse Losyonu

(Eski gliserinli formüllerle alâkası olmayan yep yeni ve şayanı hayret bir icat)

Ev işlerinde yıpranan, sıcak sudan soğuk suya sokulmak yüzünden pek tabii olarak çatlayan, sertleşen ve bozularak pütür pütür olan ellerinizin cildine, hiçbir şey iyi gelmiyor. Demediniz, biliyorsunuz. Size tavsiye ederiz, bir kere de Princess El Losyonu'nu tecrübe ediniz veya denemiş olanlara sorunuz. Kullananlar gibi siz de hayrette kalacaksınız. Çatlakları ve sertlikleri süratle geçirerek ellerinizi pamuk gibi yapar.

Berahane ve üriyatörlerden arayınız!

ALMANYADA
BİR
İSPANYOL
DİLBERİ

Madrid'li Nati Mistral harp sanatçıları Almanya'da halkın muhtaç olduğu neşe ve eğlenceyi karşılamaya çalışan binlerce gece klübünün paylaşılmadığı sanatçılarından biridir. 1948 yılında Berlin'e gelerek yerleşen Nati şehrin o surlarda içinde bulunduğu güç şartlara aldırmadan çalışmaya başlamış ve geniş bir takdir toplamıştır. Esmer güzeli dilber İspanyolun doldurduğu şarkıları radyolarımızdan da dinlemekteyiz. Nati kalın, sıcak, hisli bir sese sahiptir...

STÜDYOLARDAN SIMALAR FARUK AKEL

Türk dans ve caz müziği aleminin en geç elemanlarından biridir. 1926 yılında İstanbul'da müziksever bir ailenin oğlu olarak doğmuştur. Babası ona pek küçük yaşta sanatı sevdirmek istemiş ve hemen piyanoya oturtmuştur. Fakat küçük Faruk bu zoraki çalışmaların tesiriyle müzikten soğumuştur... Bu vaziyet 19 yaşına kadar sürmüştür. Faruk yeniden sanata sakşafon çalarak atılmıştır... Babasının da yardımıyla bu sazi pek çabuk öğrenmiş ve başarı göstermiştir. 1949 yılında Ankara vapuru orkestrasına girmiş ve bu iş ona mesleği bakımından çok faydalı olmuştur. Halen İstanbul Radyosunda büyük dans ve caz orkestrasını idare etmekte, şehir bir lokâlinde çalışmaktadır.

Mes'ut Aile

İki yıl evvel geniş bir şöhret yapan şarkıcı Rosemary Clooney'nin geçen sene meşhur aktör Jose Ferrer ile evlendiği hatırlardadır. Kırmızı saçları ve son derece cazibeli tavırlarıyla Hollywood'u kısa zamanda birbirine kıtan Clooney Ferrer ile evlendikten sonra da rahat bırakılmamakta mütemadiyen evlenme teklifleri almaktadır. Halbuki şarkıcı kocasından çok memnun olduğunu söylemektedir. Onları yeni bir filmin ilk gecesi verilen gala müsameresine gelirken görüyorsunuz. Yüzlerindeki ifadeye bakılırsa Clooney'nin sözlerine hak vermek lazım geliyor. Ortadaki küçük kız Ferrer'in çocuğu Letty'dir. Son zamanlarda Meşhur Fransız ressamı Toulouse Lautrec'in hayatına ait "Moulin Rouge" filminde baş rolü oynayan Ferrer'in mesaisi bittikten sonra Clooney'de New York'dan gelerek ona iltihak etmiş, kırtı kıca Riviera'da zevkli bir tatil geçirmişlerdir.

Msma eriştiği zaman giyilmiş ve süslenişte olduğu gibi yeme ve içmede de ince bir zevk ve sanat kaygusu aranır. Moğol Kültürü de bugünkü Pâkistan - Hindistan yarımadasını istilâ ettiği devirlerde giyim kuşam, yaşayış tarzı ve içtimai âdetlerin envai türlü ve binbir merasimi vardı.

Bütün Orta-Doğu memleketlerinde bir Müslüman masasının anı-nevi süsü pilâv ve kebaptır. Bu gibi yemeklerde safran, bâdem ve kuru üzüm de ilâve etmek âdet olmuştur. Türlü garnitürlerle bezenen Pâkistan yemeklerinin görünüşündeki zenginlik ve çeşitliliğe karşılık hazırları kolay değildir. Müslümanlar çöllerde çadırlarının önünde kuzu ve koyun keserek yemeğe başladıkları andan beri ete fazlaca düşkünlüdür. Haşlanmış etten çok kızarmışlarını tercih ederler.

Sofralarında ekmeği fazlaca bulunduran Batı Pâkistanlılar mayasız ev ekmeğini fırın ekmeğine tercih ederler. Türlü cinsleri olan bir ev mamulâtından en sevilenleri ve Abi-Nans denilen tiplerdir. Kat kat hamurdan yapılan parathas'ın arasına sade yağ konur. Görünüşü itibarıyla ufak bir bavulu andıran puri Müslümanlardan çok Hinduların yediği bir ekmeğdir. Düğün gibi toplantılarda şimal ve bakarhani hazırlanır. Bu son ikisine süt de karıştırmak evvel-den beri yerine getirilen bir âdet olmuştur. Yukarıda sayılan ekmeğin cinslerinin hepsinin, mükemmel tadlarına rağmen, hazırları kolay olmaz. Büyük ehemmiyet verilen ye-

FAYDALI BİLGİLER

§ Siyah deri çantalarındaki lekeleri çıkarmak için çantanın her tarafını limon suyu ile silmek lazımdır. Bilâhare, deriyi parlatmak için, üzerine beyaz kundura cilası sürüp yumuşak bir bezle silinir.

§ Şarap, sirke ve emsali ile lekeli ve dalga dalga olmuş şişeleri temizlemek için, şişenin içine bir miktar sirke ile bolca tuz konur ve bir iki dakika çalkalanır. Sonra temiz su ile çalkalanacak olan şişelerde hiçbir leke kalmaz.

§ Gümüş takımlarına eski parlaklığını iade etmek için bunları bir kaç saat süt içinde tutmak lazımdır. Bilâhare süttten çıkarılıp sıcak su ile iyice çalkamp yumuşak ve temiz bir bezle kurulanır.

§ Fermuarların uzun zaman bozulmaması ve kolayca açılıp kapanması için madeni kısımlara bir miktar parafin veya beyaz ispermeçet mumu sürmek lazımdır.

Çok kirli çamaşırların iyice temizlenip beyazlanması için, yıkanmadan bir gece evvel içinde birkaç dilim limon bulunan soğuk suya koymak ve bütün gece bu suda ıslanmağa bırakmak lazımdır.

§ Kirli tarakları temizlemek için sabun sıcak su ile yıkamayınız çünkü bozulmasına sebep olursunuz. Kirli tarakları bozulmadan temizlemek için, içine birkaç damla amonyak damlatılmış soğuk su ile yıkamanız kâfidir.

■ Üstte, Pâkistan'da pek bol olarak kullanılan baharat, satıcıların önünde görülüyor. Yandaki meyveler elma lezzetindedir ve pek sevilmeştir.

mekler dikkatle hazırlanır. Bütün tatlıların üstüne altın ve gümüş yaldızlı fıstıklar atılır. Pilâvın üstüne de safran ve kuru üzüm serpilir. Safran pişmiş tavukların üstüne de konur.

İslâm memleketlerinde çeşitli meyvalar yetişir. Tipik bir Hind meyvası olan mango'nun müslüman meyvacıların gayreti sayesinde bir düzine kadar muhtelif çeşitleri yetiştirilmiştir. Halbuki, müslüman ziraatçıların eline geçtiği zaman bu meyvanın ancak bir-iki cinsi mevcuttu. Mango'lar yağmurlarla büyümeğe başlar. Görünümleri itibarıyla de pek cazip olmaları hasebiyle, zengin tabaka mensupları evlerinin etrafını geniş mango bahçeleriyle süslerler. İhtimamla zenginleşip çeşitleri çoğalan bir meyva da karpuzdur. Karpuz Pâkistan'ın her yerinde çıkıyorsa da en iyi kalitesine Gumti ırmağının kenarında rastlanmaktadır. Maamafih, meyvanın nazik oluşu dolayısıyla nakliyat ve ihracatı mümkün olmamakta ve çıktığı yerde yenmektedir.

Yeşil bir yaprak olan pan tütünle birlikte çiğnenir. Pan'ın da türlü cinsleri mevcuttur. Bir cinsle alışan tiryaki diğeri kullanamaz. Tütünlle birlikte kullanılan pan nefes borusuna hoş bir râyihâ verir.

Pâkistanlılar arasında türlü baharat çiğnemek de âdet olmuştur. Muhtelif toplantılarda hazır bulunanlara altın ve gümüş varaklara sarılı pan ile hamâme ikram edilir. Aynı Aynı zamanda kakule adı da verilen hamâme evvelâ sütte kaynatılıp sonra kurutulur. Bazan fıstık ve bademle birlikte tevzi edilen baharat sırf bu maksat için hazırlanan gümüş kutular içine konur.

Pâkistan sıcak bir memleket olduğu için soğuk şerbet kimsenin evinden eksik olmaz. Şuruplar arasında en beğenileni üstüne gül suyu

dökülen keora limonatasıdır. Resmi toplantılarda içine şamfışığı konulan süt tevzi edilir.

Şerbetlerin içine mevsimin en iyi meyvalarını koymak âdet olmuştur. Karpuz, camon, falsa ve mango şerbetleri en beğenilen soğuk içkilerden bir kaçıdır.

Ham mango şerbeti sıcakın baş düşmanıdır. Bail adı verilen bir şerbet ise birçok mide rahatsızlıklarına iyi gelmektedir. Yaz aylarında, âdi içme suyunun içine dahi gül suyu serpilir.

Dini bayramlarda makarnayı andıran sivayan hazırlanır. O günkü sofralardan pilâv eksik olmazsa da herkesin sivayon'dan bir kaşık yeme-

si âdet haline gelmiştir. Hindli Müslümanlar Şab-i Barat dedikleri "Azizler günü"nde helva yerler. Bu mü-nasebetle birkaç cinsi yapılan helva eş dostun evine gönderilir. Diğer dini bayramlarda hazırlanan sebzeli etlerle şerbetler fakirlere dağıtılır. Bu gibi bayramlarda pan kullanmak doğru addedilmediğinden misafirlere onun yerini tutacak baharat takdim edilir. Hususi olarak hazırlanan bu baharata gota adı verilmiştir.

İhtiyaçların çoğalıp lüksün azalması artık bu gibi merasimlerin eskisi kadar revaç bulmamasına sebep oluyorsa da halk müstesna olaylarda anı-nevi usüllere riayet etmeğe çalışmaktadır.

PAKISTAN SOFRASI

HAPİSTEN ÇIKMAK İSTEMİYEN MAHKÛM

DÜNYANIN en yaşlı ve en kıdemli kürek mahkûmu, İsviçre'deki Regensdorf hapisanesinde bulunmaktadır. Macar aslından ve Joseph Jurecek adında bulunan bu mahkûm, 1911 yılında elli iki yaşında bulunurken, kendisi gibi bir serseriye bir çift eski ayakkabısı ile ceketine tamamen öldürmüş ve müebbed hapis cezası yemişti. İki dünya harbini hapisanede geçiren Joseph şimdi doksan beş yaşındadır. Birkaç seneden beri çalışmaktan muaf tutulmuş ve kendisine birçok serbestiyet bahşedilmiştir. İstese konfederasyon başkanı cezasının geri kalan kısmını af edip serbest bırakılacaktır. Fakat bu kadar sene dünya ile alâkasını kesmiş olan Joseph bir daha ceza evinden dışarı çıkmak istememektedir. "Hele yüz yaşına basayım da o zaman düşünürüz" demektedir.

AŞK NANKÖRDÜR

AMERİKADAKİ Denver Üniversitesi'ne devam eden iki talebe: Fred Lilly ile Paul Brown sınıf arkadaşları olan Diana Davis'e aşıktı-

lar. Bu iki rakip, her gün, Diana'ya sahip olabilmek meselesi yüzünden kavga edip duruyordu. Nihayet bir gün, kendilerine eğlence arayan ar-

kadaşları ortaya şöyle bir teklif attılar:

"İçinizden hanginiz üfleyle üfleyle bir cevizi Üniversiteden Diana'nın kapısına kadar götürebilerseniz bir ay için Diana ile gezme hakkını kazanırsınız. Kaybeden ise, Diana kendisini çağırır bile bir ay bu sevimli kızdan uzak duracaktır."

Fred Lilly ile Paul Brown bu teklifi kabul etmiş ve derhal ortaya konan cevizi üfliyerek ilerletmeğe başlamışlardır. Birkaç metre gittikten sonra, dizlerinin ağrıdığını gören Paul Brown: "Biz kız için bu kadar üzüntü ve zahmet değmez" diyerek cevizi üflemekten vazgeçmiştir.

Fred Lilly ise dizlerine birer yastık bağladıktan sonra yoluna devam etmiş ve üfliye üfliye cevizi bir buçuk kilometre ötede bulunan Diana Davisin evine kadar götürmüştür.

İşin garibine bakın ki, bu fedakârlığa rağmen, kendisini gayet soğuk karşılayan Diana, bir ay Fred ile dolandıktan sonra, tayin edilen müddet hitama erer ermez Paul Brown'a koşmuştur.

VÜCUDUMUZUN dışarı açılmış olan baştaki kapılarından biri de kulaktır.

Kulak, işitme organıdır. Bunun sayesinde etrafınızda konuşanları, olup bitenleri duyarsınız.

Kulaklarınızdan, uzun yıllar faydalanmak için onlara iyi bakmanız lazımdır.

Bu çok hassas organınızı korumak için, aşağıdaki hususlara riayet etmelisiniz:

1 — Kulağınızda hissedeceğiniz gayritabii durumları derhal bir kulak mütehassısına göster-

2 — Yaz aylarında, denize

2 — Y-2 aylarında, denize girdiğiniz vakit kulaklarınıza su kaçmamasına dikkat etmelisiniz.

3 — Kulağınıza kaçacak herhangi bir yabancı maddeyi çıkarmak için kulağınızı kurcalamayınız. Gerekli müdahalede bulunması için bir kulak doktoruna müracaat etmelisiniz.

4 — Nezlele yakalandığınızda bu hastalığı mühimsemeyip tedavide ihmalkârlık ederseniz, hastalık iltihâtlara sebep olur ve kulak arızaları meydana gelir.

5 — Boğaz ağrılarında da kulaklarınıza çok dikkat etmelisiniz. Zira, bu iltihaplar kulakları da hasta edebilir.

Muhtelif sebeplerle kulaklarınız mikrop kapmış olabilir. Bu mikropların başkalarına da bulaşması ihtimali her zaman mevcuttur. Karşınızdaki kimselerin sağlığını korumak için şu hususlara dikkat etmelisiniz:

1 — Kulağınızda akıntılar ve cerehatları sildiğiniz pamukları bir kâğıda iyice sardıktan sonra atmalı veya emin bir yere atmalısınız.

2 — Mikroplu kulaklarınıza sürdüğünüz ellerinizi hemen yıkamalıdır. Yıkamadan bir yere sürmemelisiniz.

3 — Kulağınız için kullandığınız şırınga veya herhangi bir şeyi iyice kaynatmadan başkasına kullanırmayınız.

Nezle, sinüzit, vejetasyon ve bademcik kulak iltihablarına sebep olabilir. Verem ve Frengi gibi bulaşıcı hastalıklar ve çürük dişlerin iltihaplanıp mikrop salgıması neticesinde işitme siniri tahrip olabilir.

Bu nevi sağlığın % 80 i, beş yaşındaki küçük çocuklarda, bulaşıcı çocuk hastalıklarının neticesi olarak görülür. Bütün bu hastalıklar daima nezle ve soğuk algınlığı ile başladığından, her nezle belirtisinde, çocuk yatmağa mecbur ediliş, doktora gösterilmelidir. Böylece bir çok sağlıkları önlemek mümkündür.

500 SAYFALIK GAZETELER

ARALIK 1953 sonlarında Amerikada müretteplerle gazete fotoğraflarının grev ilân etmesi yüzünden New - York'da on bir gün hiçbir gündelik gazete intişar etmemiştir. Editörler, bu 11 günlük zararı telâfi etmek için grevden sonra 400, 500'er sayfalık hususi nüshalarla intişar etmişlerdir. Tabii bu kitap kalınlığındaki gazetelerin hacımlarının % 99'unu ilâna tahsis ettiklerini söylemeğe lüzum yoktur.

Resimde, bir okuyucunun 7 kilo 300 gram ağırlığındaki 500 sayfalık gazetesini tarttığı görülmektedir.

KIZIL DERİLİLERDEN MODA

RESİMDE gördüğümüz dilber kız kıızılderilidir. Babası, Cherokee kabilesinin son reisi idi. Eski ismi yüksekten dökülen su olan ve şimdi Helen Highwater diye anılan bu kıızılderili prenses iyi bir terzidir. Yakında, kıızılderililere ait elbiselerdeki motiflerden istifade ederek ortaya yeni yeni modalar atmak niyetindedir.

KOCASININ ÜZERİNE DÜŞEREK İNTİHAR EDEN KADIN: New - York'taki resmî dairelerden birinde çalışan Benjamin Racenstein işini bitirmiş evine dönüyordu. Sokak kapısının önüne elince, sigara almayı unuttuğunu hatırlamış ve iki metre ileride duran seyyar sigara satıcısından bir iki paket sigara almıştır.

Aldığı malın bedelini ödedikten sonra, evine doğru yürüyeceği sırada, başını kaldırıp oturduğu kata doğru bakan Benjamin, karısının kendisini beşinci kattaki pencereden attığını dehşetle görmüştür. Anlaşılmıyan bir sebepten dolayı intihara kalkmış olan karısına mâni olmak imkânsızdı. Bir tek çare vardı: O da, kadının yere düşme hızını hafifletip ölümüne mâni olmaktır.

Bir an içinde bunları düşünen Benjamin, derhal elini açmış ve yanbaşımdan geçerek düşmekte olan karısını tutmağa çalışmıştır. Biçare adam karısını tutmağa ve düşme hızını azaltmağa muvaffak olmuş ise de kadının ölümüne mâni olamamış üstelik kendi bacaklarının da kırılmasına sebep olmuştur.

ATOMİK ELBİSE Amerikalılar insanları Atomik şualardan koruyacak bir cins elbise imâl etmeğe muvaffak olmuşlardır. Tamâmiyle plâstik maddelerden mamûl olan bu elbisenin arka tarafında, resimde görüldüğü gibi, bir boru vardır. Bu borudan verilen hava ile elbisenin iç cidarı ile insan vücudu arasında bir hava tabakası teşekkül etmektedir. Bu da insanı Atomun hasıl ettiği yüksek hava tazyikinden korumaktadır.

Öteki ELIZABETH

-11-

YAZAN: JESS GREGG — ÇEVİREN: NİHAL YEĞİNOBALI

Barones bir an sessiz kaldı, sonra: "Peki dostum, peki," diye mırıldadı. "Senin dediğin olsun Ama biraz zaman isterim. Biraz düşünmem gerek. Çıkarken biraz pencereyi aç, emi?"

O gittikten sonra yatakta yata-madı. Her tarafı titriyor, sırtı ürpe-riyordu. Zorla yataktan kalktı. Bir bardak sıcak çay olsa, diye düşünüyordu. Mutfaka gidip çay yapmağa karar verdi. Sürüklenerek dışarı çıktı. Gözlerinin önünde şimşekler çakı-yordu. Kapiya bir anahtar sokuldu. Sonra Elizabeth içeri girdi. Onu ka-pıya... böylece görünce koşarak geldi. Barones geri geri çekildi.

— "Gel," dedi, "gel, çalışmamız lâzım, kitabı bitirmemiz lâzım."

Kız şaşkın, içeri girdi. Barones: — "Otur," diye emir buyurdu. "Kitabımızı yazacağız.. Hayır, kitabı-mızı değil, benim kitabımı... Benim aşkım, benim hayatımın faciası..."

Kulakları uğulduyor, gözlerinin önünde yıldızlar uçuşuyordu. Dur-duğu yerde şöyle bir sallandı. Eliza-beth hemen onu tuttu. Ama Barones kolunu ondan kurtarmak için silkin-di.

— "Git," diye bağırdı, "defol, git."

Sonra elinin bütün kuvvetiyle kızın yüzüne iki tokat vurdu. Onun buna rağmen gitmediğini, yatağında gözlerini açtığı zaman farketti. Eliza-beth yatağın başına oturmuş, sınıksı onun elini tutuyordu. Barones:

— "Gitme," diye fısıldadı, "git-me, sana muhtacım..."

Elizabeth onun elini okşadı...

Pancurlar ve perdeler kapalıydı. Odayı sadece şöminede yanan ateş aydınlatıyordu. Barones von Schillar Elizabeth'in yakınlığını his-setti. Başını kaldırdı. Kızı gördü.

— "Sabah mı?" diye sordu.

— "Öğleden sonra."

— "Çok uyumuşum. Dün gece ne zaman uykuya daldığımı bilmi-yorum."

Elizabeth: "İki gece evveldi," dedi, "Ama şimdi bundan bahsetmi-yelim. Dinlenin."

Barones başını yine yastığa koydu.

— "Doktor getirdiniz mi?"

— "Evet, Dr. Campbell."

— "Bir daha gelirse kovun. Sa-pasağlamam ben, doktora ihtiyacım yok."

Ama yatağından kalkmağa gay-ret etmedi. Ancak Elizabeth'in yerin-den kalktığını görünce doğruldu.

— "Gidiyor musun yoksa?"

Kız hafifçe gülümsedi: "Hayır, pancurları açacağım..."

İçeri ışık doldu.

Elizabeth: "Hayır," diyerek gel-di, yine yatağın başucuna oturdu.

— "Bana Marius'tan bahset, E-lizabeth. Hep soruyorsun, dinliyor-sun. Biraz da sen anlat."

Elizabeth biraz mahcup gülüm-sedi: "Ben size onun hakkında bil-medığiniz ne söyleyebilirim ki?"

— "Benden duyduklarımı anlat, öyleyse. Birisinin ondan bahsettiğini dinlemek istiyorum.. Yabancıymışım gibi.. Haydi, bana onu anlat.. Çok muhtacım buna bu gece."

Elizabeth çekingen bir tavırla Marius Renn'i tarif etmeğe başladı: Çehresinin sertliği, müşfikliği... siyah, ateşli gözleri... çizdiği resimler... An-lattıkça açılıyor ve sahiden de bir yabancıya, yakından tanıdığı birini anlatır gibi konuşuyordu. Barones gözleri kapalı onu dinliyor ve arada sırada:

— "Birbirlerini çok severler miydi?" diye soruyordu...

Elizabeth firardan sonra, deniz kenarındaki günlerin bulutsuz saade-tini anlatmağa başladı. Barones bir-den gözlerini açtı ve:

— "Yine söyle," diye yalvardı, "nasıl dedin onu? Sevgi ve anlayış diye?"

Elizabeth dalgın: Sevgi ve an-la-yışları onları birbirlerinin kolları gi-bi sınıksı sarar, birbirlerine bağlar-dı..." diye tekrarladı...

Ama biraz sonra eskisi kadar kuvvetle, sarahatle anlatamaz oldu.. Sustu...

— "Devam et, Elizabeth..."

Elizabeth isyankâr: "Mümkün değil," diye cevap verdi, "çünkü hiç-bir şey bilmiyorum. Kocamz boşan-ma davası açtığı zamandan sonrasını anlatmadım. Ama bilmem lâzım. Ondan sonra ne olduğunu mutlaka bilmem lâzım..."

Barones başını öte yana çevir-di:

"Şu hastalığım geçsin, o zaman anlatırım..."

— "Peki kocanız mahkeme aç-tığı zaman buraya döndünüz, değil mi?"

— "Evet."

— "Ama onunla buluşmuyordun?"

— "Hiç denecek kadar nadir. Cesaret edemiyorduk."

Elizabeth kendi kendine konu-şur gibi: "Demek sebebi bu," diye mırıldandı.

— "Neyin sebebi?"

Elizabeth ürkmüş gibi: "Hiç," diye cevap verdi, "Sahilde beraber olduktan sonra ondan ayrılmak ve onu hiç görmemek herhalde işkence gibi gelmiştir."

Sonra Barones bunları bilmiyor-muş gibi, onun o zaman çektiği ıztı-rabı kendisi daha iyi biliyormuş gibi anlatmağa başladı:

— "Gece olduğu zaman yalnız-lık, içinden siyah bir pınar gibi fış-kırdı. Evden bir bahane bulur ka-çar ve parka giderdi. Marius'un gel-miyeceğini bildirdi ama, yine de git-mekten, beklemekten kendini ala-mazdı... İçinde daima bir ümit: Belki bu gece gelir, olur a... Dudaklarında daima bir dua: Yarabbi bu gece gel-sin artık.. Bu gececik... Sokakta bir ayak sesi yürüse yüreği ağzına ge-lirdi.. O zaman sürüklenen adımlarla eve dönerdi.. Ertesi gün akşama ka-dar rüyada gibi gezerdi. Kalbi saat dokuza kurulmuş bir saat gibi, vakit yaklaştıkça çılgınlaşmaya başlardı. Öyle ya... Belki bu gece..."

Elizabeth sustu. Barones hafif bir sesle:

— "Evet," dedi, "tıpkı böyleydi, tıpkı senin anlattığın gibiydi. Onu hiçbir zaman bu kadar derinden se-vemiştin. Ama onunla tekrar buluş-mağa cesaretim yoktu. Bir müddet buluşmamayı daha doğru buluyor-duk."

Biraz sonra balmunundan gibi solgun ve cansız duran elini Eliza-beth'e uzattı:

— "Sana minnettardım, güzelim. Kitabı çok güzel yazıyorsun, beni çok iyi anlıyorsun. Hastalığım da da çok iyi baktın bana."

Elizabeth: "Siz bir an evvel iyi olmağa bakan hemen," dedi ve onu

yalnız bıraktı.

Saat dokuza doğru parka gitti. Mayıs akşamı için için aydınlık ve nefis bir şekilde ılıktı. Ortalık çiçek içindeydi. Ama Elizabeth yalnızlı-ğınan başka hiçbir şeyin farkında değildi. Her zamanki kanapeye oturdu.

— "Marius, Marius, Marius," diye fısıldadı. Ama bunun nafile ol-duğunu, Marius'un gelmiyeceğini bi-liyordu.

Uzaktaki saat onu çaldı. Eliza-beth başını arkaya yasladı. Gözlerini kapadı:

— "Gel artık," diye inledi, "sev-gilim, gel bana..."

Gözlerini açtı. Yola bir gölge düşmüştü.

— "Marius?"

Ortalık karanlıktı. Gelenin o olup olmadığını anlamadı. Marius:

— "Gitmen lâzım. Derhal. Git buradan."

Elizabeth şaşkın, dinliyordu.

— "Git buradan bir an evvel. İş isten geçmeden git."

Elizabeth: "Marius?" diye ba-ğırdı.

— "Anlamıyor musun? Uzaklara git..."

Elizabeth yine: "Marius," diye bağırdı, "Marius..."

Cevap veren olmadı. "Elizabeth yerinden kalkarak uykuda gezer gibi birkaç adım attı. Görünürlerde kim-se yoktu. Acaba sahiden gelmiş de gitmiş miydi?

Koşarak eve döndü. Biraz evvel olup bitenleri anlıyamyordu. Buna rağmen park faslının kapanmış ol-duğunu biliyordu.. Bir daha orada buluşamayacaklardı...

Arkasına hiç bakmadan eve gir-di. Kapiyı çarparak kapadı.

Holün loşluğunda birisi duru-yordu. Elizabeth:

— "Kim?" diye fısıldadı.

Hizmetçi Wort: "Benim, Miss E-lizabeth," dedi, "size çay hazırladım da, isterseniz getireyim..."

Elizabeth ona dalgın gözlerle bakıyordu:

— "Parktaki... Biraz evvel... siz miydiniz?"

— "Anlamadım Miss..."

Elizabeth: "Ziyam yok, ehem-miyeti yok," diyerek Barones'in oda-sına doğru ilerledi. Öğrenmesi lâzım-dı, bilmesi lâzımdı...

Gece lambasının hafif ışığında Barones ağzı açık uyuyordu. Eliza-beth mahsus yere bir şey düşürdü. Kadın gözlerini açtı.

— "Kim o?"

— "Benim, Elizabeth. Bir şeye ihtiyacınız var mı diye geldim."

Barones von Schillar yatağında doğruldu.

— "Biraz su istiyorum. Ağzımın tadı bir tuhaf..."

Elizabeth suyu alıp geldiği za-man Barones yine yatmıştı. Uykuyla uyanıklık halindeydi. Elizabeth onun bu en müdafaasız halinden istifade etmeğe karar verdi. Yatağa doğru eğilerek sordu:

— "Mahkemeye verildikten son-ra Marius'u niçin görmediniz?"

Barones hafifçe kırıpkırlarını ka-mıldattı: Paristeydim de onun için...

— "Ne zaman gittiniz?"

— "Deniz kenarından döndük-ten bir hafta sonra."

— "Onu bırakıp gitmeğe içiniz nasıl razı oldu? Yoksa o mu ısrar etti gidin diye?"

— "Zannedirim avukatım bana buradan uzaklaşmamı tavsiye etti."

— "Ya Marius? Burada mı kal-dı o?"

(Arkası var)

BUNDAN üç ay evvel, uzun yıllar papazlık ettikten sonra fakru zarrat içinde kalarak kilisenin himayesine sığınan ihtiyar bir rahip, Merano piyangosunun en büyük ikramiyesinin kendisine isabetiyle 40 milyon lîret (Takriben 250 bin Türk lirası) kazanmıştır. Attilio Bellachioma adındaki bu rahip paraları alınca, İtalyanın dört bir yanından binlerce mektup almaya başlamıştır. Hepsini de durumlarının kötülüğünden bahisle yardım talep ediyorlardı. Fakirliğin ne demek olduğunu yakinen bilen rahip Attilio Bella-chioma, piyangodan kazandığı paranın yarısını bu mektup sahiplerine dağıt-mıştır. Fakat günden güne azalmayıp büsbütün artan yardım talepleri kar-sısında ne yapacağını şaşırarak rahip nihayet bir gün çıldırarak tımarhaneyi boyalamıştır. Birkaç ay tımarhenede kalan biçare rahip nihayet, geçenlerde vefat etmiştir. Sağlığında hiç kimseden yardım göremiyen Attilio Bellachioma paranın getirdiği felâket neticesinde gözlerini ebediyen yumunca ortaya bir sırtı akraba ve mirasçı çıkarak geriye kalan 20 milyon lîreti bir an evvel aralarında pay etmek istemişlerdir.

KARDEŞİMİ ÖLDÜRDÜLER

(Başı 29. sayfada)

İyice ümidimizin kırıldığı bir gün Nam bize Bartlett'e öldürülmeden önce tercümanlık yapan birini tanıştırebileceğini söyledi.

— "Bunu bize niçin daha evvel haber vermedin" diye çıktık.

— "İşinize karışmak istemiyordum," dedi, "fakat sizin de ne yaptığınızı bilmediğinizi görünce söylemeyi münasip gördüm."

ESKİ TERCÜMAN Halim'i bulduk. İlk önce bir şey söylemedi. Fakat birkaç rüpye verince dili açıldı.

Bartlett "Kardeşime ne tercüme ediyordun?" diye sordu.

— "Peşavar'e silah kaçırın ker-vancaların kâğıtlarını" diye cevap verdi, "zannedersen kardeşiniz bu kaçakçılık hakkında çok şey biliyor-du. İpi adındaki şeyhin adamlarının nasıl silâhlandığını yazacaktı."

— "Kardeşimin öldürüldüğü gece oraya niçin gittiğini biliyor musun?"

— "Hayır. Bir hafta evvel ben kendisinden ayrılmıştım."

Halim'den ayrıldı. Çünkü daha fazla bir şey öğrenemiycektik. Mü-teakip günlerde kervancaların ağızını aramağa başladık. Yine bir şey bulamıyorduk.

Bir gün çarşıda önümde yürü-yen adamı tanıdım. Yüzüne bakınca Denning olduğunu anladım. Beni görünce ilk önce şaşırıp sonra samimi gülümsemesi yüzünde belir-di, "Nasılsın dostum," dedi, "Seni arıyacaktım ama Delhiye kadar git-

tim. Daha bugün geldim. Vaktim olmadı. Şimdi birisiyle görüşeceğim. Ben seni sonra ararım."

Denning gittikten sonra Nam "Bu adam niçin yalan söyledi?" diye sordu.

— "Ne yalamı?" dedim.

— "Delhiye filân gittiği yoktu.

Ne zamandan beri burada. Bu adamı burada tanımayan yoktur. Söylendiği-ne göre silâh kaçakçılığı yapıyor."

Derhal otele gidip vaziyeti Bart-lett'e anlattım. Hemen şapkasını ka-pıp polise gitti. Denningin yakalan-ması için emir çıktı. Fakat Denning ortalarında yoktu.

On gün sonra Denning'in ces-e-di bulundu. Kimse bir şey anlama-mıştı. Fakat Denning'in öldüğünü haber alan ve artık ondan korkusu kalmıyan şahitler teker teker ortaya çıktı. Nihayet vaziyet şu şekilde ay-dınlandı.

Denning İpi şeyhine silâh kaçı-ırmıştı. Bundan Bartlett'in haberi varmış. Denning'i, Bartlett'i öldürür-ken gören beş şahit meydana çıktı. Denning'in İpi şeyhine sattığı silâh-lar çürük çıkmış ve kullananlardan birkaç kişi de bu yüzden ölmüş. Bu-nun üzerine İpi şeyhi Denningi öl-dürmüştü.

Şayet Denning Peşavar de kala-bilseymiş İpi şeyhi onu öldürtemiye-cekmiş. Fakat burada da polis tara-fından aratılınca kaçmağa kalkmış ve İpi şeyhinin eline düşmüştü. Bu su-retle de bu dalavereli adam Bart-lett'in ısrarı sayesinde yakalanmış oldu.

Melek Hanımın Kıskançlığı

YAZAN: Zahir GÜVEMLİ

SEHİR Komedi Tiyatrosu, Louis Verneuil'ün, Burhan Felek ta-rafından Türkçeye tatbik edi-len üç perdelik komedisini sahne-ye koyuyor. Eserin asıl adı "L'Amant de Madame Vidal" dir (Madam Vidal'in Aşığı). Burhan Felek, bu eseri "adaptation" yo-luyla dilimize nakletmiş; binaen-aleyh, sade şahıs isimlerini deği-ş-tirmek, Türkçeleştirmekle kalma-mış; yer ve hâdiselere ait teferru-atı da, kaabil olduğu kadar bize maletmiş. Kaabil olduğu kadar, diyorum, çünkü zaten bu eser, adaptasyona en az müsait komedi-lerden. Bu noktada fikrini iyice açıklayabilmek için, size, eserin konusunu kısaca anlatmam lâzım.

Evli ve kocasına bağlı bir ka-dın, yani Melek Hanım (Bedia Muvahhit), çocukluktan beri haya-le kapılma meyli yüzünden, Bur-sa'ya bir iş için giden kocası To-sun Canfes'i (Reşit Baran) İzmir-de, metresi Leylâ'nın yanında zan-nederек gelen mektupların Bursa-dan postaya atılmış olmasını bile kötüye yorar; nihayet onu aldat-mağa, kıskandıрмаğa karar verir. Kocasını ölerек henüz dul kalmış arkadaşı Vicedan Şakşuk'un (Neza-hat Tanyeri) bazı sözleriyle, öte-denberi kendisine âşık bir şairin, Cemşit Kervan'ın (Hâdi Hüsn) söz-leri de bu kararda müessir oluyor. Lâkin Cemşit yerine, o sırada te-sadüfen kocasına tavsiye edilmek üzere pek sevdiği bir arkadaşı ta-rafından kendisine iş istemeğe gönderilen Feridun Kıvrak, ısmar-lama âşık rolünde (Vasfi Rıza) bi-çilmiş kaftan gibi göründüğünden ona bu meseleyi açıyor ve fikrini kabul ettiriyor. Herkes adamı ona âşık zannedecek. Bu kararda, Feri-dun Kıvrak'ın nişanlı ve nişanlısı-na ciddiyetle bağlı oluşunun da pa-yı var. Lâkin işler az zamanda sar-pa sarıyor ve Melek Hanım, Feri-dun'la sahiden al takke ver kü-lâh olduktan sonra koca, çıkageli-yor. Tosun Canfes'in kuzu kuzu Bursa'da olduğu isbat edilince Me-lek Hanım, günahını kocasına itir-af ediyorsa da onu bir türlü inan-dıramıyor.

Konuda esas, görüldüğü gibi, namuslu kalmak azmine rağmen, kocasının ihanetinden şüphelenen bir kadının, kendi kurduğu tuzağa düşmesi ve kocanın da, safdilliliğ-i-nin cezasını çekmesidir. Kadının parayla âşık rolü yapacak bir adam kiralaması, bizim cemiyetimiz için düşünülemez bile. Halbuki, tam mânâsıyla Fransız kibar kadınının zihniyetine uygun olabilecek bir anlayışla temsil edildiği takdirde, tercüme olarak, çok daha rahat, çok daha tatlı oynanabilir. Bir ke-re, Fransız komedilerinin öteden-beri hurdası çıkmış "ihanet" esa-sına dayandığı için, vakayı ancak temsili güzelliği, sanatkarların şahsiyeti kurtarabilir. Sonra da, va-kamın, hattâ tiplerin esasları bize her bakımdan yabancıdır. İşte böyle bir seri adapte etmek, bu sehep-lerden dolayı, bana yersiz görün-dü. Ama Burhan Felek yapmış; ol-muş. Çünkü "Melek Hanım'ın kı-

skançlığı" nı, ihtimal ciddi bir ti-yatro eseri diye ele almamış. Bu noktada haklıdır. Maksat seyirciyi güldürmekten ibaretse, beklenen netice ziyadesiyle hasıl oldu. Bu komedi, tiyatromuzda iki ay su-içinde oynanır. Ama yazar, birçok Fransız yazarlarında görüldüğü gi-bi, o fars tipi vakaların, vodvil vasfında dolapların üstünde zaman zaman hassasiyet, zaman zaman insan ruhiyle ilgili fikir kırıntıları ortaya atıp bunların müdafaasını yapmak istemiş. Bundan kime ne?..

Geliyorum eserin, sahne eseri olarak Türkçe yazışına. Evet, ara-sıra, Burhan Felek, kendi gençlik çağlarından hatırlarda kalmış nü-k-telerle (ki bugün seyircisine sahi-den bir şey ifade etmez), hattâ bazı tâbir ve lüzumsuz savılabilecek ilâvelerle yer yer a- noktalar doğmasına sebep olmuş. Bunlar, devede kulak kabilinden. Gençliğinde bizzat orta oyununu denemiş, Fransızca'nın hocasını etmiş, muhavere tekniğini hakki-yle bilen bir insan sıfatıyla Burhan Felek, bu komedide bize telif eser-lerde bile eşine ender rastlanan rahat, tertemiz, sırlı sırlı bir İs-tanbul Türkçesi dinletti. Dilimizin kendine mahsus tâbirlerini, müs-tesna kelimelerini yerli yerinde kullanmak maharetini göstermiş. "Greyfurt" un tefsirinde olduğu gibi, kelimeye dayanıp, fakat cid-den yerini bulan nükteleri var ki, o hususta Verneuil'ü hiç de arat-mıyordu. Doğrusu bu bakımdan kendisini tebrik etmek lâzımdır.

Melek Hanım, genç kızlığı faz-la tecrübeli geçmemiş, hayale ka-pılap, isterik bir kadın tipidir. Kahramanca hareketlere vurgun. Buluttan nem kapın insan. Bir yandan da, hararetili bir gencin a-lâkasını çekecek kadar güzel. Ko-casını kıskandırmak istediği halde, erkeği kendisine yaklaştırmaktan korkan kadın. Bu rol, Bedia Mu-vahhit tarafından oynandı. Kıy-metli sanatkar, büyük sahne tecrü-besinin kazandırdığı bütün imkân-ları kullandı. Lâkin, eserde olması beklenen Melek Hanım olduğunu, buna eriştiğini zannetmiyoruz. Üs-tad Vasfi Rıza, eseri dilimize nak-leddenin yapmadığı bir değişikliği, rejisör sıfatıyla yapmış olacak ki, nişanlısına son derece bağlı, ihti-yaç içinde kıvranan, çekingenliği bundan ileri gelen bir ısmarlama âşık olacağına, sehne, bölüğü yüzünden bu işi kabullenmiş, yine aynı sebeben seyirciyi güldüren bir insan "kubâinde" göründü. Cemşit rolü, Vasfi Rıza'dan daha genç bir aktörün yapacağı roldü ama, anlaşılacağına göre eseri adap-te eden veya oynatanlar, sanmeye mutlaka "as" ları doldurmak iste-mişler.

Raşit Rıza ve Reşit Baran, biri harikulâde edasıyla, öbürü enfes makijajıyla, andan itibaren komedinin en başarılı insanları o-luverdiler.

"Melek Hanım'ın Kıskançlığı", gülmek için birebirdir. Galiba fışt tarafını da umurlayan yok.

Acaip Seyler

A V U S T R A L Y A'nın Jop-lin şehrinde, iki seyrüsefer me-muru, bir binek arabasını çilgınc-a bir sür'atle ve sağa sola yal-

palar yaparak gittiğini görerek hemen motosiklete atlayıp ara-banın peşine takılır. Kısa bir za-man içinde arabaya yetişen sey-rüsefer memurları, arabayı sü-ren adam hakkında sarhoş bir vaziyette araba idare ettiği iddi-asile bir zabıt tutup ceza kes-mek isterler. Arabacı itiraz e-der ve değil o gün, bir hafta-danberi ağzına bir lokma alkol girmediğini söyler. Bunun üzeri-ne adam muayeneye sevk edilir ve hakikaten sarhoş olmadığı meydana çıkar. Adamın arabaya binip atını dehlmesi üzerine a-raba tekrar anormal bir şekilde yoluna devam edince, bir şüphe üzerine, seyrüsefer memurları bu sefer de atı muayene ettirir ve hayvanın sarhoş olduğunu öğrenirler. Meğer, arabacının yokuşundan istifade eden at, bırakıldığı yerin yakınında du-ran bir garap fişasına kafasını daldırıp bir hayli şarap içmek suretiyle sarhoş olmuş imiş..

Adam, ne bir hırsız ne de bir câ-ni idi. Sadece anadan doğma çı-plak bir vaziyette sokağa çıkmış-tı. İşin daha garibi adam bunu deliliğinden yapmış değildir: sa-dece dalgınlık eseri bu böyle ol-muştur. Dalgınlıkla banyoya gi-reeceği yerde sokağa çıkan adam, iki jandarmanın peşinden geldi-ğini görünce, sebebini bilmeden, korkmuş ve ellerinden kaçmak için koşmağa başlamıştır.

sokaklarında dolaşırken kuyruk-larında bir işaret ışığı bulundur-mak zorundadırlar. Bu yasağa riayet etmeyen hayvanların sa-hipleri, hapse kadar varan ceza-lara çarpılırlar.

BİRLEŞİK Ame-rika'da, Ohio e-yaletinde yürür-lükte bulunan eski bir kanuna göre kedi ve kö-pekler gece yal-nız olarak şehir sokaklarında dolaşırken kuyruk-larında bir işaret ışığı bulundur-mak zorundadırlar. Bu yasağa riayet etmeyen hayvanların sa-hipleri, hapse kadar varan ceza-lara çarpılırlar.

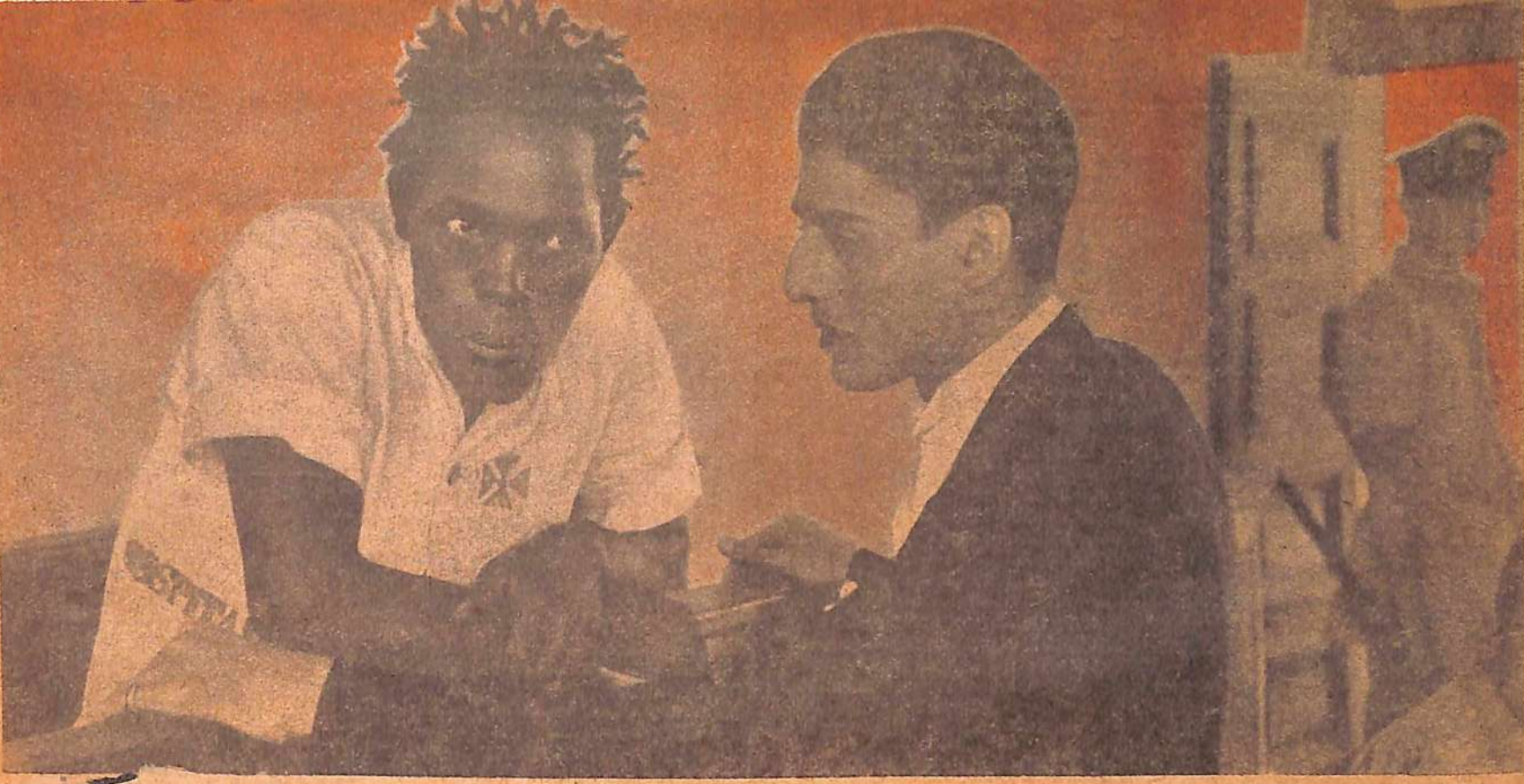
AVRUPA'da Al-manca olarak in-tişar eden en es-ki gazete "Wie-ner Zeitung"dur. Geçenlerde, iki yüzellinci sene-i devriyesi mün-

sebetiyle, gazetenin birinci sahi-fesinin baskısı altında yapılmış-tır. Tarihte, bunun bir eşine 6 Kasım 1866 yılında tesadüf edil-miştir. O tarihlerde, "La Gazzet-ta di Venezia" İtalya'ya iade e-dilmiş olan Venediğe kral II Vik-tor Emanuel'in girişi münasebe-tile bu şekilde altın baskı ile in-tişar etmişti.

İ T A L Y A

nın Messina şeh-ri yakınında bulunan San Pi-ero Patti'de, iki jandarma tam üç saat kovala-dıkları bir ada-mı, kasabayı çepegevre koştuk-tan sonra yakalayabilmişlerdir.

Yukarıdaki resimde, gırtlğından aldığı ağır yara ile yıkanarak tedavi olunan Mau - Mau generali China, şaşkın durumda, sırtında hastahane pijaması olduğu halde hâkimler heyetinin huzurunda görülüyor. Karşısındaki adam, Hintli avukatı Cockar'dır. Asıl adı Varuhio Itole olan China, İkinci Dünya Harbinde İngiliz ordusunda onbaşı olmuş ve sadıkane hizmet etmişti.

Mau-Mau sözünü nicedir gündelik gazetelerde okuyup duruyoruz. Bu yabancı sözün, Afrika yerlileri dilinde neye delâlet ettiğini bilenimiz elbette yok. Yok ama, Mau-Mau adı altında anılan zenci teşkilâtının İngiliz müstemleke idaresini pek müşkül vaziyetlere sokup uğraştırdığını, hattâ şöhretli İngilterenin Afrikada prestijini pek fena sarstığını biliyor ve hissediyoruz... Açıkça görülen odur, ki yirminci asrın ortasında, Afrika artık hürriyet istemektedir. Ne kadar cahil, ne derece yoksul olursa olsun, Afrika zencisi de artık beyaz adamın boyunlurduğuna tahammül edemiyor.

Hürriyet arzusu ve hürriyet uğrunda harekete geçmek, şüphesiz hürriyetin kaymet ve asaletini bilen insanlar için anlaşılabilir şey değildir. Bu itibarla hür insanlar, elbette Afrika zencilerinin hürriyet mücadelesini de sempatiyle karşılayacaklardır. Lâkin Mau-Mau meselesinde, pürüzlü pek çok noktalar vardır. Bir kere, şimdiye kadar Mau-Mau adıyla anılan bu teşkilâtın, kızıl Rus ajan-

"General," China Yakalandı İngiltere Mau-Mau'larla mütareke akteidiyor!

larıyla münasebette olduğu ve onlar tarafından paraca, silâhça ve daha tehlikelisi nazariyatça beslendiği anlaşılmış bulunmaktadır. Eğer bu hareket Afrikaya ayak basar ve muvafak olursa, komünizm, dünyanın en geri kalmış kıt'alarından birine daha yerleşmiş olacaktır, ki bu Batı medeniyeti için büyük bir tehliktir. Bu birinci pürüz, dünya çapında bir tehlikenin işaretçisidir. Diğer mühim pürüzlerden biri de tabiatın gaddar ve zalim oldukları nisbette, harp âdâbiyle hiçbir ünsiyetleri bulunmayan Afrika yerlileri, beyazlarla yaptıkları mücadeleyi, insanlar arası bir mücadele olmaktan çıkarmakta, vahşi canavarlarla bir çeşit boğuşma haline getirecek derecede hunhar, amansız ve insafsız şekillere sokmak-

ta oluşlarıdır. Bunu yaparken, mukabelenin de böyle olacağını ve karşı tarafın, yani müstemleke idaresinin elinde daha geniş imkânlar, daha modern silâhlar bulunduğunu, o silâhlarla amansız mukabelenin, kendilerini pek feci bir duruma düşüreceğini hiç hesaba katmamaktadırlar.

Dolayısıyla, İngilterenin Kenya müstemlekesinde, İngiliz ordusunun ve bu orduya katılan Askeri yerlilerinden teşekkül etmiş birliklerin Mau-Mau'lara mukabelesi de gayet kanlı ve amansız oluyor. Buna bir nevi insan avı denebilir. Müstemleke ordusu, tankları ve tayyareleriyle Afrika ormanlarında ve boz karlarında Mau-Mau avına çıkınca bu, belki zenci çetecilerle hiç alakası bu-

lunmayan ve işinde, gücünde rahat rahat yaşayan halka fena halde tâciz eder bir şekil almaktadır. Bir seneden fazla bir zamandan beri Kenya müstemlekesinde ne yerli halkın, ne de beyazların rahatı kalmıştır, denebilir. İki taraf da birbirinden şüphelenmekte ve çekinmektedir. Mau-Mau sabotajlarının ve suikastlarının, diğer yerlilerden ayırıldımlerine imkân olmadığı, ancak kötü bir oyun oynadıkça meydana çıktıkları için beyazlar, her zenciyi şüpheli sayıyorlar. Diğer taraftan bu gizli isyan hareketine katılmayan zenciler de başka zencilerden fena halde korkuyorlar, çünkü çeteciler, beyazlarla işbirliği yapan zencileri de kendilerine düşman saymaktadırlar.

Bütün bu anlatıklarımızdan Kenya'da herkesin rahat ve huzurunun nasıl kaçtığı kavramak mümkündür.

Sir Evelyn Baring adlı bir umumî vali idaresinde bulunan Kenya müstemlekesindeki İngiliz askeri birlikleri bir seneden fazla bir zamandır Mau-Mau çetecileriyle amansız bir mücadeleye giriştiler. İki taraf da bir hayli kayıp verdi. Bilhassa İngiliz tayyareleri düpedüz zenci avına çıktılar... Ama Mau-Mau çetecilerinin kökü kurutulamadı. Kurutulan (Arkası 42. sayfada)

Soldaki iki resimden şapkalısı, China'yı ağır yaralı yakalayan teğmen Young'a aittir. China, bütün kanının akacağını görünce teslim olmuştu. Diğer resimde de China'yı itham eden İngiliz saveisi A. C. Somerhough görülüyor. İdam mahkûm edilen China'nın cezası müebbet hapse indirilmiş ve kendisi, Mau-Mau elebaşısı Kenyatta ile temasa ve mütareke akdine memur olmuştur.

Savarona Ne Âlemde?

SAVARONA ilk defa 28 Şubat 1931 Cumartesi günü suya indirildiğine göre 23 yaşını doldurmuş bulunmaktadır. Aynı senenin Temmuz ayına kadar Hamburg'da mefruşatı tamamlandıktan sonra sahibesi Amerikalı Milyoner Kadın Rich M. Codwaller'e teslim edilen Savarona, 1932 Ocak ayında Güney Amerika'ya gitmiş ve 17 Mayıs 1932 de tekrar Hamburg'a dönmüştü. Savarona, işte bu seyahatin sonunda, geminin sahibesi ile Amerikan Gümrüğü'nde çıkan bir ihtilâf neticesi sa- uşa çıkarıldı...

Atatürk Savarona'ya karşı yakın bir alâka duyduğu içindir ki, Deniz Yolları uzmanlarından mürekkep bir heyeti İngiltereye gönderdi, 24 Mart 1938 Perşembe günü Southampton'dan teslim alınan Savarona lüzumlu bazı tadilat yapılması için Hamburg'a gitti ve 22 Mayıs 1938 günü İstanbul'a gelerek Reiscumhur yatı olarak kullanılmaya başlandı.

Atatürk Savarona'da ancak 53 gün kalabildi... Rahatsızlığı çok sevdiği bu yat'da daha fazla oturmasına mani oldu.

Son günlerini bilhassa "Güneş Salonu" adı verdiği geminin arka tarafındaki büyük salonda geçirdi.

Çin stiline döşenmiş olan bu dairenin bir çok hususiyetleri vardır.

Atatürk'ün bilhassa sabah çayını zevkle içtiğini söylediği kır kahvesinin koltukları, masa ve divanı tamamiyle "Bambo" ağaçlarından yapılmıştır.

Şimdi lüks daire olarak kullanılan ve ecnebi davetliler ile protokol mensup şahıslara tahsis edilen kısımda muhakkak ki en dikkati çeken yer Atatürk'ün yatak odasıdır.

XIV cü Lui'nin üzeri mercan derisi kaplı çalışma odasından geçen bu dairede bütün masa ve etejerler mercan derisi ile kaplıdır. Koltuk ve divanlar hususi hava ile işirilmiş olduğundan ayrıca düzeltmeye ihtiyaç yoktur. Atatürk'

Lui'nin kendi yatağıdır (yatağın altındaki, numara ve XIV üncü Lui forsu bunun en canlı delilidir.) İsmet İnönü, bu dairede kaldığı zamanlar, aynı yatağın bir benzerini yaptırmış ve ailelerine tahsis etmiştir.

Her iki yatakta birbirine o kadar benziyor ki ilk bakışta ayırt etmek imkânsızdır. Banyo daireleri siyah üzerine pembe somaki mermerden yapılmış olup, musluk ve sabunluklar kâmilten altın kaplamadır. Kraliçe Katerina'nın tuvalet yaptığı kristal ayna ve tuvalet odası o kadar titizlikle muhafaza edilmiş ki bugün en ufak bir yıpranma dahi göze çarpmaz.

SAVARONA'yı gezdikten sonra küçük Ülkü'nün ismini duymamak kabil mi?... Açık yeşil ile mavi pembe atlas örtülerin süslediği bu bebek odası onun tam yaşı ile mütenasip seçilmiştir. "Afet Hanımın Dairesi" adı altında ziyaretçilere gösterilen da-

Geçenlerde 23 yaşını dolduran Savarona'da Atatürk ancak 53 gün kalabilmişti. Dünyanın en güzel yatı olarak kabul edilen Savarona, halen mektep gemisi olarak kullanılmaktadır.

YAZAN: HÜLYA ÜNAL

ün yatmış olduğu yatak, XIV üncü ire turuncu ve açık yeşil renklerin kontrast teşkil ettiği şekilde büyük bir zevk ve itina ile hazırlanmıştır.

1939 ile 1944 seneleri içinde Savarona Reiscumhur İnönü ile Marmara'da muhtelif limanlara ziyaretler yapmıştır. 1946 senesinde Marsilya'ya gidecek olan Kral Faysal'ı götürmek üzere İskenderun'a gitmiş ve Kralı alarak Marsilya'ya götürdükten sonra Hazine'de İstanbul'a dönmüştür.

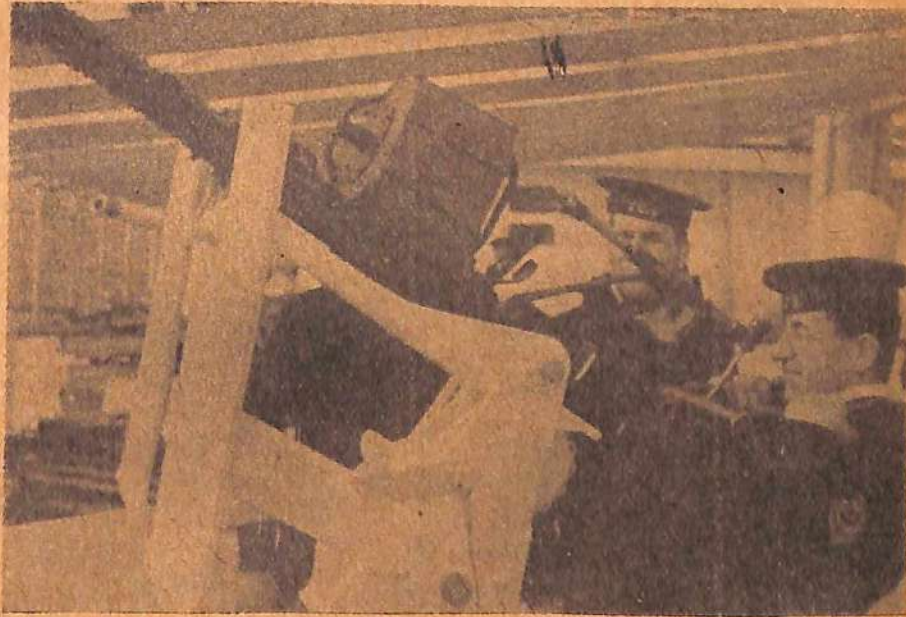
1947 senesinde Müteveffa Kral Abdullah gitmiş, aynı ay içerisinde İskenderun'a gelmiş ve tekrar Hayfa'ya giderek İstanbul'a dönmüştür.

Cumhuriyetin ilânından sonra her sabada olduğu gibi Bahriye sahasında da büyük kalkınmalar yapılması için direktifler veren Atatürk, Deniz kuvvetlerinin Türkiye için mühim bir müdafaa unsuru olduğunu müteaddit defalar bildirmişler ve Umumi Harb'den kalan

demode gemilerin yerine modern gemilerin alınmasını ve modern bir duruma sokulmasını sağlamışlardır. Deniz kuvvetlerimizin ikinci dünya harbinde ve NATO kuvvetlerine ihtikamından sonra aldığı veçhe bir "Okul Gemisi" nin bulunmasını zaruri kılınmaktaydı. 1 Temmuz 1951 tarihinden itibaren Deniz Kuvvetlerinin emrinde olan Savarona inşasında yapılan taksimatın verdiği büyük kolaylıkla gemide tadilat yapılmadan ve "Lüks Daire" denilen mevkilerde personel iskan etmemek şartıyla tamamen onarıldı. Savarona donanmaya intibahettikten hemen bir kaç ay sonra 3 Ekim 1951 de Heybeliada'dan deniz talebelerini hâmilan hareket ederek, İskenderiye, Cidde, Aden, Karasî, Bombay, Barbera, İskenderun, Antalya, Marmaris ve İzmir limanlarına uğrarak 8 Aralık 1951 de tekrar Heybeli'ye demirlemiştir.

19 ncü asrın sonlarında geri dönmeine Ertuğrul Mektep Gemi- si'nin gittiği doğu cihetine yapılan bu seyahat, müstakbel deniz subayları için çok verimli olduğu gibi, bir asırdanberi bahriyemize ait bir geminin gitmediği Pakistan ve Hindistan'a uğrayışı her iki memleket için de son derecede samimi bir kardeşlik havası yaratmasına vesile teşkil etti.

Bundan sonra Deniz Talebeleri- ile müteaddit seferler yapan Savarona "Okul Gemisi" Yunan Kı-

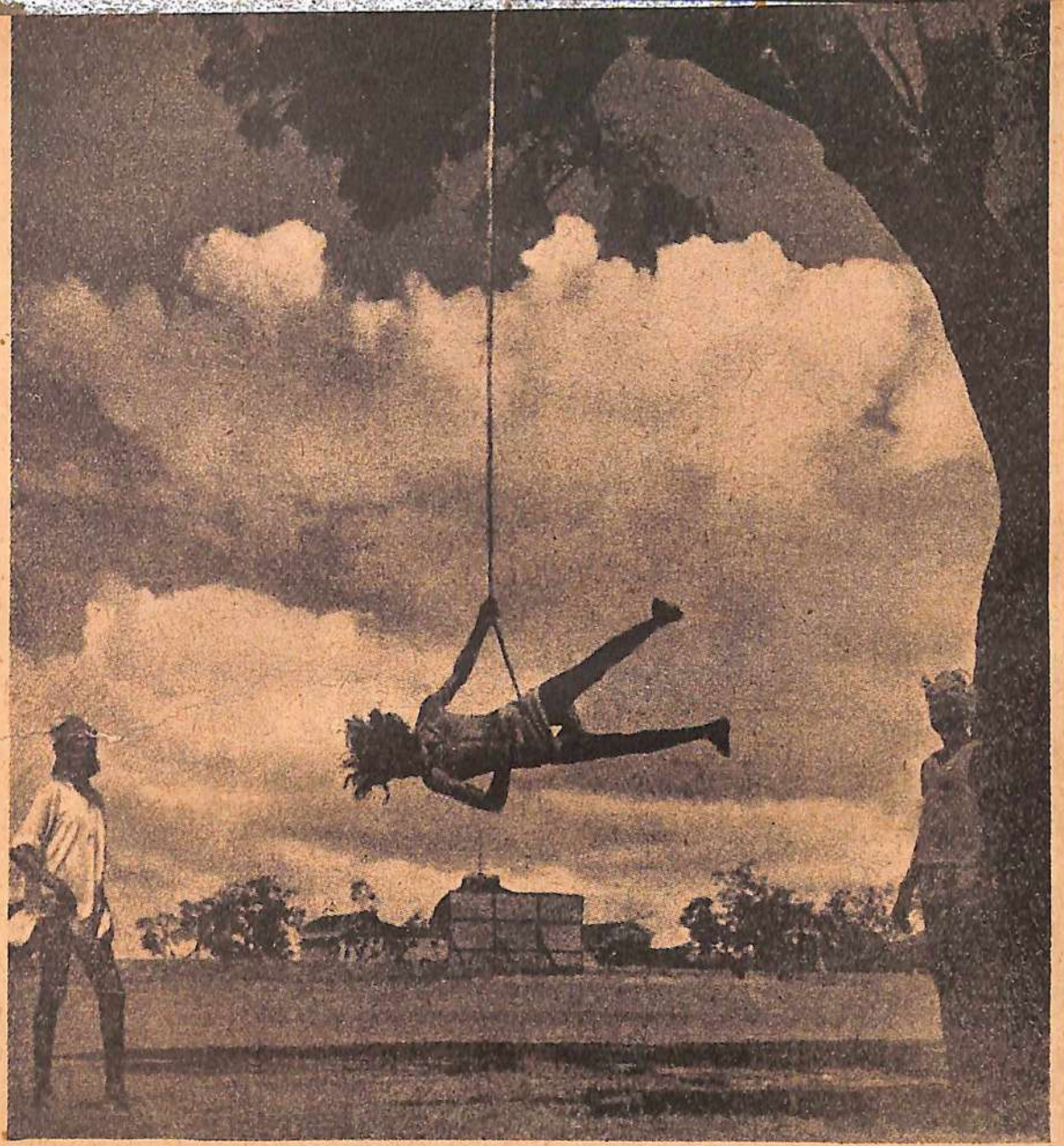
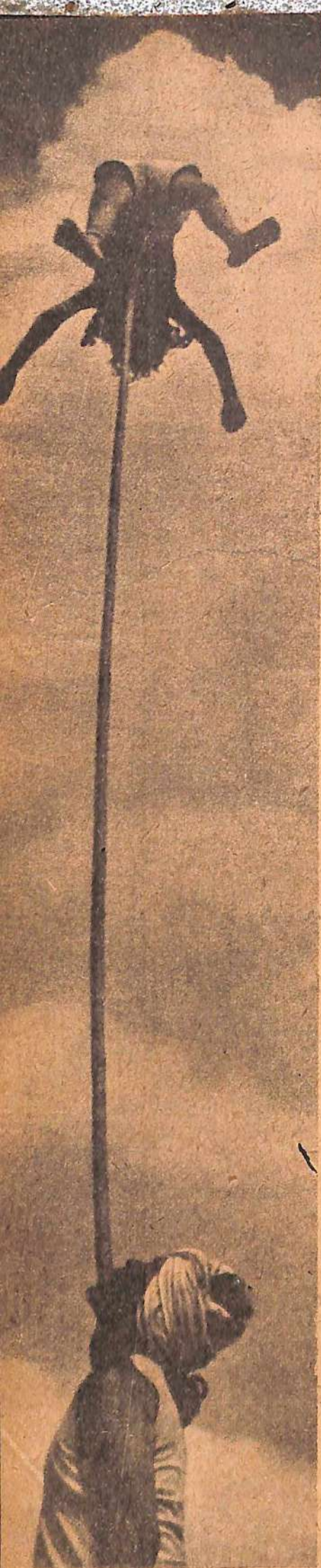

rah ve Kraliçesinin Türkiye'ye yaptıkları ziyareti iade etmek üzere Reiscumhurumuz Celâl Bayar'ı 25 Kasım 1952 de Dolmabahçeden alarak Yunanistan'a götürdü. Savarona'nın en mühim ve uzun seyahatlerinden biri de 31 Mart 1953 te yine Deniz Talebelerini alarak Trablusgarp, Cibralt, Marin (Pontavedro), Brest, Hamburg, Dover, Dartmouth, Lizbon, Cezayir, Malta, Selânik limanlarına uğrarak 15 Mayıs 1953 de Heybeli'ye demirlediği seferdir.

Son seyahat talebeler için çok büyük istifadeler sağladığı gibi Türk sancağını göstermek ve tanıtmak bakımından da istifadeli olmuştur Trablusgarp'te gemiden istenilen tek hatıranın "Türk Bayrağı" olması ayrı bir iftihar payıdır.

(Arkası 40. sayfada)

● Yukarıda Savarona, altında, halen mektep gemisi olarak kullanılan yatı, deniz aracı talim yaparken görülüyor.

Bu resimde görülen hüner, dünyada Hint fakirlerinden başka hiç bir kimse tarafından yapılmıyor. Bir ağaca bağlı halatı, kendi vücudunu havada makara gibi çevirerek vücuduna sarmak ve böylece kendini ağaca kadar çekmek şeklindeki bu hüner, emsalsiz bir şeydir.

Fakirizm ve Canbazlık

Fakir'leri ve marifetlerini duymayan kalmamıştır. Uzak Şarkta seyahat etmiş olanlar, Hindistan fakirlerinin sayıyı hayret başarılarını anlata anlata bitiremezler. Birçok fakirlerin yaptıkları, Avrupalılara göre, bir nevi spor veya cambazlık hünerinden başka şey değildir. Belki aslında, Şarkta da fakirin yaptığı budur. Fakat böyle hünerlere esas teşkil eden düşünce, Şarkta, Batıdakinden çok ayırdır.

Hindistan fakirleri, Bagavad Gita'nın eski felsefesine uyarak vücuda ve ete hâkim olmak için uğraşırlar. Ete hâkim olmak demek, ona bağlı olan can acısı hissini de duymaz hale gelmek demektir. Hint fakiri bunu, herkesin karşısında değil, herkesten gizli yapar. Çünkü bu, bir ibadettir. Hint felsefesine göre dünya yüzünde varılacak en yüksek merite, vücudun bütün insanca tezahürlerine hâkim olmaktır. Açlığa, susuzluğa, acıya, iltirasa ve saireye hâkim olmak... Hint fakiri ateşte yanmıyabilir. Zehir ona tesir etmiyebilir ve çelik silâh, onun karşısında âciz kılabilir... Bu mertebeye varmış olan fakir bir Guru (bir hoca) ve bir yarı ilâhtır.

Fakat bazı Hintli veya Hintli olmayan fakirlerin, bu nevi hünerleri halka gösterip para kazandıkları da görülmektedir. O zaman bu iş, artık bir felsefe ve inanç mevzuu olmaktan çıkar, dosdoğru cambazlık, marifet, hüner... hattâ şarlatanlık hududu içine girer.

Günümüzde, Hindistanda ve dünyanın diğer taraflarında böyle fakirlerin sayıları gittikçe çoalmaktadır. Bunlar arasında basbayağı hokkabazlardan, büyücülere, falcılara kadar her çeşidi vardır.

Cenup Hindistanda bir evliya olarak tanınan Sri Ramazan adlı fakir, hakikî bir fakir mi, yoksa bir şarlatan mı, pek kbelli olmayan biriydi. Avrupalılar da ona hayran kalmaktan kendilerini alamazlardı. Birkaç yıl önce öldü. Aynı tipten bir başka fakir de Bengallî bir evliya olduğu iddia edilen Aurobindo idi. Pondişeri şehrine hicret edip orada beyaz bir Yahudi kadınıyla evlendi. Tam 25 senedir siyasi büyüculükle meşguldür. Kendi iddiasına göre ilki mühim hâdise onun sayesinde vukubulmuştur:

1 — Stalingrad'ın Ruslar elinde kalması;

2 — Hitlerin 1945 de mağlûp

olması.

Aurobindo'nun, mübalâğalı iddialarda pek ileri gittiği besbellidir.

Son zamanlarda bu çeşit fakirlerin batıda pek rağbet görüşleri dikkati çekiyor. İkinci Dünya Harbinden önce, Hindistanda fakirizm tahsili yapmış olan Fransız fakiri Charles Fossez, Fransa kadınlarının göz bebeği idi. Fakat bir gün intihar etti.

Namlı fakirlerden olduğunu iddia eden L. S. Rao, tayyare ile Londra, Paris ve New York kibarlarına sayıyı hayret marifetler göstermektedir. Bu adam sadece demir yemek ve asid içmek suretiyle nasıl 120 sene yaşanacağını isbat ediyor. Hindistanlı bir fakir olan Svami Sevenand, bir müddet sonra su üzerinde yürüyeceğini haber vermiştir. L. S. Rao, Amerikada okadar büyük muvaffakiyet kazanmıştı, ki bütün milyoneri Doris Duke, kendisine dört tane sayı hanesi boş çek ve bir otomobil hediye etmişti. Yine milyoner kadınlardan Barbara Hutton da Rao'dan genç kalmamın sırları hakkında yüksek ücretli dersler almıştı. Rao, kendisine hediye edilen dört çekle Hindistandaki çiftliği için dört traktör satın aldı.

(Arkası 40. Sayfada)

Hint fakirlerinin veya cambazlarının en belli başlı hünerlerinden biri bambu kamışı üzerinde bir çocuğa muvazene oyunları yaptırmalarıdır.

SİHHATLİ
SAÇLAR Cazibenizi arttırır.

Saçların
dökülmesine, kepeklenme-
sine ve kaşıntılara karşı,
kat'i tesirli **PETROL NİZAM**
kullanınız.

Petrol Nizam

T. REKLAM TİCARET

Teninizde
Fark Ettiğiniz
BURUŞUKLUKLAR
SİZE ÜMİTSİZLİKİMİ
VERİYOR?

KREM PERTEV
SİZE YENİ BİR
TERAVET
VAAD EDİYOR
DÜZGÜN BİR TENE
SAHİP OLMAK
ELİNİZDEDİR.
SABAH VE AKŞAM
KREM PERTEV
KULLANINIZ.

Krem

Perteve

Baş ağrıları..

GRİPİN, baş, diş, nezle,
romatizma, adale ve sinir
ağrılarını geçirir.

Kininli
GRİPİN

4 saat ara ile günde 3 kaşe alınabilir.

İSTE..

MAYIS
İKRAMİYENİZ

8 NİSAN akşamına kadar açtıracığınız
150 Liralık bir hesapla GÖZTEPE'deki
APARTMAN DAİRESİ

Para İkrarı

EN
SA

RİT

TUVALET
SABUNU

Nefis kokulu, Krem köpüklü ve Gliserinlidir.
Cildinizi besler, korur ve güzelleştirir.

*Trastan
evvel*
KREM NİVEA

Cüz'i bir miktar Krem Nivea'yı cildinize yedirerek ununuz. Bu miktar köpüğün husulüne mani olmaz. Cildiniz yumuşar ve traş makineniz daha güzel kayar. Traş olmak zevkli olur. KREM NİVEA kullanmakla sık sık traş olmanıza rağmen düzgün ve pürüzsüz bir cilde malik olursunuz.

AC 12

OLIVER TWIST

Filmini Gördünüz mü?
BİR SAHESERDİ

Buna rağmen filmde romanın birçok güzel tarafları eksik kalmış.

Bu efsanevi romanı tam olarak okuyunuz!

400 sayfa
350 kuruş

TÜRKİYE YAYINEVİ

Bir Tavzih

Geçen hafta, Vilâyet Bayındırlık Müdürlüğü sözü ile aşağıdaki mektubu aldık:

Opera binası inşaatına 24.9. 1953 tarihinde müeahhde iş yeri teslim edilmek suretile başlanmış bu'unmaktadır. Bu tarihten sonradır ki bina etrafı tel örgü kapatılmış ve gece gündüz bekçileri ikame edilmek suretiyle emniyet altına alınmıştır.

Bu itibarla sayın mecmuanın 26 Şubat 1954 tarih ve 231 sayılı nüshasının 38 inci sahifesinde neşir olunan "Hazır yatak yirmi beş kuruş" başlıklı yazının hakikatle hiç bir ilgisi yoktur.

Keyfiyetin ilk çıkacak nüshada bu yolda tavzihini saygılarımla rica ederim.

Nafia Müdürü
Arif Tansuğ

CEVABIMIZ

Okuyucularımız herhalde hatırlıyacaklardır. 231 sayılı nüshamızda "Hasır Yatak: 25 Kuruş" başlığı ile neşrolunan yazıda, halen nâtamam bir vaziyette bulunan ve senelerdenberi yüzüstü bırakılan Opera binasının bazı yerlerinde geceleri serserilerin yattığına işaret edildikten sonra, şehrimizde 25 kuruş mukabilinde yatılan sefalet yuvalarından birinde muharririmizin itibarları resimlerle neşrolunmuştu.

Bayındırlık mı, Nafia mı, olduğunu mektuptan bir türlü kestiremediğimiz müdürlük makamı, gönderdiği tektip mektubunda, ceffelkalem, bütün yazının hakikatle hiçbir ilgisi bulunmadığını yazmakla işin içinden çıkmaktadır. Acaba o satırları yazan sayın müdür, mecmuamızda basılan resimleri de görmedi mi? Haydi diyelim ki, Opera binasına bekçiler konulduğu için artık orada serseriler ikamet etmiyor. Ya, İstanbul'un bir çok köşelerinde, kahvelerde, hamamlarda yatanlarda mı yok? Kaldı ki, bekçi koyduk diye, asayişin berkemal olduğunu iddia etmek te gülünçtür. Şayet her bekçi konulan yere başkaları girmemiş olsaydı her yıl yüzlercesine şahit olduğumuz gibi, İstanbul'da hiç bir hırsızlık hâdisesinin vukuu bulması icap ederdi.

Değdirildiği her şeye, iz bırakan ruju gidermek için uzun tecrübelerden sonra elde edilen

ROUGEBAISER

İdeal bir Ruj,
Parlak,
Dudakları çatlatmaz,
Kat'iyen iz bırakmaz,
Sabit

ROUGE BAISER

(Paul Bandecroux - Paris)

SAVAŞ ÇİL İLACI

**HAVALİNİZİ
HAKİKAT YAPACAKTIR.**
Yüzünüzdeki çil ve
sivilceleri ergenlik ve
doğum lekelerini çıkarır

Bayanlar bir tecrübe kâfi.

Zevkinize
uygun
en son
moda
renkleri
yalıv

Viz ZAN DE
tırnak

cilasında
bulacaksınız

Viz ZAN DE

Son modanın yeni sedefli altı
muhtelif rengini arayınız.

ATESLİ KADIN

NOEL KLARA
NIN BÖYLE
HİDDETLENE-
CEĞİNİ
TAHMİN
ETMİYORDU...

KLARA!..

BIRAK BENİ..

HANIMINI MERAK EDEN JORDELAN
BİR KENARDAN KLARAYI GÖZLÜYÖR-
DU. NOEL KLARAYI YALNIZ BIRAKTI..

KLARA KAMARASINA GİRİNCE ELDE
EDİLEMEYECEK GİBİ ZANNETTİĞİ BU
SAADETİN HEYECANI İÇİNDEYDİ..

AH NOEL!..
SEVGİLİM BENİM!..

BİR İKİ
GÜN KLARA
NOELİ GÖR-
MEDİ. BİR
GÜN GÜBÜLTÜ-
LER DUYAN
SÜH KADIN
DIŞARI
FIRLADI..

NE OLUYOR?..

DOĞRU OLMAZ
SİZ BAKMAYIN
UTANIRSINIZ

ODASINDAN
ÇIKIP JORDELANA
SORDU..

GEMİCİLER
ZENCİ
KADINLARI
YIKIYOR
BU AYIPMI
?

ŞEY.. HANIMCIĞIM..
BEYAZ ÇOCUK
DOĞURANLAR
DAHA PAHALI
SATILIR.

NOEL..
BU DÜPEDÜZ
REZALET. BİRAZ
UTANI..

AMA
BU BİR
ADETTİR
VE ESİRCİ-
LER HAKLI
DIR..

PEKİ
SEN NASIL
HAZMEDİYOR
SUNU?

TAYFALAR
BUNU KABUL
EDERLERMİ Kİ?
SENİN İÇİN MANİ
OLURUM

NOEL REZALET HAZIRLIK-
LARINI DURDUTTU.

BIRAKIN BU İŞİ. MELEZLİK ANANESİ
NE BU GEMİDE SON VERİYORUM..

BEN 47 Cİ DEFA BİR
ESİR GEMİSİNDEYİM.
BÖYLE ŞEY BİLMEM. BİZ ŞANA
BU GÜZEL KARI İÇİN BİRŞEY DEDİK Mİ?

AL..
EĞER
İTTAAT ETMEZSEN
HEPİNİZİ KÖPEK
BALIKLARINA ATARIM!..

GÖRÜNÜŞTE
GEMİCİLER
DAĞILMIŞTI
AMA HERŞİ
DIŞ BİLİYORDU

MERSİ NOEL..

KÖLE KLARAYI
NOELİN ELİNDEN KURTARA-
MAYACAĞINI ANLAMMIŞTI.....
HOŞÇA KAL HANIM!..

KURTARIN
SUNU NOLUR?

ÇOK GEÇ!
KÖPEK
BALIKLARI..

YARALI VE HAYATINDAN BIKMIŞ
OLAN JORDELAN GENÇ KADINA
YAKLAŞTI..

DÜŞ.. DÜŞ!
JORDELAN!
JORDELAN!..

HANIMCIĞIM BANA
ARTIK İHTİYACIN
KALMAMIŞTIR

NE DEMEK
İSTİYOR-
SUNU?

BİTMEYİ

(Başı 13. sayfada)

eksik bir dünyada büyük ve kudretli bir mahlûk sanır.

Yedi saat ilâç tesiri altında kalan ressam Zeller, nihayet bitkinleşmiş, çok içmiş bir adamın, saatlerce sonra ayılması sırasında yaşadığı o tatsız dakikaları geçirmeğe başlamıştı.

— Artık o enteresan şekilleri ve renkleri göremiyorum. Geçirdiğim saatler içinde bir hayli korktuğum da oldu ama büsbütün başka bir dünyaya girmiş gibiydim. Ne garip şeyler yaşadım. Şimdi bunların hepsi kayboldu ve işte... şu çıplak klinik odasında ayılıyorum!..

Sekiz saat sonra ressam Zeller, tamamiyle normal haline avdet etmiş, ilâcin tesiri kaybolmuştu.

Maamafih sun'i çilginlik, ressam otomobille evine dönerken son bir muziplik daha yaptı. Şoförün yanında oturan Zeller, karşıdan gelen kırmızı bir otomobili görünce fena halde ürküdü. Bunun sebebini sordukları vakit:

— Karşıdan, birbirine girmiş, biri sarı, öteki mavi iki otomobil gelmiyor muydu?.. Ne sağından, ne de solundan geçebilirdiniz. Çarpacakmış diye korktum!.. dedi.

Sonra izah etti:

— Bütün gördüklerimi, sanki ben kendimden dışarıya çıkmış, başka bir şahsiyet olmuşum gibi, her şeyi kendimin dışından seyrediyordum. Sekiz saatlik tecrübe müddetinde hep bu hissin tesiri altındaydım. Otomobille de, sanki ben dışarıda idim ve siz çarpacaktınız gibi geldi bana.. Bir yandan içimde müthiş bir korku vardı, öte yandan da kendimi düttün dünyadan üstün görüyordum. İçinde bulunduğum klinik odasının duvarları ve mobilyaları birdenbire canlanıp yaşamaya başladılar. Odanın ortasından bir yanardağ fışkırıyor gibiydi. Bir iskemle bana, insan diliyle, hakiki bir dâhi olduğumu söyledi.."

Doktorlar, insan vücuduna asılan birkaç damla Lyserg asidinin tesirlerini, insan hasselerinin intiba alış kabiliyetinin artmasıyla izah etmektedirler.

Bu tecrübelerden maksat, haylıdır şüphe olunan bir şeyi tahkik etmektir. Bu şüphe şudur: Bazı akıl hastalarının insan vücudunda metabolizma adı verilen madde değiş tokuşunda zehirlenmelerden ileri gelmesinden şüphelenilmektedir. Viyana üniversite kliniği, metabolizma hastalarını tedavisinde kullanılan bazı ilâçları, akıl hastaları üzerinde denemiş, şayanı hayret iyileşmeler müşahade etmiştir.. Fakat ressam Zeller sadece uzun ve deliksiz bir uykuyu uyandıktan sonra artık sekiz saatlik bir çilginlik geçirdiğini hatırlatacak hiçbir tezahür belirtmez olmuştu!

Dört defa daha güzelsiniz.

T. REKLAM TİCARET

Buna sebep
VİZ-ZAN-DE
dudak rujudur.
Yediğiniz, içtiğiniz,
öptüğünüz zaman dahi
çıkamaz. Dudakların güzel
olmasını temin eder.
Dudakları kurutmaz.
Muhtelif renkleri
vardır.

Dünyanın
en meşhur
Ruju

VİZ-ZAN-DE

YADE COSMETICS CO. INC NEW-YORK U.S.

SAVARONA NE ÂLEMDE ?

(Başı 35. Sayfada)

Savarona Hamburg'a vasil olduğu zaman gemiyi gezen Blohm S. Voss şirketi mühendisleri, ve suya ilk indirildiği vakit şampanya şişesini kıran direktörün hanımı eski hatıraları yad etmiş ve:

— "Türkiye, donanması bu kıymetli unsuru ile ne kadar övünse azdır. Savarona ne şanslı bir sevgili imiş ki sizin gibi mert kimselerin himayesine girmiş..." demekten kendini alamamıştır.

★

Boyu 407 kadem 10 pus, genişliği 52 kadem 9 pus, çektiği su

FAKİRİZM VE CAMBAZLIK

(Başı 36. sayfada)

Bunlar her nasılsa Hindistan dışına çıkararak hokkabazlıkları ve hünerleriyle Batılı seyircileri memnun bırakan fakirizm şarlatanlarıdır. Hindistanın içlerinde köy köy gezinerek hüner gösteren öyle cambaz trupları vardır, ki bunlar da kendilerine "Fakir" adını verirler. Bu çeşit Şark cambazları içinde Avrupalıların hakikaten pek hayretlerini çekecek hünerler gösterenleri yok değildir. Bil-

GUNDUZ

NECİPBİY KREMLERİ Rüzgarlı ve soğuk havalarda dahi cildinizin yumuşak ve tazelikliğini muhafaza eder.

Sivilce, Çil ve Lekeleri giderir.

**YAĞLI-YAĞSIZ
NECİPBİY
KREMİ**

20 kadem 5 pus. Maj Mahrec Tonası 6130 ton. Sur'ati 18 mil. İktisadi yolu 13.5 mil olan Savarona, mazotla çalışır. 4 kazan ve bir yardımcı kazan ile 7200 beygir gücünde iki türbin makinesi, çift pervanelidir.

Halen Kur. Bnb. Kemal Kapitan'ın komutasında bulunan ve gençlerde 23 yaşına basan Savarona yeni seyahatlere hazırlanmaktadır. Büyük bir ihtimalle Amerika'ya yapılacak olan bu yolculuğun, müstakbel deniz subayları ve gemi personeline hayırlı olmasını temenni ederiz.

hassa havada vücudunu döndürüp bir ağaçtan sarkan ipi makara gibi vücuduna sararak ağaca tırmakmak şeklindeki hüner, Batıda hiçbir cambazın başaramıyacağı bir harikadır. Çene üzerinde dikine tutulan bir bambu kamaşının tepesinde, muvazene yapan çocuk cambazlığı da böyledir.

Fakat bunların "Kendisine ve dünyaya hâkim olmak" şeklindeki Hint felsefesiyle elbette hiçbir alakası yoktur.

**SAÇLARINIZA
Şahsiyet Verin**

T. REKLAM TİCARET

Tabii,
Parlak ve Sağlıklı
saçları ancak
NEVZAT BRİYANTİNİ
ile elde edebilirsiniz.

YAĞLI

YAĞSIZ

**NEVZAT
BRİYANTİNİ**

Çehre

Güzelliği

"Allah"

Vergisidir.

Amma dişleriniz bu güzelliği bozabilir. Bütün hayran bakışları bir gülümseyişinizle üzerinizde toplayabilirsiniz. Dünyada tek bir güzellik formülü vardır oda **DENTOL** diş macunundadır.

DENTOL diş macunu sizin diş macununuzdur.

Tam manasıyla antiseptik nebati esanslarla hazırlanmıştır. Dişlerin kefeke tutmasını önler.

T. REKLAM TİCARET

DENTOL

100
SENELİK
TECRÜBE

DİLBER SANATKÂR

Ayten Çankaya

tavsiye ediyor...

“Puro Tuvalet Sabunu, yalnız bir sanatkar için değil, genç ve güzel kalmak isteyen her kadın için en lüzumlu güzellik müstahzarıdır.”

Ayten Çankaya bu sene, 1002 inci Gece, Balıkçı Güzeli, Köroğlu, İstanbul Canavarı filimlerinde oynuyor.

Bol köpüklü
Nefis kokulu

PURO

Bugünden itibaren siz de Puro kullanınız. Purunun sihirli tesirine biz-zat şahit olunuz.

**Tuvalet Sabunları
100 de 100 saftır.**

ÖPÜCÜĞÜNÜZ KAÇ KILO?

(Başı 27. sayfada)

arzu edenin öpücüğünün ağırlığını ölçüyor... Bayanın söylediğine göre en ihtirash öpücüğü bir kilodan ağır gelmezmiş. En hafif, sudan ve geç öpücüğü de 50 gram ağırlığındaymış.. Kissograph adı verilen bu alet, bir yandan busenin ağırlığını ölçerken öte yandan da muhtelif hususiyetlerini belirten bir münhani çiziyor. Bu münhaniye bakarak, öpenin sevgisinin derecesini, öpücüğün sahid-hissedilerek mi, yoksa yalancık-tan mı kondurulduğunu sezme mümkün oluyormuş. Aynı alet el yazılarının ağırlığını ve hususiyetlerini de kaydedebiliyormuş. Elin, yazıyı yazarken ne ağırlıkta kaleme bastığı da insan karakter ve sıhhati hakkında mühim ipuçları verebilirmiş. Bu aletle muhtelif müesseselerde testler yapılıyorlar. Kissograph aletinin büyük bir istikbal olduğu söyleniyor.

Cildinizin mesamelerini kapatan ve derinin tenefüsüne mani olan fazla yağlı kremlerden sakınız. Zira bu gibi kremler cildinizi çabuk ihtiyarlatır

KREM dō BOTE
marcel guerlain
PARIS

Cildinizin tenefüsünü kolaylaştırır. yağların mäscedilmesine yardım eder. Cildinizi düz ve yumuşak yapar. İç yağların ifrazını azaltır ve böylece tenizi daima taze ve mat gösterir. Hergün kullanılması neticesinde fevkalâde neticeler verdiği tesbit edilmiştir.

(Başı 8. sayfada)

1 NİSAN ŞAKALARI

iken bir aralık bu mesleğin inceliklerini öğrenmişti. Bu günlerde, bu mesleğin geçer akçe olduğunu görmüş ve hemen bu salonu açmıştı.

Bizi damdan düşer gibi karşısında görünce afalladı... Fakat heyecanı çabuk geçti.

— “Sizin için can feda... Ne isterseniz sorun?” dedi.

Ben ona sualini sorarken fotoğrafçımız bir müşterisinin çehresiyle meşgul olan Adalet hanımın pozunu çekmeğe muvaffak oldu.

Fitne Fücür söz aldı:

— “Beni pek aldatan olmadı. Fakat ben müziğe bayılırım bundan birkaç sene evvel aklıma bir şaka geldi. Martın son günlerinde bir davetiye bastırarak, entellektüel ve kültürlü geçinen birkaç sosyete hanımına gönderdim ve İstanbul gelen Nobel mükâfatını kazanan Haiti’li şair ve muharrir bir genç kadını şerefine galerimde verilecek kokteyl partiyeye davet ettim. Tabii bir Nisanda hepsi geldiler. Benim yerine patavatsız bir ressam arkadaşım bombayı patlattı. Neticeyi tahmin edersiniz.

Oldu olacak, bari Sezai Solleli ile de bir konuşayım, onun saf tarafları çoktur; bir Nisana

ait iyi hatıraları olsa gerektir, dedim ve odasına girdim. Yoktu, masa komşusu Cemil Cahit, beş santimetre kare bir kâğıda gözlerine acımadan dört sütunluk bir makalenin yazısını sığdırıyca çalışıyordu. Hani bir pirinç tanesinin üzerine Yasini Şerif yazan marifetli hattatlar var ya, onlara rahmet okutacak!.. Minik hikâyeler muharriri başını kaldırmadan:

— Sezai bugün namevut!.. Bir Amerikalı yüzücü kadın geldi, onunla İstanbulu geziyor!..

Dedi. Eh İstanbul kazan, biz kepece nihayet onu Mecidiyeköyü taraflarında bulduk. Sezai, bir yerde durmuş, kendisine Manş denizini nasıl geçtiğini diliyle ve elleriyle anlatan Esther Williams’ın arkadaşı Florence Chadwick’i dinliyordu. O kadar dalmıştı ki ne ben, ne de o sırada güzel bir pozunu yakalayan fotoğrafçıyı görmemişti. Nihayet göz göze geldik. Yanındaki meşhur yüzücü kadını aradığını zannetti:

— “Hatunla bir röportaj yapacaksan, yardım edeyim.”

— “Hayır seni arıyorum. Bir Nisan hatıranı anlat...”

— “O gece film yıldızlarımızdan birinin evinde idik. Kedisinin isim günü kutlanıyordu. İyi eğleniyor, kahkahalar atıyorduk. Saat on bire doğru, telefon çaldı. Oğuz Özdeş arıyordu:

— “Aman Sezai sana mühim bir havadis.. Bir Amerikalı dostundan öğrendim, yarın sabah saat altıda Rita, Yeşilköy hava meydanında bulunacak, iki saat kadar kalacak ondan sonra Fransaya gidecek, bu fırsatı kaçırma, ben bu gece Yeşilköyde bir arkadaşımın evinde kalacağım, orada buluşuruz.”

Ertesi gün, dört buçukta kalktım. Uyku sersemliği hâlâ geçmemiş, bir şoförüm idare ettiği eski bir Ford arabasıyla tam saat altı buçukta, Yeşilköy hava meydanına geldim. Ortalıkta ne Ritayı İstanbulla getiren uçak, ne de Oğuz vardı. Her ihtimale karşı bir saat daha bekledim. Nihayet bir otomobile Özdeş çıkageldi. “Hani Rita?” diye sordum. Arabanın içinde büzülmüş bir cins köpeği göstererek: “İşte! dedi. Seni bekliyor.. Akşam misafir olduğum arkadaşın av köpeği Rita.. Ağzıma gelen küfürleri savurmaya hazırlandırken Oğuz Özdeş soğukkanlılığıyla: “Azizim bugün 1 Nisandır” demez mi!”

S. M. Y.

41

Müstesna!

Louis-Philippe, dünyaca maruf

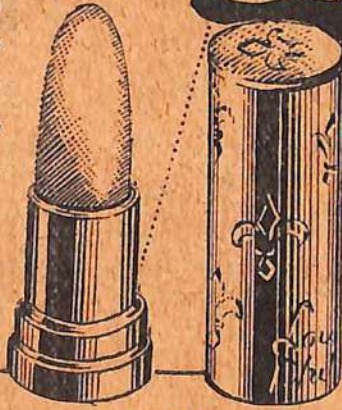
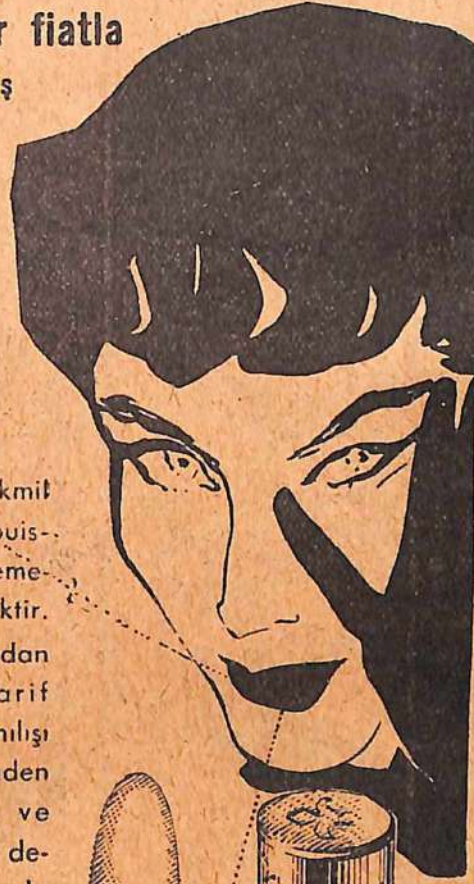
Lüks rujunu JUNIOR tübü ile

350 kuruş gibi

müstesna bir fiatla

**piyasaya arzetmiş
bulunmaktadır.**

Bundan maksat, tekmit bayanların Lüks Louis-Philippe rujunu denemelerine imkân vermektir. Bu fevkalâde imkândan istifade etmekle zarif olduğu kadar kullanılışı basit JUNIOR tübünden memnun kalacak ve aynı zamanda son derece sabit bir ruju da taktir etmiş olacaksınız.

2 MISLİ KÂR...

Mübsyaada kâr :

Zira tüb içindeki rujun büyüklüğü maruf Louis-Philippe rujunun aynıdır. İstimalde kâr :

Zira tüb içindeki ruju sonuna kadar kullanabilirsiniz.

Louis Philippe

(Başı 9. Sayfada)

öyle ki, oradaki meşhur Golden Gate (Altın Kapı) köprüsünü fi tarihinde açılışı münasebetiyle tedavüle çıkarılmış olan yarım dolarlık gümüş paralarından birini de bulup hatıra olarak cebime at-

tım. Parayı, San Fransisko belediye başkanına ve köprünün müdürüne gösterdiğim zaman hayret ettiler. Çünkü bu para onlarda bile yoktu.

— Yanınızdaysa bana göste-

BOĞAZ KÖPRÜSÜ

rir misiniz?

— Hayhay! Zaten onu bir uğur olarak daima cebimde taşıyorum.

Yeğinin cebinden çıkartıp verdi. Bu, gümüş bir paraydı. Üstünde de Golden Gate köprüsünün

resmi vardı.

Vali, gülümseyerek:

— Bu parayı ne yapacağım, biliyor musunuz? Köprünün temel atma töreninde bir uğur olarak kendi elimle temele koyacağım!

(Başı 34. sayfa)

lamadığı bir yana, bu isyan hareketinin süratle bastırılmadığı meydana çıkınca, İngilterenin diğer Afrika müstemlekelerinde de kimildanma başladı.

Vaziyet çok tehlikeli bir seyir takibine başlıyordu, ki Kenya polisinden bir genç memur gayet kıymetli bir esir aldı. Ancak ağır yaralı bir halde ele geçirilen bu esir, Mau-Mau teşkilâtının elebaşlarından biri olan ve "General China" adıyla anılan zenciydi. Vaktiyle müstemleke ordusunda er olmuş olan China, şimdi bu gizli çete hareketinin kumandanlarından biri olmuştu. Müstemleke idaresi China'yı tedavi ettirdikten sonra kendisine şu teklifte bulundu: "Mau-Mau karargâhiyle bizim aramızda elçilik yap. Onlarla bir mütareke aktirmek istiyoruz!" China'nın bacağına zincirlerle ağırlıklar bağlanarak kendisi bir tankın kulesinde ayakta durduruldu ve bu tank

GENERAL CHINA

Mau-Mau'larm gizli bir hakimiyet kurdıkları bölgeye kadar gitti. General China orada, idare ettiği teşkilâtta kendisine muavinlik eden diğer elebaşılara, müstemleke idaresinin isteğini tebliğ etti. Şimdi müstemleke idaresi Mau-Mau'lardan cevap beklemektedir. Bu arada China'nın da muhakemesi görülmüyor...

Fakat Kenya'daki İngiliz halkı, umumi valinin, Mau-Mau çetecileriyle mütareke yapmak istediğini haber almca, bunu âdeta Afrikadaki beyazların mağlûbiyetlerinin ilâm ve müstemleke idaresinin prestijine indirilmiş bir darbe addederek umumi valinin derhal azledilmesini Londradan istediler. Kenyalı İngilizlere göre, valinin mütareke talebi, İngiliz müstemleke siyasetinin iflâsı ilândan gayrı bir şey değildir. Ama halkın isteği karşısında Londranın susması ise galiba, İngiliz hükümetinin de müstemleke siyasetini bir gözden geçirmeğe karar verdiğini belirtir mahiyettedir.

Cildimin

bu kısmı pürüzsüz değildi...

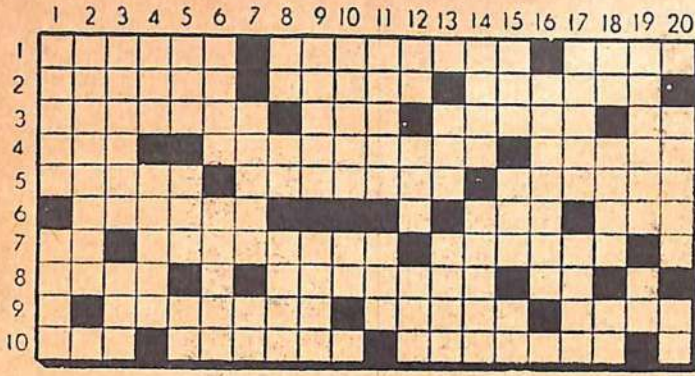
... halbuki şimdi her tarafı saf ve pürüzsüzdür. Bayan Münevver Tokalon kremlerini muntazaman kullanan ve onların tesirini heyecanla takdir eden binlerce kadından biridir. Bu Tokalon kremleri cildinizi güzelleştirirler, çünkü onun tabii yenilenişini harekete getirmektedirler. Tokalon kremi sadece cildinizi tedavi ile kalmaz, onu daha ziyade güzelleştirir. Bu krem sayesinde cildinizin üzerindeki pürüzler kaybolur, ufak buruşukluklar ortadan silinir, teniniz berrak, saf ve taze bir hal alır.

Siz de cildinizi güzelleştirebilirsiniz...

İşte bunun çaresi: gayet basittir. Geceleri, cildinizi besleyen ve ihtiva ettiği Biocel sayesinde ona bütün tabii gerginliğini iade eden Pembe Tokalon kremi sürünüz. Gündüz ise, teninize tazelik verecek olan Beyaz Tokalon kremi tatbik ediniz. Bu krem, aynı zamanda, süreceğiniz pudra için mükemmel bir esas teşkil eder. Dünyanın her tarafında binlerce kadın Tokalon Kremi sayesinde daha güzelmiş, daha cazip ve her tarafta itibar kazanan bir hal almışlardır. Siz de onların misalini takip ediniz.

Tokalon cildinizi besler ve güzelleştirir

SOLDAN SAĞA:

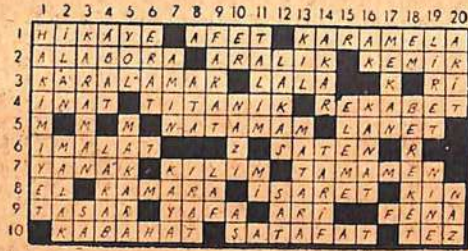
1: Mavna kervanının başında - Sinirlilik - Nezaket bilmeyen. 2: Fabrikaların yaptığı - Geceleri içine girdiğimiz - Bir kış sebzesi. 3: Tören - Araç (Çoğul) - Aritmetik - (Tersi) Beyaz. 4: Bir göz rengi - Bir deniz kuşu - Baş ve sonunu bilmediklerimizden. 5: Bizde yağmurlu geçen bir ay - Yersiz - Bunu çalan kılıfını hazırlamış. 6: Gece kuşu - Eski Rus kırıltıları - Adalarımızın sembolü. 7: Bir nota - İlgili - Toprak arabalarının motorunu teşkil eder. 8: Hamle - Karanfil familyasından bir bitki - (Tersi) Küçük mağara. 9: Geveze - Hayvanların su içtiği yer - Avukatın baktığı. 10: Bir göz rengi - Kiraya verilen ev, v.s. - Lâle bahçesi.

YUKARDAN AŞAĞI:

1: Yeşilliğin esası - Tarihimizde devir açmış olan çiçek. 2: Ope-

ratörün yaptığı. 3: Evin kısımlarından.... - Çok iyi. 4: Başına bir harf gelirse bir bıçak nevi olur - Bezel-ye'nin baska ismi. 5: Halk (Arapça) - Atların ayakkabısı - Bir nota. 6: Eski - Sersem. 7: Manda yavrusu - (Tersi) kâfi gelmeyen. 8: Zamanın kısımlarından - Eski Mısır tanrısı - Devamlı para getiren menbağ. 9: Bozulmadan saklanabilen bir et çeşidi - Adet. 10: Eşik (Çoğul - Sanat. 11: Gerilince çıkılamayan su birikintisi - Tren yolu - 12: (Tersi) Bir edat - Güneşin doğduğu yer - İnek sürüsü. 13: Köy oteli - Vücudu sarı, yelesi siyah olan at. 14: Kalbur - Bir Orman ve dağ hayvanı. 15: Kâse çeşidi - Satranç oyununun gayesi - (Tersi) ilâve. 16: Bir ay. 17: Tuzak - Ünlem. 18: Zamanın sayılamayacak kadar kısa olanı - İskambil kartlarının dört çeşidinden biri - Sanat. 19: Kumarın âlâsıdır - Şikâr. 20: Kansızlık hastalığı - Kamer.

Geçen
Haftaki
Bilmecenin
Halli

Yıldızımıza Bakıyoruz

(Başı 2. Sayfada)

ÖÇLAK BURCU

(23 Aralıkla 21 Ocak arasında doğanlar): Sıhhatinizi ihmal ediyorsunuz. Bu hususa biraz dikkat etmeniz hiç te fena olmayacak. Bir hastalığa yakalanabilirsiniz. His hayatınızda sabırlı olunuz. Gayretlerinizin semeresini göreceksiniz. Meslek hayatınızda bir karışıklık deversi muhtemelse de şahsî gayretleriniz sayesinde bunu önlemeniz mümkün.

KOVA BURCU

(22 Ocakla 19 Şubat arasında doğanlar): Sıhhatiniz normaldir. Yalnız kendinize dikkat etmenizi size daima hatırlatmamız icap ediyor. Biraz fazlaca avaresiniz. Manevi bakımdan iyi bir manzara arz ediyorsunuz. Böyle gamsız ve kadersiz olmak ne kadar iyi değil mi? Bundan bir müddet önce geçirmiş olduğunuz ruhi sarsıntıdan artık eser

kalmadı sizde. Bunlar iyi günlerin müjdecileridir.

BALIK BURCU

(20 Subatla 20 Mart arasında doğanlar): Heskes size gıpta ediyor. Sevdığınız kimse hakikaten anlayışlı. Kendisine siz de aynı şekilde mukabele edin. Maddi bakımdan bir kabarıklık görülüyor. Mesleki vaziyetiniz de oldukça iyi, sadece her zaman yaptığınız gibi temkinli olmayı elden bırakmayınız. Bir yerdene alacağınız bir haber siz sevin- direbilir.

HAFTA İLÂN FİYATLARI:

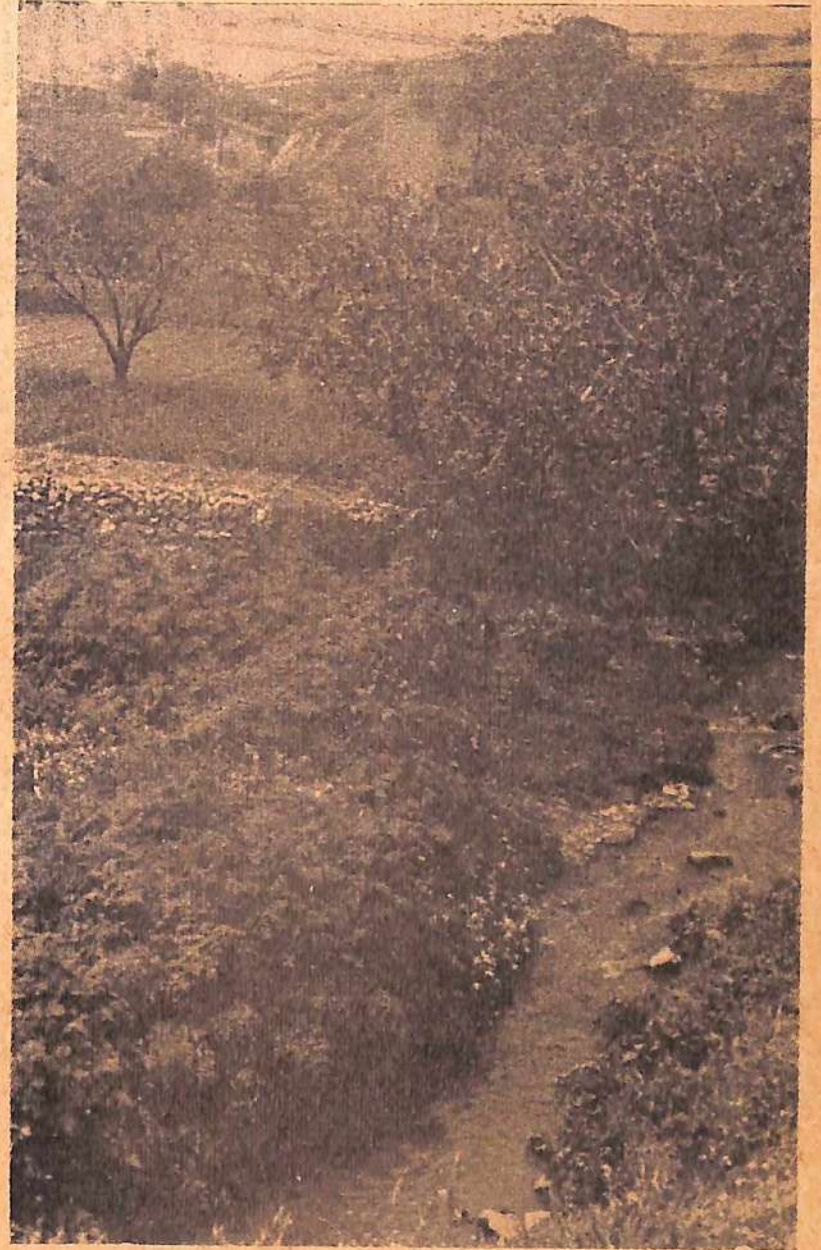
Baştan 2 sayfa sm. 300 Kr.

Motin sayfaları " 350 Kr.

Arka sayfaları " 250 Kr.

Arka kapak renkli 300 T.L.

Güler misin? Ağlar misin?

LÂĞIMLARIN SUYU İLE BESLENEN SEBZE BAHÇELERİ

Kasımpaşa bostanlarının, sebze bahçelerinin dere gibi akan açık lâğımlarla sulandığını biliyor mu idiniz? Bostan sahibi, hiç bir tabii ve sunî gübrenin bu lâğımlar kadar kuvvetli olmadığını, iyi cins sebzelerini ve kazancını bu lâğımlara borçlu olduğunu söylüyor. Anlaşılan, bu açık lâğım, bostan sahibi için, mukaddes nehir telâkki edilmektedir.

(Fotograf: Paradi Fotograf Stüdyosu)

TÜRKİYE YAYINEVİ KIRMIZI DEĞİRMEN ROMANINDAN SONRA

Cennet Yolu

Şaheserini Takdim Eder

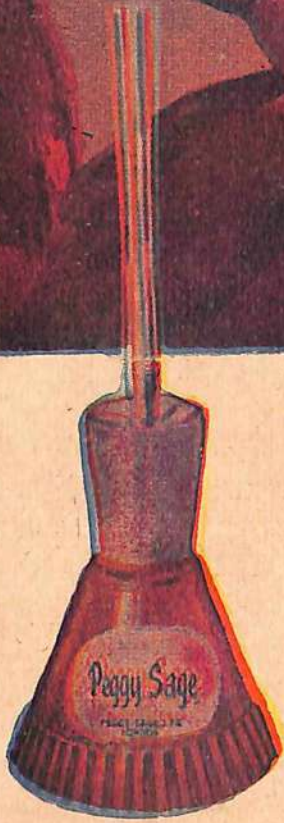
Beş renkli harikulâde bir kapak içinde

ÇIKTI

500 kûsur sayfa

400 kuruş

Peggy Sage

ASALET

GÜZELLİK

ZARAFET

İFADE EDER.....